

Bu sayımızda

**Siması dəyişən
Azərbaycan məktəbləri**

→səh.6

**“Tarix fənnini şagirdlərimə
sevdirdiyim üçün
xoşbəxtəm”**

→səh.10

**Müəllimlərin STEM
tədrisi bacarıqlarının
təkmilləşdirilməsi**

→səh.11

**Müsabiqədənəkar
tələbə olanlar**

→səh.16

Yeni dərs ilinə yeni hədəflərlə

Təhsil işçilərinin respublika konfransı keçirilib

2019-2020-ci tədris ilinin başlanmasına bir neçə gün qaldı. Təhsilçilərin yeni dərs ilinin heyəcanı ilə məktəbə başlayacağı günü gözləyir. Təhsilçilərin isə son hazırlıqlarını görür. Hazırlıqlar çərçivəsində sentyabrın 2-dən başlayaraq respublikanın müxtəlif rayon və şəhərlərində təşkil edilən təhsil işçilərinin sentyabr konfransları ayın 6-da öz işini yekunlaşdırıb. Konfranslarda ötən tədris ilinin yekunları və yeni tədris ilinin prioritet istiqamətləri təhsil işçiləri ilə yerlərdə geniş müzakirə edilib, qarşıda duran vəzifələrlə bağlı tövsiyə və tapşırıqlar verilib. Sentyabrın 11-də isə keçirilən respublika konfransı ilə təhsil işçiləri yeni dərs ilinə hazırlıqları tamamlayıb.

Konfransda Təhsil naziri Ceyhun Bayramov, millət vəkili, yerli təhsil idarəetmə qurumlarının və ümumi təhsil müəssisələrinin rəhbərləri, müəllimlər, təhsil ekspertləri, media qurumlarının rəhbərləri və təhsil ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Təhsil sahəsində çoxsaxəli layihələr həyata keçirilib. Təhsil naziri Ceyhun Bayramov həyata keçirilən tədbirlərin nəticələrinin təhlilinə əsaslanaraq bir sıra vacib istiqamət üzrə görülən işlərdən danışib, qarşıdakı hədəfləri açıqlayıb. Nazir məktəblərin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi və müasirləşdirilməsi istiqamətində görülən işlərə toxunub.

→Ardı səh.3

Beynəlxalq olimpiadalar - şagirdlərimizin uğur yolu

Müasir dövrün təhsil sahəsində ən prioritet tendrlərdən biri hərə-tərəfli, yüksək intellektli, XXI əsr bacarıqlarına sahib insan potensialının yetişdirilməsidir. Çağdaş dövrün innovativ düşüncəli, tədqiqatçı-qabiliyyətli mütəxəssis potensialı isə məhz təhsil sistemində hazırlanır.

Son illər Azərbaycan təhsil sistemində aparılan islahatyönümlü layihələr ölkənin rəqabət qabiliyyətinin güclənməsinə xidmət edən istedadlı gənclərin formalaşmasına münbit zəmin yaradıb. Bu istiqamətdə mühüm addım-

lardan, şübhəsiz ki, son illərdə ölkəmizdə geniş vüsət almış fənn olimpiadaları, beynəlxalq bilik yarışlarının öz yeri var.

Məlum olduğu kimi, ölkə Prezidentinin 2013-cü il 24 oktyabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası” çərçivəsində təhsil sistemi qarşısında qoyulan ən mühüm vəzifələrdən biri istedadlı şagirdlərin aşkara çıxarılması, onların elmi potensialının, tədqiqatçı-qabiliyyətlərinin stimullaşdırılmasıdır. Dövlət Strategiyasına müvafiq olaraq son illər Təhsil Nazirliyi tərəfindən is-

tedadlı uşaqlarla sistemli işin təşkili nəticəsində respublikamızda bilik yarışlarına, müsabiqələrinə maraq gün-gündən artır, Olimpiada hərəkatı genişləniib.

Bilik yarışlarının keçirilməsində məqsəd istedadlı uşaqları üzə çıxarmaq, onların potensiallarını inkişaf etdirmək, fənlərin öyrənilməsində həmin şagirdlərə şərait yaratmaqdır. Son illərin təcrübəsi göstərir ki, Təhsil Nazirliyinin təşəbbüsü ilə keçirilən bu müsabiqələr şagirdlər arasında sağlam rəqabət mühitinin yaradılması, aşağı sinif şagirdlərinin müxtəlif fənlərə olan marağının artırılması,

onlarla məqsədyönlü işlərin aparılmasında mühüm rolə malik olub. Diqqətçəkən məqam odur ki, 4 il əvvəl 35 məktəbdən 300 şagird ilə başlayan fənn müsabiqələri artıq ölkəmizin bütün coğrafiyasını əhatə edib. 2018-2019-cu tədris ilində olimpiadaya 30000-dən çox şagird qatılıb. İstedadlı uşaq və gənclərin səmərəli təhsil almasını təmin etmək məqsədilə yeni tipli tədris müəssisələrinin şəbəkəsi genişləndirilib, lisey və gimnaziyalarda təhsilin məzmunu müasir tələblərə uyğunlaşdırılıb.

→Ardı səh.9

20 ümumi təhsil müəssisəsində peşə təmayüllü siniflər yaradılır

2019/2020-ci tədris ilində Bakı, Abşeron, Sumqayıt, Gəncə, Şirvan, Masallı, Cəlilabad, Xaçmaz, Salyan, Biləsuvar, Şəki, Qusar, Şəmkir və Sabirabadda yerləşən 20 ümumi təhsil müəssisəsində peşə təmayüllü siniflər yaradılacaq. Peşə təmayüllü siniflər ümumi təhsil müəssisələrinin ərazi, eləcə də maddi-texniki tədris imkanları nəzərə alınmaqla müəyyən edilib.

X-XI sinif şagirdləri üçün nəzərdə tutulan peşə təmayüllü siniflərin yaradılmasında məqsəd ümumi orta təhsil bazasında təhsilçilərin müxtəlif peşələr üzrə ilkin bilik və bacarıqlara yiyələnməsi, peşə ixtisasları barədə məlumatlandırılmaqla əmək bazarına, eləcə də peşə təhsilinə hazırlanmasıdır. Təhsilçilərə ilkin sahibkarlıq bacarıqlarının aşılanması, əmək bazarının peşəyönümlü hazırlıqlı və əmək qabiliyyətli şəxslərlə təmin edilməsi də layihənin əsas məqsədlərindən biridir.

Peşə təmayüllü siniflərdə tam orta təhsil səviyyəsində təlim müvafiq fənlərə üstünlük verilməklə Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilən tədris planı və modul spesifikasiyası üzrə təhsilçilərin meyl, maraq və qabiliyyətlərinə uyğun istiqamətlər üzrə təmayüllülmə əsasında təşkil ediləcək.

Qeyd edək ki, peşə təmayüllü siniflərin yaradılacağı ümumi təhsil müəssisələrinin IX sinfini bitirmiş şəxslər bu siniflərə qəbul ediləcəklər.

Peşə təmayüllü siniflərdə təhsil dövlət hesabına həyata keçiriləcək.

Yüksək ballı internat məzunları

Son illər ölkəmizin təhsil sistemində aparılan davamlı islahatlar bir sıra keyfiyyət dəyişiklikləri ilə müşayiət olunmaqdadır. “Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası”nda nəzərdə tutulmuş vəzifələrin icrası regionlarda təhsil infrastrukturunun yaxşılaşdırılması, təlimin yüksək standartlar əsasında aparılmasına zəmin yaratmışdır ki, bu da öz mənfi nəticəsini müəllimlərin daha inamla çalışmasına, təhsilçilərin bilik, intellektual səviyyəsinin yüksəlməsinə imkan verib. Bunun nəticəsində 2018/2019-cu tədris ilində regionlardakı internat tipli təhsil müəssisələrində təhsil alan bir çox şagird universitetlərə yüksək balla qəbul olunublar. Bu yazımız da regionlardakı internat tipli təhsil müəssisələrinin qəbul imtahanlarında 600-dən yuxarı bal toplamış məzunları barədədir.

“Ali təhsilimi sevərək davam etdirəcəyəm”

Murad Əliyev, Ağdaş rayonu M.Şeyxzadə adına internat tipli Texniki, Humanitar və Təbiət fənlər təmayüllü gimnaziyasının məzununu: - 2002-ci il 27 mart tarixində Ağdaş şəhərində anadan olub. 2008-ci ildə M.Şeyxzadə adına internat tipli Texniki, Humanitar və Təbiət fənlər təmayüllü gimnaziyasının I sinfinə qəbul olunub.

→Ardı səh.11

Diplom, yoxsa intellekt?

İşgötürmə prosesində namizədin şəxsiyyəti, emosional intellekti, empatiyası daha vacib elementlərə çevrilir

“Ali məktəblərdə gənclərə öyrədilən bilik və bacarıqlarla işə qəbul zamanı onlardan gözlənilən keyfiyyətlər arasında yerlə göy qəfər fərq var”. Sizcə, kimlər belə şikayət edir? Bəli, şirkət və idarə rəhbərləri, biznes-liderlər. Özü də getdikcə daha tez-tez. Söhbət tək Azərbaycandan getmir, bütün dünyada belədir. Bu tendensiya zamanla daha da artır və artıq heyəcan təbii çalmaq vaxtıdır: statistikaya görə, İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşki-

latına üzv olan ölkələrdə 25-34 yaşlı şəxslərin 40, ABŞ-da isə düz 50%-i ali məktəb məzunlarıdır. Yəni, işlək əhəlinin tən yarısı ali savadlıdır, ancaq işgötürənlər onlardan narazıdır.

Diplomu inkar edənlər

Bu barədə çox yazmışıq, hazırkı təhsil sistemi dünyada baş verən dəyişikliklərin tələblərinə cavab vermir. Biz informasiya əsrinə qədəm qoymu-

şuq, övladlarımız sənaye inqilabının təhsilini alırlar. Nəticə isə göz qabağındadır: işgötürən ali məktəbin illərlə yetişdirdiyi kadrın narazıdır. Təbii ki, bu vəziyyət daimi deyil. Dünyanın inkişaf etmiş hissəsində bəzi ali məktəblər mövcud duruma cəld reaksiya verir, strukturlarında, müəllim-tələbə münasibətlərində köklü dəyişikliklərə gedirlər. Bir sıra pilot layihələr sınaqdan çıxarılır, məsələn, e-ali məktəb var ki, binası yoxdur, tələbələri isə hər il bir şəhərdə “oxuyur”lar. Daha doğrusu, işləyə-işləyə öyrənirlər. Məsafəli, onlayn təhsil də mövcud vəziyyətə göstərilən reaksiya nümunəsidir. Ancaq belə görünür ki, hələlik rəqəmsal inqilabın övladlarını tam qane edəcək

oturuşmuş sistemdən söhbət getmir.

Təhsilin böhranı istər-istəməz belə bir suala səbəb olur: ali məktəblərin məzunlarına verdikləri diplom o qədərmi vacibdir? Yaxud, sualı başqa formada qoyaq: diplom önəmlidir, yoxsa intellekt? Savad vacibdir, ya bacarıq?

Qərbin aparıcı korporasiyalarında diplom məsələsi sanki lətifə mövzusunda çevrilib və belə bir qərara gəlinib ki, hazzırkı reallıqda bacarıq ən mühüm dəyərdir. Bu tendensiya onu göstərir ki, böyük, beynəlxalq, transmilli şirkətlərdə diplomun əhəmiyyəti getdikcə azalır. Bir sıra hallarda şəxsi anketlərdə diploma dair bənd, ümumiyyətlə, yoxdur.

→Ardı səh.8

Məktəbimizə yeni müəllim gəlib!

60 minə yaxın namizədin arasından rekord balla seçilən gənc müəllimlər

Səh.7

2019/2020-ci tədris ilində Azərbaycan Respublikasının ali məktəblərinə daxil olmuş tələbələrə Prezident təqaüdünün verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" 2001-ci il 3 sentyabr tarixli 564 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq **qərara alıram**:

1. 2019/2020-ci tədris ilində tələbə qəbulu imtahanlarında ixtisas qrupları üzrə ən yüksək nəticələr göstərmiş və Azərbaycan Respublikasının ali məktəblərinə daxil olmuş aşağıdakı tələbələrə Prezident təqaüdü verilsin:

Abbaszadə Yeganə Sərvər qızı
Abiyeva Nəzrin Vüqar qızı
Ağamaliyev Əli Niyaməddin oğlu
Ağamaliyev Məhəmməd Niyaməddin oğlu
Ağaşov Turqut Rövşən oğlu
Ağayev Mirkazım Nemət oğlu
Ağazadə Ləman Elnur qızı
Axundzadə Abdulla Elxan oğlu
Axundzadə Rəvan Qədir oğlu
Aliyev Toğrul Ayaz oğlu

Alpaşayev Rəşad Kazım oğlu
Aslanova Nərgiz İbrahim qızı
Azadlı Rəşad Namiq oğlu
Babayev Elnur Nazim oğlu
Babayev Möhsün Kamal oğlu
Babazadə Sədə Vüqar qızı
Bayramlı Turan Sübhan oğlu
Bədəlzadə Rəhim Pərviz oğlu
Bəşirli Fərman Xamiz oğlu
Cavadova Gülşən Həbib oğlu
Cəfəri Əli Gündüz oğlu
Cəfəri Məleykə Malik qızı
Cəfəri Sevr Elman qızı
Cəfərov Natiq Zəfər oğlu
Eyyub İsmayıl Elçin oğlu
Əhmədli Fərid Əhməd oğlu
Əhmədov Amil Musa oğlu
Əhmədov Nadir Nizami oğlu
Əhmədov Jalə Elxan qızı
Əliyev Emin Amil oğlu
Əliyeva Əsmər Bəhruz qızı
Əliyeva Firuzə Fuad qızı
Əlizadə Əmirxan Yasen oğlu
Əlizadə Vüsal Orucəli oğlu
Əsədli Gülçin Ceyhun qızı

Fərəcli Kamaləddin Kamil oğlu
Hacılı Sadiq Əlican oğlu
Hacıyeva Fidan İlfan qızı
Hacızadə Əsmər Natiq qızı
Həbibullayev Rüstəm Laçın oğlu
Həsənli Kamran Rafiq oğlu
Həsənov Eşqin Eyvaz oğlu
Həsənov Sərxan Asif oğlu
Hüseynova Aygün Elyar qızı
Hüseynova Dilarə Səbuhi qızı
Hüseynova Lalə Raqib qızı
Hüseynova Nərimin Fəxrəddin qızı
Hüseynova Seyid Bəyim Əli qızı
Hüseynova Yağmur Azər qızı
Hüseynzadə İncilab Ağababa oğlu
İbəyeva Nəsrin Ağamməd qızı
İsgəndərov İsgəndər Ehtiram oğlu
İsgəndərzadə Aqşin Eldar oğlu
İsmayilov Nicat Vilayət oğlu
İsmayilzadə Nicat Rafiq oğlu
Kazımlı Qəhrəman Rüfət oğlu
Kərimli Yaşar Fərhad oğlu
Qaraxova Günay Məcid qızı
Qaziyeva Cəmilə Ramin qızı
Qədeşova Samilə Xəlidsah qızı

Qoçiyev Kənan Vahid oğlu
Quluzadə Fidan Ülfət qızı
Quluzadə Qarakişi İlqar oğlu
Qurbanov Əhməd İlham oğlu
Qurbanov Nicat Hicran oğlu
Qurbanova Elza Nasim qızı
Mahmudlu Kənan Nəbi oğlu
Mehdiyev Murad Mətləb oğlu
Məmmədli Alparslan Dilsuz oğlu
Məmmədov Ayhan Arzu oğlu
Məmmədov Kamran Məclum oğlu
Məmmədov Məzahir Famil oğlu
Məmmədov Pərviz Qədim oğlu
Məmmədova Leyla Vüqar qızı
Məmmədova Mədinə Vilayət qızı
Məmmədova Nəzrin Rövşən qızı
Məmmədova Sevinc İsmayıl qızı
Məmmədağlı Murad Muxtar oğlu
Muradov Təhmin Hidayət oğlu
Musayev Azər Musa oğlu
Musayeva Arzu Qalib qızı
Nadirov Nail Natiq oğlu
Nəbiyev Samir Rafiq oğlu
Nəcəfli Nigar Firudin qızı
Rəhimli Cavid İlqar oğlu

Rufulla Vüqar Ceyhun oğlu
Rzalı Üşyan Əfqan oğlu
Sadıxova Samirə Araz qızı
Sadıqova Nərimin Əzizxan qızı
Sanlı Yetər Yavər qızı
Səfərliyeva Jalə Müşfiq qızı
Səfərov Fazil Tərlan oğlu
Səfərov Qorxmaz Seyfəddin oğlu
Səfərzadə Qızbəs Tanrıverdi qızı
Səmədov Şəhriyar Şahin oğlu
Şikarov İsmayıl Ramiz oğlu
Şikarov Ramiz Ramiz oğlu
Tağiyev Taleh Çingiz oğlu
Verdiyeva Nərimin Anar qızı
Vəliyeva Aytən İslam qızı
Yusifli Murad Elşən oğlu
Zeynallı Almaz Ceyhun qızı.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 9 sentyabr 2019-cu il

Prezident İlham Əliyev Bakının Suraxanı rayonundakı 101 nömrəli məktəbdə yaradılan şəraitlə tanış olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 12-də Bakının Suraxanı rayonundakı 101 nömrəli orta məktəbdə aparılan təmir-tikinti və yenidənqurmadan sonra yaradılan şəraitlə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizov və məktəbin direktoru Səidə Məmmədova görülən işlərlə bağlı dövlətəminin başçısına ətraflı məlumat verdilər.

Bildirildi ki, 101 nömrəli tam orta məktəbin binası 1937-ci ildə tikilib. O zaman 400 şagird yerlik üçmərtəbəli korpus istifadəyə verilib. 1960-cı ildə isə 4 sinifdən ibarət yardımçı korpus tikilib. 2012-2013-cü illərdə 20 sinif otağından ibarət əlavə 400 yerlik bina istifadəyə verilib. Bakı və ətraf qəsəbələrin sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramına əsasən bu ilin may ayında təhsil ocağının 1937-ci ildə istifadəyə verilən binası sökülərək yerində 360 yerlik 15 sinif otağından ibarət əlavə korpusunun tikintisinə başlanıb. İnşaat işləri yüksək səviyyədə həyata keçirilib. Bundan sonra məktəbdə birmüvəppəli sistemdə 985 şagird təhsil alacaq. Şagirdlərin təlim-tərbiyəsi ilə 62 müəllim məşğul olur.

Diqqətə çatdırıldı ki, məktəbdə 35 sinif otağı, informatika kabineti, laboratoriya, idman və akt zalı, hərbi otaq və yeməkhana var. Şagirdlərin yüksək səviyyədə təhsil almaları üçün sinif otaqları zəruri dərəcə vasitələri ilə təchiz edilib. Məktəbdə internet, mebel-

inventar və digər zəruri avadanlıqlar müasir tələblər səviyyəsindədir.

Məlumat verildi ki, məktəbin şagird və məzunları

müxtəlif beynəlxalq bilik və idman yarışlarında, olimpiadalarda mühüm uğurlara imza atıblar. Bu təhsil ocağının məzunları ali məktəbə qəbul imtahanlarında yüksək nəticələri ilə seçilir. 2019-cu ilin statistikasına görə, məktəbi bitirən məzunların 80 faizi tələbə adını qazanıb.

Məktəbin həyətində geniş abadlıq və quruculuq işləri görülüb. Həyətə futbol və voleybol meydançaları yaradılıb.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev məktəbin direktoru Səidə Məmmədova ilə söhbət etdi.

Qeyd edək ki, Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsi ilə bağlı qəbul edilən xüsusi Dövlət Proqramında nəzərdə tutulmuş tədbirlər planına uyğun olaraq bütün sosial sahələrdə olduğu kimi, təhsil müəssisələrinin əsaslı şəkildə yenidən qurulması, yeni məktəb binalarının, uşaq bağçalarının inşası prosesi də məqsədyönlü şəkildə uğurla həyata keçirilir. Paytaxt və ətraf qəsəbələrlə yanaşı, respublikanın hər yerində orta məktəb binaları yüksək standartlara uyğun şəkildə yenidən qurulur, lazımi avadanlıqla təchiz edilir, təhsil müəssisələrinin ərazilərində abadlıq işləri həyata keçirilir. Təhsil sahəsində görülən bütün bu işlər Azərbaycanda insan kapitalının daha da inkişaf etdirilməsi məqsədinə xidmət edir.

Yeni dərslər ilinə yeni hədəflərlə

← Əvvəlki səh.1

Ruhhiyyə DAŞSALAHLI

Məktəblərin maddi-texniki bazasının müasirləşdirilməsi, məktəblərdə təhsil üçün şəraitin yaradılması məqsədi ilə hər il ölkə başçısı tərəfindən imzalanan çoxsaylı sərəncamlara diqqət çəkən nazir qeyd edib ki, bu istiqamətdə gedən işlər Prezident İlham Əliyevin şəxsi nəzarəti altındadır.

Maddi-texniki bazanın təkmilləşdirilməsindən, yeni məktəblərdən danışıqdan Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən xüsusi layihələri də diqqətə çatdırıb. Ceyhun Bayramov deyib ki, yeni tədris ilinin əvvəlində Təhsil Nazirliyi tərəfindən təmir-tikinti işləri yekunlaşdırılan 43 məktəb binası şagirdlərin istifadəsinə verəcək. Onun sözlərinə görə, bu sahədə inkişafın davamı olaraq bir sıra əsaslı nailiyyətlər əldə edilib. 2003/2018-ci illər ərzində 3200-dən çox məktəb binası tikilib və ya əsaslı təmir edilib. Nəticədə 1 milyondan çox şagirdin təlim şəraiti yaxşılaşıb. İki növbədə oxuyan şagirdlərin sayı 35 faizdən 14 faizə enib.

3-5 yaşlı uşaqların təhsil aldığı qrupların sayı artırılacaq

Təhsilin keyfiyyətinə gəlincə, bu istiqamətdə fəaliyyət lap aşağıdan, 3-4 yaşlı uşaqlardan başlayır. UNİSEF və Avropa Birliyinin maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilən 3-5 yaşlı uşaqların icma əsaslı məktəbəqədər təhsilə cəlb olunması layihəsinin də uğurlu nəticələri var. İndiyə qədərki prosesin yekunu olaraq yeni qərar verilib. Həmin qərara görə, növbəti tədris ilində icma əsaslı məktəbəqədər qrupların sayının artırılaraq 300-ə, uşaqların isə 6000 nəfərə çatdırılması nəzərdə tutulub.

Beşyaşlıların məktəbə hazırlığı da ümidverici rəqəmlərlə ifadə olunur. Bu il və gələcək illərdə beşyaşlıların 90 faizinin məktəbəhazırlığa cəlb edilməsi planlaşdırılır. Təhsil naziri deyir ki, 90 faizlik nəticə inkişaf etmiş ölkələrin göstəriciləri ilə eynidir.

Əməkhaqqı artımı davamlı və sistemli xarakter daşıyır

Təhsil sahəsində ötən illər ərzində əldə edilən ən böyük uğur işə qəbulun obyektivliyinə inamın formalaşdırılmasıdır. Təhsil naziri müəllim nüfuzunun, müəllimlərin peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi, istedadlı insanların müəllim peşəsinə cəlb edilməsi istiqamətində görülən işlərdən danışdı. Həmin işlərin nəticəsidir ki, 2019-cu ildə müsabiqədə iştirak edənlərin sayı əvvəlki illərə nisbətən artaraq 55 minə çatıb. Ümumilikdə, son 5 ildə məktəblərin müəllim tərkibi keyfiyyət baxımından yaxşılaşıb, 20 mindən çox gənc müəllim işə

qəbul olunub.

İndiyədək ölkə üzrə 150 mindən çox müəllim diaqnostik qiymətləndirmədən keçib. Onların dərslər yükü norması 1.5 dəfə, əməkhaqları 2 dəfə artırılıb. C.Bayramov qeyd edib ki, təhsil sistemində əməkhaqqının artımı davamlı və sistemli xarakter daşıyır: "Bu il iyunun 18-də Prezident İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə ümumtəhsil sistemində çalışan və diaqnostik qiymətləndirmədən keçən müəllimlərin əməkhaqqı növbəti dəfə - 1 sentyabr 2019-cu ildən 20 faiz artırılıb. Bu artım da nəzərə alınmaqla təhsil sistemində orta əməkhaqqı 600 manatı keçib. Eyni zamanda, ümumtəhsil sistemində çalışan 5 mindən artıq müəllimin bu artımdan sonra əməkhaqqı 1000 manatdan çox təşkil edir".

Müəllimin keyfiyyəti, şagirdin nəticələri yaxşılaşıb

Bir tərəfdən işə bilik və bacarığını təsdiq edənlərin qəbul olunması, digər tərəfdən sistemdə olan müəllimlərin diaqnostik qiymətləndirilməsi və aşağı nəticə göstərən müəllimlərin təlimləmə cəlb edilməsi ötən illər ərzində müəllimlərin keyfiyyət göstəricilərinə bərabər təsir göstərib. Bu və digər tədbirlər müəllimlərin cəmiyyətdə nüfuzunun yüksəlməsinə səbəb olub. Bu da öz növbəsində müəllim olmaq istəyənlərin sayının çoxalmasına gətirib çıxarıb. Nəticədə özünü 500-dən çox bal toplayan abituriyentlər arasında müəllimliyi seçənlərin sayında əksini tapıb. Bu il ali təhsil müəssisələrində təhsil almaq hüququ qazananların 25 faizi müəllimlik ixtisasını seçib. Başqa sözlə, 500-dən çox bal toplayan hər 4 abituriyentdən birinin elektron ərizəsində yazdığı ilk ixtisas müəllimlik olub. Təhsil nazirinin fikrincə, bu da müəllim peşəsinin rəqabətliyi, təhsilin keyfiyyəti haqqında müsbət proqnozlar verməyə, növbəti illər üçün məktəblərdə müəllim təminatına nikbinliklə baxmağa imkan verir.

Məktəbdə keyfiyyət müəllimlərdən başlayır. Müəllimlər isə öz növbəsində məktəbin səviyyəsinə təsir göstərir. Nəticədə şagirdlərin qiymətlərində ortaya çıxır. Bu da nəticədə. Təhsil naziri rəqəmləri açıqlayıb: "Beynəlxalq olimpiada və bilik yarışlarında Azərbaycan məktəbliləri son beş ildə 4 qızıl, 34 gümüş və 108 bürünc medal qazanıblar".

Ötən il bir sıra şəhər və rayonlarımızda xüsusi istedadlı şagirdlərdən ibarət lisey siniflərinin yaradılmasını olimpiadalara hazırlıq çərçivəsində mühüm tədbirlərdən biri kimi qeyd edən C.Bayramov sayı 60 olan belə siniflərin artırılacağını vurğulayıb. Fizika-Riyaziyyat və İnformatika Təmayüllü Respublika Liseyinin Quba və Gəncədə, Kimya Təmayüllü Respublika Liseyinin isə Şəki və Şirvan şəhərlərində filialları yaradılıb. Nazir bunun həmin bölgələrdə olan istedadlı şagirdlərin seçilməsində mühüm rol oynayacağına əminliyini ifadə edib.

Tam orta təhsil səviyyəsində təmayülləşmənin əhatə dairəsi genişləndirilir

Ölkə təhsilinin qarşısında duran vacib məsələlərdən biri bütün məktəblərdə keyfiyyətli təhsilin təmin edilməsidir. Təhsil naziri tam orta təhsil səviyyəsində bu prosesin gedişindən tam razı deyil: "Apardığı təhsil təhlillər zamanı fərqli mənzərə görürük. Əfsuslar olsun ki, elə təhsil müəssisələrimiz var ki, onlar bu işi lazımı səviyyədə təmin və təşkil edə bilmirlər. Bu, bir çox məqamlarla özünü təsdiq edir. Bəzi məktəblərdə arxayınlıq var ki, şagirdlər əlavə hazırlıq hesabına imtahanlara müstəqil hazırlaşa bilərlər. Halbuki təhsil qanunvericiliyində edilmiş son dəyişikliklər bütün məktəblər üçün yüksək nəticələr əldə etmək imkanları yaradıb. Hesab edirik ki, artıq bu işdə köklü bir yanaşmanın və dəyişikliyin edilməsinin zamanı yetişib".

Bu məqsədlə atılan addımlardan biri təmayül siniflərinin yaradılmasıdır. Artıq bir neçə ildir başlayan bu prosesin uğurlu nəticələri var. Təhsil naziri bildirib ki, şagirdlərin meyl və maraqları hesabına təmayül siniflərinin yaradılması üçün bütün imkanlar təmin edilib: "Eyni zamanda, şagirdlərin təhsillərinin növbəti pilləsində seçdikləri ixtisasa uyğun olmayan fənlərin sayının azaldılması və ya keçirilməməsi, məhz şagirdlərin maraqlarına uyğun fənlərin keçirilməsi imkanları mövcuddur. Bir çox yerlərdə çətinliklər nəzərə alınaraq, təmayül siniflərinin yaradılması üçün 20 şagird deyil, 15 şagirdlə də formalaşdırılmasının qanunvericiliyə daxil edilməsi imkanları daha da genişləndirilir".

Beləliklə, 2140 sinifdə 47930 şagird təmayüllər üzrə təhsilə cəlb edilib. Təmayülləşmə şəbəkəsinin genişləndiriləcəyi şübhə doğurmur. Növbəti tədris ilindən etibarən isə ümumi təhsil müəssisələrinin X-XI siniflərində peşə təmayül sinifləri də fəaliyyətə başlayacaq. Bakı, Abşeron, Sumqayıt, Gəncə, Şirvan, Masallı, Cəlilabad, Xaçmaz, Salyan, Biləsuvar, Şəki, Qusar, Şəmkir və Sabirabadda yerləşən 20 ümumi təhsil müəssisəsində peşə təmayüllü siniflər yaradılacaq. Həmin siniflərə ümumi təhsil müəssisələrinin IX sinfini bitirənlər qəbul ediləcəklər.

Peşə təmayüllü siniflər ümumi təhsil müəssisələrinin ərazi, eləcə də maddi-texniki tədris imkanları nəzərə alınmaqla müəyyən edilib. Təhsil naziri növbəti ilin planını açıqlayaraq deyib: "İlkin olaraq müxtəlif bölgələrdə əhatə edilməklə, 20 ümumi təhsil müəssisəsində işə xidməti, kənd təsərrüfatı, inşaat və məişət texnikası sahələri üzrə bacarıqların tədrisi üçün zəruri olan emalatxana və təcrübə sahələri yaradılacaq".

Nazir C.Bayramovun sözlərinə görə, X-XI sinif şagirdləri üçün nəzərdə tutulan peşə təmayüllü siniflərinin yaradılmasında məqsəd ümumi orta təhsil bazasında təhsilənlərin müxtəlif peşələr üzrə ilkin bilik

və bacarıqlara yiyələnməsi, peşə ixtisasları barədə məlumatlandırılmaqla əmək bazarına, eləcə də peşə təhsilinə hazırlanmasıdır. Təhsilənlərə ilkin sahibkarlıq bacarıqlarının aşılanması, əmək bazarının peşəyönümü hazırlıqlı və əmək qabiliyyətli şəxslərlə təmin edilməsi də layihənin əsas məqsədlərindən biridir. Nazir onu da deyib ki, peşə təmayüllü siniflərdə tam orta təhsil səviyyəsində təlim müvafiq fənlərə üstünlük verilməklə Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilən tədris planı və modul spesifikasiyası üzrə təhsilənlərin meyl, maraq və qabiliyyətlərinə uyğun istiqamətlər üzrə təmayülləşmə əsasında təşkil ediləcək.

Məktəblərdə STEAM-in tədrisinə başlanılacaq

Tədrisdə İKT-dən istifadə imkanlarının genişləndirilməsini nəzərdə tutan və indiyədək 26 min şagirdi əhatə edən "Rəqəmsal bacarıqlar" layihəsi də bu ildən genişləndirilir. Həm icra olunduğu şəhərlər, həm də əhatə etdiyi şagirdlərin sayının artırılacağı planlaşdırılan layihənin hədəfi 90 mindən çox şagirdi əhatə etməkdir. Nazir C.Bayramov informatika fənnini yeni formata dövrənən şagirdlərin sayının bu ildən 70 minə, gələcək illərdə isə 100 minə çatdırılmasının nəzərdə tutulduğunu açıqlayıb.

Ancaq ən az bu layihə qədər uğur qazanacağı şübhə doğurmayan yeni layihə də var. Təhsil naziri növbəti tədris ilindən start götürəcək həmin layihə barədə də məlumat verib. Onun fikrincə, təhsilin qarşısında duran vəzifələrdən biri məzmunun gələcək əmək bazarına, şagirdlərin meyl və maraqlarına uyğun formada yenilənməsindən ibarətdir. Ölkəmizdə ilk dəfə olaraq 6000-dən artıq şagird əhatə edilməklə məktəblərdə STEAM-in (Təbiət elmləri, texnologiya, mühəndislik, incəsənət və riyaziyyatın inteqrativ tədrisi) tədrisinə start verəcək. Dünyanın aparıcı təhsil sistemlərində tətbiq edilən bu yanaşma ötən tədris ilində araşdırılıb, aparıcı təhsil sistemlərinin mütəxəssisləri ilə birgə məzmun hazırlanıb. Bu ildən robototexnika və dizayn üzrə hazırlıq nəzərdə tutulan bu layihə də genişləndiriləcək. Belə ki, yeni modulların məzmunları üzərində işin başlanıldığını xəbər verən Təhsil naziri aviamühəndislik, nanotexnologiyalar, kiber təhlükəsizlik istiqamətləri üzrə növbəti tədris ilində hazırlıqların davam edəcəyini deyib. 2020/2021-ci tədris ilindən tətbiq nəzərdə tutulan həmin istiqamətlər üzrə layihəyə cəlb edilən şagirdlərin sayının 20 minə çatdırılacağı hədəflənib.

Məktəbdə sağlam mühtə təmin edən bilməyənlər məktəb idarəetməsindən kənarlaşdırılırlar

Şagirdlərin sağlam böyüməsini, fiziki və mənəvi inkişafını, düzgün dəyərlərin formalaşdırılmasını ən vacib istiqamətlər

dən hesab edən Təhsil naziri bunu təmin etmək istiqamətində nəzərdə tutulanlardan danışdı: "Bu baxımdan Azərbaycan məktəblərində düzgün mənəvi-psixoloji mühitin, şagirdlər arasında düzgün ünsiyyətin formalaşdırılması, şagird-müəllim münasibətlərində xüsusi olaraq buna diqqət edilməsi, valideynlərin tədris prosesinə daha aktiv cəlb edilməsi qarşımızda duran vəzifələrdəndir. Hesab edirik ki, məktəb rəhbərləri təhsil müəssisəsi daxilində istənilən neqativ halların aşkar edilməsi, onlara qarşı adekvat tədbirlərin görülməsini xüsusi diqqətdə saxlamalıdır. 2019-cu ilin may ayında Təhsil Nazirliyi tərəfindən imzalanmış xüsusi tədbirlər planının icrasını diqqətdə saxlayacağıq və çoxsaylı tədbirlər həyata keçirəcəyik".

Onun sözlərinə görə, təhsil sistemində hər şeyin elektron qaydada aparılması neqativ halların sayını azaltsa da, il ərzində keçirilən nəzarət tədbirləri zamanı bir sıra neqativ hallar da öz təsdiqini tapıb.

"Müşahidələrimiz onu göstərir ki, bəzi hallarda qəbul edilən normativ qaydalar yerlərdə tam şəkildə icra edilmir", - deyən C.Bayramov əlavə edib ki, bu il ərzində işlərdə yol verdikləri nöqsanlara görə 6 rayon təhsil şöbəsinin rəhbəri vəzifəsindən kənarlaşdırılıb. Eyni zamanda, məhz bu səbəbdən 10 rayon təhsil şöbəsinin və 3 ərazi maliyyə hesablaşma mərkəzinin rəhbərinə intizam tədbirləri tətbiq edilib. Bununla yanaşı, 8 nəfər məktəb direktoru, 6 nəfər direktor müavininin əmək müqaviləsinə xitam verilib, 29 nəfər direktor və 37 nəfər direktor müavini bərsəndə intizam tədbirləri tətbiq edilib.

C.Bayramov deyib ki, 80 nəfər məktəb direktorunun nəticələrinin davamlı şəkildə aşağı olması səbəbindən əmək müqaviləsinin uzadılmaması barədə qərar qəbul edilib. 7 hal üzrə materiallar toplanaraq hüquqi qiymət verilməsi üzrə aidiyyəti qurumlara göndərilib. Nazir qəti şəkildə bəyan edib: "Bu məsələlərə ciddi yanaşmalıyıq. Bu nöqsanlara yol verən şəxslər öz cəzalarını alacaqlar".

Müəllim necə öyrətməlidir?

ADPU-nun rektoru, professor Cəfər Cəfərov gənclərin fiziki və mənəvi cəhətdən sağlam yetişdirilməsi üçün müəllimlərin üzərinə böyük məsuliyyət düşdüyünü deyib. Rektorun fikrincə, onlara vətən, xalq, dövlət sevgisini və müstəqil öyrənmə bacarığını öyrətməlidir: "Biz yeni nəslin nəyi öyrənməli olacağını bilməsi üçün hökmən ona iki bacarığı aşılamalıyıq. Birincisi, tələb olunan minimum rəqəmsal biliklərdir. İkincisi, ana dilimizlə yanaşı, ən az bir xarici dil, elm və texnologiya dili olan ingilis dilini hökmən öyrətməlidir. Bunlar bizim dünyəvi elmə və siyasətə, uğurlu işgüzar fəaliyyətə çıxışımızın birbaşa yoludur. Milli-mənəvi kök üzərində rəqəmsal bilik, bacarıqlar və dünyəvi çıxış üçün ingilis dili, tələb olunan məlumat əldə etmək üçün dünyagörüşü, maraq dairəsi və s. milli təhsilin istiqamətini formalaşdırmağa kömək edəcək vacib məsələlərdir".

Təhsilin istiqaməti bəlli olduqdan sonra isə həmin istiqamət üzrə müəllimin necə öyrətməsi məsələsi gündəmə gəlir. C.Cəfərov əmindir ki, məlumat bolluğunda çoxsaatlıq təhlükəsi ilə üzləşmiş gəncin çoxsaylı bilik və mənbələrdən nəyi, necə öyrənməyini tənzimləyən bələdçi, yönləndirici, mentor müəllim yetişməlidir. Bununla bağlı ADPU-da artıq əhəmiyyətli tədqiqatlar aparılır. Həmin istiqamətdə tədqiqatçıların və respublika oxuları təcrübəsindən danışan rektorun hesabıdır ki, artıq ötürülmüş ehtiyaclar üçün kadr hazırlamaq dövrü deyil.

→Ardı səh.4

Yeni dərs ilinə yeni hədəflərlə

← Əvvəlki səh.3

Dövrün tələbinə cavab vermək üçün isə 2021-ci ildə 100 illik yubileyini qeyd edəcək Pedaqoji Universitet "ADPU-2021 Strateji İnkişaf Planı"nda öz missiyasını pedaqoji sahədə təhsil və tədqiqatın əsas mərkəzi olaraq müəyyənləşdirib. Son 5 ildə pedaqoji kadr hazırlığında, müəllimlik peşəsinə maraqla ciddi dəyişikliklərə toxunan C.Cəfərov deyib: "3 il öncə 500-dən çox bal toplayıb müəllimlik peşəsinə 1-ci yerdə seçən abituriyentlərin sayı 25 nəfər olduğu halda, keçən il həmin göstərici ölkə üzrə 2090 nəfər, ADPU üzrə isə 566 nəfər idi. Cari ildə qəbul planını 96.4 faizlə ölkə ali məktəbləri arasında 6-cı yerdə başa vuran ADPU, əslində ilk dörd yeri tutmuş ali məktəblərin qəbulunun cəmindən daha çox tələbə qəbulu həyata keçirir. Bu il ADPU-yə filiallar istisna olmaqla 2298 nəfər qəbul olub ki, onlardan da 339 nəfəri 500-dən çox bal toplayanlardır. Bu, Pedaqoji Universitetin təmsalında nəticənin son illərdə faizlə deyil, dəfələrlə yaxşılaşdırılması deməkdir. Dolayısı ilə rəqəmlər bizə yaxın gələcəkdə yeni nəsil müəllim hazırlığı üçün böyük ümidlər verir".

Müəllimliyi bu peşəni sevənlər seçməlidirlər

Müəllim hazırlığında isə həmin ixtisası kimlərin seçməyi çox önəmlidir. C.Cəfərov deyib ki, müəllimliyi müəllim olmaq arzusu ilə yaşayan və bu peşəni sevən insanlar seçməlidirlər. Bu sahədə məktəblərin karyera məsləhət xidmətlərini artırmasını təklif edən rektorun fikrincə, əsas məsələlərdən biri də pedaqoji təcrübədir: "Artıq ikinci ildir ki, ADPU-da pedaqoji (istehsalat) təcrübə 14 həftə müddətində və çoxtərəfli müqavilələr əsasında təşkil edilir. Yola saldıığımız tədris ilində tələbələrımız Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki müəssisələrdə, Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin məktəb və liseylərində, Bakı Şəhəri İcra Hakimiyyətinin Məktəbəqədər Təhsil Müəssisələri və Uşaq Evləri İdarəsinin məktəbəqədər təhsil müəssisələrində və 2 özəl müəssisədə, filiallar üzrə isə Şəki, Şamaxı, Quba, Ağcabədi və Quba şəhərlərində 36 məktəbdə təcrübə keçiblər. O cümlədən, "Tarix və coğrafiya müəllimliyi" və "Coğrafiya müəllimliyi" ixtisasları üzrə tələbələr Bakıda və ayrı-ayrı regionlarda çöl təcrübəsində olublar".

Ancaq pedaqoji təcrübə zamanı ortaya çıxan problemlər də olduğunu vurğulayan C.Cəfərov deyib ki, 2014-cü ildə təsdiq edilmiş ali təhsil ixtisaslarının dövlət standartına və tədris planlarına görə Bakıdakı bütün ali məktəblərin pedaqoji ixtisaslarında təcrübələr eyni vaxtda başlayır və bir neçə min tələbə Bakının məktəblərinə, xüsusilə də şəhərin mərkəzində orta məktəblərə gedir və ciddi sıxlıq yaranır. Məktəblərin mövcud infrastrukturunu və kadr potensialı nəzərə alınmadan normadan artıq yüklənmə nəticəsində pedaqoji təcrübənin keyfiyyəti aşağı düşür. Bəzən tələbələr pedaqoji təcrübə zamanı ancaq bir sinifdə sınaq dərslərini keçirlər. Halbuki tələbələrə sınaq dərslərini müxtəlif yaş qruplarındakı siniflərdə keçmək imkanı yaradıla bilər. Tələbələr sınaq dərslərində ixtisas müəllimləri ilə yanaşı, məktəb rəhbərliyinin də iştirak etməsinə məqsəduyğun sayan rektorun fikrincə, tələbələr təcrübə nəticələrinin məktəbin pedaqoji şurasında müzakirə olunması, tələbələr yalnız sınaq dərsləri ilə deyil, məktəbin ictimai həyatında, cəmiyyətdə, valideynlərlə işdə, məktəbin idarə olunmasında, bir sözlə, məktəb-şünaslıq məsələsində də fəal iştirakı arzu olunandır. Rektor təklif edib ki, növbəti 4 il ərzində de anoloji təcrübə proqramı hələ ki, qüvvədə olacağı üçün bu sahədə koordinasiya gücləndirilsin. Bakı məktəblərinin pedaqoji təcrübə imkanları nəzərdən keçirilməklə, hansı məktəbdə hansı ixtisaslar üzrə nə qədər tələbənin təcrübə keçə biləcəyi limitləşdirilsin.

Pedaqoji təcrübə məsələsində laqeydliyin tələbənin sonrakı karyeraya seçiminə

Cəfər Cəfərov

Bəxtiyar Əliyev

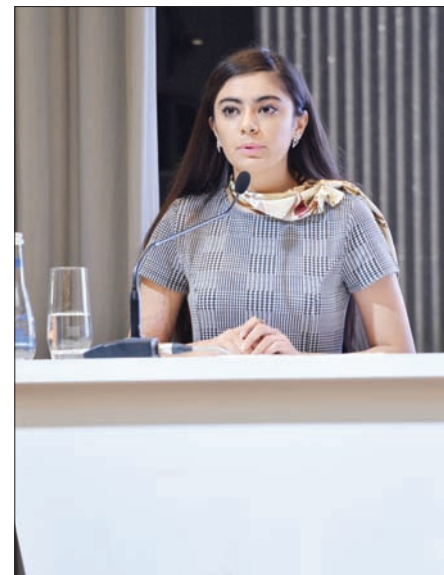
Şahlar Əsgərov

Mehriban Vəliyeva

Şəbnəm Uğurlu

Fidan Əhmədova

təsirini vurğulayan C.Cəfərov təhsil ictimaiyyətinə, xüsusilə direktorlardan bu məsələnin vacib bir məsələ kimi diqqətdə saxlanmasını istəyib.

Təhsildə şəffaf və işlək mexanizmin yaradılması tarixi nailiyyətdir

Tədbirdə çıxış edən Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədr müavini Bəxtiyar Əliyev vurğulayıb ki, Azərbaycan təhsili qısa müddətdə böyük uğurlara imza atıb: "Hesab edirəm ki, 2018/2019-cu dərslərində təhsildə görülməli işlər yüksək qiymətləndirilməlidir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin "Təhsil həyatımızın ən mühüm və görülməli sahəsidir, milli məqsədlər, milli mənafelər əsasında qurulmalıdır" fikri göstərir ki, bu məqsədə xidmət edən təhsil islahatları olduqca əhəmiyyətlidir. Bu proses davamlı xarakter daşıyır və islahatların müsbət nəticələrini artıq görməyə başlamışıq. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında hazırlanaraq Təhsil Nazirliyi tərəfindən uğurla həyata keçirilən təhsil siyasəti ciddi dönüş və inkişafı tam təmin edib".

Bu da təsadüfi deyil. B.Əliyev vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyevin 24 oktyabr 2013-cü ildə imzaladığı "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nda təhsilin inkişaf istiqamətləri, qarşıda duran vəzifələr dəqiq və aydın müəyyənləşdirilib: "Onlardan biri də peşəkar müəllim kadrlarının hazırlanması, müəllim peşəsinin nüfuzunun artırılması və müəllimlərin sosial vəziyyətinin gücləndirilməsidir. Təhsil naziri Ceyhun Bayramovun da qeyd etdiyi 2014-cü ildən başlayaraq görülmüş işlərin nəticəsi, yəni, ali məktəblərə müəllim ixtisası üzrə qəbul olunanların böyük hissəsinin 500 baldan yuxarı bal toplayanlar olması, müəllimlərin diaqnostik qiymətləndirilməsinin yekunu olaraq onların sosial vəziyyətinin gücləndirilməsi kimi şəffaf və işlək mexanizmin yaradılması tarixi nailiyyət hesab edilməlidir".

Millət vəkili diqqətə çatdırıb ki, bütün bunlar Azərbaycanda təhsilin yeni inkişaf yoluna başladığının göstəricisidir. İstedadlı gənclərin, fədakar müəllimlərin birgə fəaliyyətinin nəticəsi, müəllim borcunu dərk etməsidir.

"Yaxşını tapıb nümunəyə çevirmək təkə təbiətə prosesində deyil, bütün sahə-

lərdə əhəmiyyətlidir", - deyən deputat bunu həm də əxlaq məsələsi sayır: "Bugünkü uğuru qiymətləndirməmək, müəllim və şagirdlərin əməyinə kölgə salmaq kimi cəhdlər pislənməlidir. Müəllim əməyi ən böyük hörmətə layiqdir və bu, Azərbaycan təhsil siyasətinin mərkəzində dayanan məsələlərdəndir".

Millət vəkili bu gün beynəlxalq fənn olimpiadalarında Azərbaycanın təhsil uğurlarını nümayiş etdirən gənclərin sabah daha böyük uğurlara imza atacağına inamını ifadə edib.

B.Əliyev təhsilin idarəedilməsi məsələsinə də toxunub. O hesab edir ki, təhsilin yeni idarə mexanizmlərinin işlənilməsi, ictimai özüni idarə etmə orqanlarının yaradılması bu sahədə atılan uğurlu addımlardandır: "Son illərin təcrübəsinin təhlili göstərib ki, bu işləri görməkdə keyfiyyətli təhsilə nail olmaq mümkün deyil. Ona görə də bu istiqamətdə görülməli işlər tədqiqatdır. Təhsilin idarə edilməsinin yeni modelinin təkmilləşdirilməsi və təbii qinin genişləndirilməsi olduqca zəruridir. Təhsilin keyfiyyəti təhsil müəssisəsində hazırlanan kadrların milli və beynəlxalq əmək bazarında rəqabətqabiliyyəti olması, ölkənin sosial-iqtisadi inkişafında rolunu müəyyən edir. Bununla bağlı yeni "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətqabiliyyətinin artırılması üzrə Dövlət Proqramı"nın hazırlanması və icrası onu deməyə əsas verir ki, ali təhsilin keyfiyyətcə yeni mərhələsinə keçid artıq başlayıb".

Məktəbdə sağlam mühit psixoloji xidmətin təşkilindən asılıdır

B.Əliyev də müəllim hazırlığına xüsusi diqqət yetirilməsini zəruri hesab edib: "Müəllim hazırlığına münasibət dəyişib. Dövlət idarə edəcək, yeni texnologiya yaradacaq və təbii edəcək mütəxəssis vətəndaşın yetişdirilməsi kimi strateji dövlət əhəmiyyətli bir missiyaya yerinə yetirən müəllimin hazırlanması, seçilməsi və qiymətləndirilməsi sahəsində əhəmiyyətli işlər görülməkdədir".

B.Əliyev də hesab edir ki, təhsilin qarşısında dayanan borc və müəllimin görəəcəyi əsas iş vətənpərvər, sağlam düşüncəli, milli-mənəvi keyfiyyətlərə malik gənclərin formalaşdırılmasıdır: "Bu, olduqca çətin bir işdir. Lakin həm də şərəflidir. Unutmaq olmas ki, hər şagird müstəqil yaradıcı şəx-

siyyətdir. Onlarda olan bu böyük potensialı aşkar etmək və gerçəkləşdirmək də müəllimin borcu və vəzifəsidir. Bunun üçün də onun fərdi və yaş xüsusiyyətlərini dərinləndirməlidir. Şəxsiyyətyönümlü təhsilin uğurlu olması üçün bu, vacibdir".

Millət vəkili orta məktəblər də daxil olmaqla, bütövlükdə təhsil sistemində çox böyük işlər görüldüyünü deyib: "Təhsil haqqında" Qanuna edilən 62 əlavə və dəyişiklik "inqilabi dəyişiklik" adlandırılan millət vəkili bildirib ki, təhsil müəssisələrində və təhsilin bütün pillələrində psixoloji xidmətin təşkili ilə bağlı yeni konsepsiya, yanaşma tələb olunur. Onun fikrincə, məktəb psixoloqlarının yenidən hazırlanması, eləcə də müəllim hazırlığı ixtisaslarında tədris edilən psixologiya dərslərinə, proqramlarına yenidən baxılması əhəmiyyətli məsələlərdəndir. Uşaqların psixologiyasının öyrənilməsi və pedaqoji fəaliyyətdə bu məsələnin diqqət mərkəzində saxlanılması həyatı zərurətə çevirib: "Hesab edirəm ki, islahatların uğurla həyata keçirilməsi həm də psixoloji xidmətin təşkilindən asılıdır. Təəssüf ki, bu gün orta məktəblərdə psixoloji xidmətə münasibət ürəkəcan deyil, bəzi yerlərdə hətta formal xarakter daşıyır. Məktəblərin hazırlıq psixoloqlarla təmin edilməsi üçün yetərincə mütəxəssis yoxdur. Məktəb psixoloqlarının hazırlanması məsələsinə yenidən baxılmalıdır".

Bu istiqamətdə Təhsil Nazirliyində kifayət qədər ciddi tədbirlər görüldüyünü vurğulayan millət vəkili "Məktəblərin diqqət" layihəsinin müsbət nəticələrinə diqqət çəkib. Layihənin davam etdirilməsini olduqca vacib hesab edib. Onun fikrincə, təhsil mühitinin yaradıcı təlim mühitinə çevrilməsi, yaradıcı təfəkkürə malik müstəqil şəxsiyyətlərin yetişdirilməsini təmin edən yaradıcı müəllimlərin və fəal-interaktiv təlim metodlarının hazırlanması baxımından da psixoloji xidmətin əsaslı şəkildə yenidən qurulması zəruridir: "Əksər hallarda müasir informasiya cəmiyyətinin yaranması qloballaşmanı o qədər sürətləndirib ki, mənlik şüuru yenidən formalaşan məktəbəqədər yaşlı uşaq ciddi psixoloji travmalara məruz qalır. Bu gün hər iki uşaqdan birində ya planşet, ya da smartfon var. Onlar hansı informasiyanı alırlar? Müəllim və valideynlərinin, yoxsa virtual dünyanın və oradakı yeni infoqrupların təsiri altında daha çox olurlar? Ona görə də uşaqların psixologiyasının öyrənilməsi və

pedaqoji fəaliyyətdə bu məsələnin diqqət mərkəzində saxlanılması vacibdir".

Deputat bildirib ki, istər tələbələr, istərsə də orta məktəb şagirdlərinin fərdi-psixoloji xüsusiyyətlərinin nəzərə alınması, onların yeni təlim mühitində və gələcək həyat fəaliyyətinə adaptasiyası, yaradıcılıq potensiallarının aşkar edilməsi və gerçəkləşdirilməsi, sağlam sosial-psixoloji iqlimin yaradılması, pedaqoji qabiliyyətlərin inkişaf etdirilməsi, xüsusi istedadlıların inkişafı təhsildə sosial-psixoloji xidmətin yenidən və əsaslı şəkildə qurulmasını tələb edir. Bu fəaliyyət sahəsinin hüquqi-metodiki bazası möhkəmləndirilməli, nəzarət gücləndirilməlidir.

O, nəzərə çatdırıb ki, Təhsil Nazirliyinin təklifi əsasında "Təhsil haqqında" Qanuna psixoloji xidmətin təşkili ilə bağlı yeni maddə əlavə edilib, məktəb psixoloqlarının fəaliyyətini tənzimləyəcək qaydalar layihəsi hazırlanıb. Deputatın sözlərinə görə, bu qaydalar layihəsi təsdiq edildikdən sonra məktəb psixoloqlarının lazımı adekvat, vahid alətlərlə təmin edilməsi istiqamətində işlər görülməli, mövcud xarici testlərin standartlaşdırılması məsələsi həll edilməlidir. İslahatların uğurla həyata keçirilməsi həm də psixoloji xidmətin təşkilindən asılıdır.

İctimai Şura öz vəzifələrini yerinə yetirməyə hazırdır

Konfransda İctimai Şuranın yaradılması təhsilin gələcək inkişafında rolunu baxımından xüsusi qeyd edilib. Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın üzvü, təhsil eksperti Şahlar Əsgərov suranın cəmiyyətdə körpü rolunu oynayacağına, həm ictimaiyyətin rəyinin Nazirliyə çatdırılmasında, həm də Nazirliyin həyata keçirdiyi layihələrlə bağlı mövqeyinin ictimaiyyətə çatdırılmasında özünə düşən vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gələcəyini deyib.

Onlar məsuliyyətini dərk edir

Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki akademik Zərifə Əliyeva adına liseyin direktoru Mehriban Vəliyeva təhsil müəssisələrində idarəetmə, təhsil və təlim fəaliyyətinə danışıb.

Daha sonra Laçın rayonu Taxtakörpü qəsəbə tam orta məktəbinin gənc müəllimi Şəbnəm Uğurlu gənclərə yaradılan şəraiti yüksək qiymətləndirib. Gənc müəllimlərə yaradılan şərait, müəllimliyə verilən dəyər müəllimliyə həvəsi olanları daha da stimullaşdırıb.

Bu il ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında iştirak edən və yüksək balla pedaqoji ixtisası seçən Fidan Əhmədova isə qazandığı uğurun sirrini bölüşüb: "Uğurun səbəbi təhsil aldığım məktəbin, zəhmətkeş, təcrübəli müəllimlərimin mənə verdiyi bilik, formalaşdırdığı bacarıqlar oldu. Hər gün keçilən mövzunu sinif yoldaşlarımızla müzakirə edərkən, hansısa bir problemim həlli yollarını tapmaq üçün fikir mübadiləsi apararkən özümüz belə fərqi nə varmadı ki, gələcəkdə qazanacağımız böyük bir uğurun təməli məhz indi qoyulur. Biz məktəbdə elmin sirlərini mənimsəməklə yanaşı, Vətəni sevməyi, insanlığı sevməyi, dostluq etməyi öyrəndik".

Müəllimlik ixtisasını seçən tələbə bunu uşaqlıqdan müəllimliyə olan həvəsi ilə izah edib: "Bu gün müəllimlər qarşısında çıxış edirəm. 4 il sonra özü də müəllim olacağam. Məsuliyyətimin indidən dərk edirəm".

Təhsilin vəzifəsi sağlam nəsil yetişdirməkdir

Qarşıda duran ən böyük vəzifə təhsilin hər kəs üçün əlçatan, keyfiyyətli və rəqabətli olması, düzgün dəyərlər formalaşdırmasıdır. Məhz bu istiqamətdə fəaliyyətini qurmaq üçün təhsilverənlər öz qeydlərini götürüb dərslərinə başlayırlar.

Yeni dərs iliniz mübarək!

Sentyabr konfranslarının plenar müşavirələri

Ötən dərs ilinin yekunlarına dair hesabat məruzələri dinlənilib

Sentyabrın 6-da Sumqayıt, Şəmkir, Astara, Goranboy və Ağstafada təhsil işçilərinin sentyabr konfransının plenar müşavirələri keçirilib.

Sumqayıt şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində təşkil olunan Sumqayıt şəhər, Abşeron, Şuşa, Qubadlı və Zəngilan rayonlarının təhsil işçilərinin sentyabr konfransının plenar müşavirəsində Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini, İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri Teymur Səmədov, təhsil şöbələrinin müdirləri və əməkdaşları, ümumi təhsil müəssisələrinin rəhbərləri, müəllimlər və praktik psixoloqlar iştirak ediblər.

Konfrans Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Daha sonra təhsil şöbələrinin müdirlərinin hesabat məruzələri dinlənilib.

Qarşıdan gələn “Bilik Günü” münasibətilə təhsil işçilərini təbrik edən nazir müavini F.Qurbanov təhsil sahəsində qazanılan nailiyyətlər və qarşıda duran vəzifələrdən danışdı. F.Qurbanov istedadlı uşaqlarla iş sahəsində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində həm respublika, həm də beynəlxalq olimpiadalarda şagirdlərin uğurlarının ildən-ilə artdığını qeyd edərək, bu il Bakıda nüfuzlu Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının təşkilinin əhəmiyyəti haqqında söz açdı. Həmçinin, xüsusi istedadlı uşaqlardan ibarət yeni açılması nəzərdə tutulan lisey siniflərə uşaqların cəlb, risk qrupuna daxil olan təhsilənlər və bu kimi məsələlərlə bağlı görüləcək

işlərə toxunulub.

Konfransın sonunda yeni tədris ilinin prioritet məsələləri haqqında fikir mübadiləsi aparılıb, konfrans iştirakçılarının maraqlandıran məsələlərə aydınlıq gətirilib və konfransın qərar layihəsi hazırlanıb.

Şəmkir şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində Şəmkir, Gədəbəy və Daşkəsən rayonlarının təhsil işçilərinin sentyabr konfransının plenar müşavirəsi keçirilib.

Tədbirdə Təhsil nazirinin müşaviri Elnur Məmmədov, sözügedən rayonların təhsil şöbələrinin müdirləri və əməkdaşları, ümumi təhsil müəssisələrinin rəhbərləri və müəllimlər iştirak ediblər.

Konfrans Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Müşavirədə hər üç rayonun 2018-2019-cu tədris ili və yeni fəaliyyət istiqamətlərinə dair hesabat məruzəsi təqdim edilib.

Daha sonra Təhsil nazirinin müşaviri E.Məmmədov çıxış edərək hesabatlara öz münasibətini bildirib, müqayisəli təhlil edib. E.Məmmədov 2018-2019-cu tədris ilində əldə olunan nailiyyətlər, təhsilin inkişafı istiqamətində görülən işlərdən danışdı, son illərdə müəllim peşəsinin nüfuzunun və gənc müəllimlərin sayının artdığını vurğulayıb. Nazir müşaviri təhsil sahəsindəki uğurlar və qarşıda duran vəzifələri diqqətə çatdırıb.

Bir sıra digər həlli vacib məsələləri, yeni dərs ilində təhsil ictimaiyyətinin qarşısında duran əsas vəzifələri nəzərə çatdıran E.Məmmədov təhsildə şəffaflyq məsələlərinin vacibliyini vurğulayıb.

Növbəti tədris ilinin əsas prioritetlərindən söz açan A.Əhmədov təhsil işçilərinə yeni dərs ili ilə bağlı tövsiyələrini verib və uğurlar arzulayıb.

Sonda konfrans iştirakçılarının rəy, təklif və sorğuları dinlənilib və cavablandırılıb.

Astara rayon Mədəniyyət Mərkəzində Astara, Lənkəran və Lerik rayon təhsil işçilərinin sentyabr konfransının plenar müşavirəsi keçirilib.

Müşavirədə Təhsil Nazirliyinin Ümumi və məktəbəqədər təhsil şöbəsinin müdiri Aydın Əhmədov, Astara Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini, İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri Mərasim Hacızadə, hər üç rayonun təhsil şöbələrinin müdirləri və əməkdaşları, ümumi təhsil müəssisələrinin rəhbərləri və müəllimlər iştirak ediblər.

Konfrans Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Konfransda təhsil şöbələrinin müdirləri 2018-2019-cu tədris ilinə dair hesabat məruzəsi ilə çıxış ediblər.

Daha sonra Təhsil Nazirliyinin Ümumi və məktəbəqədər təhsil şöbəsinin müdiri A.Əhmədov çıxış edərək hesabatlara öz münasibətini bildirib. A.Əhmədov ümumi təhsil məktəblərinin fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı məsələləri konfrans iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb. Şöbə müdiri ümumi təhsil müəssisələrinin 2019-2020-ci tədris ilinə tam hazır olduğunu və növbəti dərs ilində daha yüksək nailiyyətlər qazanılacağına əminliyini ifadə edib.

Goranboy rayon Mədəniyyət Mərkəzində Naftalan şəhər, Goranboy, Samux və Xocalı rayon təhsil işçilərinin sentyabr konfransının plenar müşavirəsi keçirilib.

Müşavirədə Təhsil Nazirliyinin Təhsilin inkişafı proqramları şöbəsinin müdiri, Təhsil İnstitutunun direktoru Emin Əmrullayev, Naftalan şəhər, Goranboy, Samux və Xocalı rayon təhsil şöbələrinin müdirləri, məktəb direktorları və təhsil işçiləri iştirak ediblər.

Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayan tədbirdə təhsil şöbələrinin müdirləri hesabat məruzəsi ilə çıxış ediblər.

Daha sonra Təhsilin inkişafı proqramları şöbəsinin müdiri, Təhsil İnstitutunun direktoru E.Əmrullayev hesabatlara öz münasibətini bildirib. O, ötən tədris ilində görülən işlərdən danışdı, qarşıda duran hədəfləri konfrans iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb. Təhsil sahəsində bu ildən tətbiq olunan yeniliklər, perspektiv məsələlərdən bəhs edən E.Əmrullayev konfransda iştirak edən rayonların keyfiyyət göstəriciləri barədə məlumat verib. Şöbə müdiri növbəti tədris ilinin fəaliyyət baxımından daha zəngin olacağını vurğulayıb.

Sonda yeni tədris ilinin prioritet məsələləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Ağstafa, Qazax və Tovuz rayon təhsil işçilərinin sentyabr konfransının plenar müşavirəsi keçirilib.

Konfransda millət vəkili Ülviyyə Ağayeva, Təhsil Nazirliyinin Ümumi və məktəbəqədər təhsil şöbəsinin məsləhətçisi Elçin Kərimov, Qazax Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babayev və icra hakimiyyətinin əməkdaşları, hər üç rayonun təhsil şöbələrinin müdirləri, məktəb direktorları və təhsil işçiləri iştirak ediblər.

Konfrans Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Konfransda təhsil şöbələrinin müdirlərinin hesabat məruzələri dinlənilib. Əldə olunan nailiyyətlərin müqayisəli təhlilini aparan şöbə müdirləri ümumi təhsilin müxtəlif istiqamətləri üzrə görülən işlərə diqqət çəkib, perspektiv məsələlərdən bəhs ediblər. Ötən ilin təhsil həyatında bir sıra parlaq uğurlarla yadda qaldığını qeyd ediblər.

Müşavirədə hər üç rayonun təhsil sahəsində əldə etdiyi uğurları əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Təhsil Nazirliyinin Ümumi və məktəbəqədər təhsil şöbəsinin məsləhətçisi E.Kərimov ümumi təhsilin prioritet istiqamətlərini diqqətə çatdırıb, yeni dərs ilində qarşıda duran əsas hədəflərə toxunub, təhsil işçilərinə yeni tədris ilində uğurlar arzulayıb.

Qeyd edək ki, təhsil işçilərinin sentyabr konfransları Təhsil naziri Ceyhun Bayramovun müvafiq əmrinə əsasən keçirilir.

İbtidai sinif müəllimlərinin 2-ci Təhsil Forumu keçirilib

Şakir CƏFƏROV

Sentyabrın 8-də Heydər Əliyev Sarayında “Çinar Yayınları” nəşriyyatının təşəbbüsü, Respublika Təhsil Şurası, Azərbaycan Uşaq Fondu, Bakı Biznes Universiteti və Türkiyənin Okulistik şirkətinin təşkilatçılığı ilə Forum keçirilib. İki mindən çox müəllimin qatıldığı forum Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Millət vəkili Qənirə Paşayeva çıxış edərək məktəbin sütununun ibtidai sinif müəllimləri olduğunu bildirib: “Çünki uşaqlarımız ibtidai təhsillərini hansı baza üzərində alırsa, gələcəkdə də o baza üzərində davam etdirirlər. İbtidai təhsili zəif olan uşaqlar gələcəkdə də təhsillərini davam etdirərkən çətinliklərlə qarşılaşırlar. Ona görə də siz müəllimlərimizə gələcəyini yetirdirən insanlarıdır. Bir millətin inkişafı təhsildən keçir. Bu gün hansı millət təhsilə qiymət verəcəksə, onun sabahı daha da işıqlı olacaq. Ona görə bu gün təhsilin inkişafı bizim üçün olduqca vacibdir. Bunun da təməli ibtidai sinifdə atılır. İbtidai sinif müəllimi bir az da uşaqlara valideyn kimi yanaşır, çünki o yaşda uşaqların təhsilə başlaması heç də asan olmur. İbtidai sinif müəllimi təkcə bilikləri öyrətmədiyini, həm də onların formalaşmasında şəxsiyyət kimi rol oynadığını diqqətə çəkən millət vəkili Prezident İlham Əliyevin təhsil sahəsində verdiyi sərəncamların, onun rəhbərliyi ilə aparılan islahatların əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirib: “Bu gün müəllimlərimizin maddi şəraitindən tutmuş, əməkdaşlarının artırılmasına qədər bir sıra istiqamətlərdə xeyli

işlər görülür. Dövlətimizin iqtisadi inkişafı artdıqca onların həyat şəraitinin artırılmasına da ciddi əhəmiyyət verilir. Biz çalışmalıyıq ki, böyütdüyümüz gənc nəsillər hər məsələdə bizdən qabaqda olsunlar. Ona görə də ibtidai sinif müəllimlərinin üzərinə daha çox yük düşür”.

Millət vəkili Sona Əliyeva isə Forumda iştirakından məmnun qaldığını söyləyib: “Mən də uzun müddət müəllim kimi çalışmışam, Əməkdar müəlliməm və Milli Məclisdə Elm və Təhsil Komissiyasının üzvüyəm. Odur ki, müəllim sənətinin nə qədər əhəmiyyətli və ağır olduğunu anlayıram. Əlbəttə, bu peşəyə ən yüksək dəyəri ulu öndər Heydər Əliyev verib. O deyib ki, dünyada müəllim peşəsindən şərəfli peşə tanınır”.

Millət vəkili bildirib ki, son illərdə Milli Məclis təhsil sahəsində

bir sıra qanun layihələri qəbul edib: “Məhz 2016-cı ildən başlayaraq təhsil haqqında, elm haqqında və başqa qanunlar qəbul olundu. Hazırda “Ali təhsil haqqında” qanun müzakirə mərhələsindədir. Bir neçə il əvvəl Prezidentin sərəncamı ilə ali təhsil müəssisəsində dövlət sifarişli yerlərin sayı artırılıb. Bundan başqa, informasiya texnologiyalarının tətbiqi və istedadlı uşaqlar haqqında qanun hazırlanıb hökumətə təqdim olunacaq”.

S.Əliyeva nəzərə çatdırıb ki, təhsil haqqında qanunların qəbulunun məqsədi təhsilin inkişafının, təhsilin keyfiyyətinin artırılmasıdır: “Bu baxımdan düşünürəm ki, bu cür forumlar əhəmiyyət daşıyır. Çünki bu cür forum və müzakirələr təhsilin inkişafında görülən işlərin daha keyfiyyətli alınmasına kömək edir. Biz Elm və Təhsil Komitəsi olaraq

müəllimlərdən gələn bütün təklifləri dəyərləndirməyə hazırıq”.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin prorektoru Aşof Zamanov Azərbaycan məktəblərinin maddi-texniki bazasının dünyanın ən inkişaf etmiş ölkələrinin maddi-texniki bazası ilə müqayisə oluna biləcəyini söyləyib: “Ölkəmizdəki 4500-dən çox məktəbin üçdə ikisindən çoxu son illərdə yüksək maddi-texniki baza ilə təmin olunub. Biz də Pedaqoji Universitet olaraq çalışmalıyıq ki, kadr potensialı yüksək olsun. Ölkəmizin inkişafı üçün universitetlərinin inkişafı vacibdir, bunun üçün əvvəlcə məktəblərimiz güclənməlidir. Burada isə ibtidai sinif müəllimlərinin üzərinə daha çox yük düşür. Son illərdə ölkəmizdə müəllimlərin əməkhaqqının yüksəlməsi, müəllimlərin rifah halının güclənməsi də məktəblərin inkişafına xidmət edir.

Bu da, öz növbəsində, təhsilimizin inkişafına təsir göstərir”.

Tədbirdə “Çinar Yayınları”nın təsisçisi Bəhram Oruculu isə forumun əsas məqsədinin dövlət təhsil strategiyasına xidmət etməkdir olduğunu qeyd edib.

Respublika Təhsil Şurasının sədri, Bakı Dövlət Universitetinin Sosial elmlər və psixologiya kafedrasının professoru Hikmət Əlizadə uşaqlarla rəftarda psixologiyanın əldə etdiyi yeniliklərdən bəhs edib.

Sonra İsmayıllı rayon İstisü kəndinin ibtidai sinif müəllimi Şahid Muradlı, uşaq yazıçısı Sevinc Nuruqızı və Bakı şəhər 23 nömrəli tam orta məktəbin müəllimi Solmaz Abdullayeva Forumun təşkilat komitəsinin təsis etdiyi Nəsim Bəy Yusifbəyli və on üç müəllim isə “Çinar Yayınları”nın “Uğur” mükafatları ilə təltif olunublar.

Ağcabədidə yeni məktəb binaları istifadəyə verilib

Sentyabrın 12-də Ağcabədi rayonu H.Məmmədov adına Qaradolaq kənd və Əlfə Məmmədov adına Salmanbəyli kənd tam orta məktəblərinin yeni binalarının açılış mərasimi keçirilib.

Ağcabədi rayonu H.Məmmədov adına Qaradolaq kənd tam orta məktəbinin açılış mərasimində Təhsil nazirinin müavini Məhəbbət Vəliyeva, millət vəkili Tahir Rzayev, Ağcabədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Şahin Məmmədov, Ağcabədi Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri İsmayıl Həsənov, məktəbin pedaqoji kollektivi, şagird və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Təhsil nazirinin müavini Məhəbbət Vəliyeva yeni məktəb binalarının açılış münasibəti ilə təhsil işçilərini, şagird və valideynləri təbrik edərək, onlara yeni dərslərinə uğurlar arzulayıb. Təhsilə göstərilən dövlət qayğısından danışıq nazir müavini son illər bu sahədə həyata keçirilən islahatlardan, əldə olunan uğurlardan söz açıb. Nazir müavini yeni tədris ilində qarşıda duran vəzifələri diqqətə çatdırıb.

Millət vəkili Tahir Rzayev çıxışında təhsil infrastrukturunun yenilənməsi baxımın-

dan görülən işlərdən danışdı.

Mərasimdə çıxış edən Ağcabədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Şahin Məmmədov məktəbin müəllim və şagird kollektivini "Bilik günü" münasibətilə təbrik edib.

Ağcabədi rayonu H.Məmmədov adına Qaradolaq kənd tam orta məktəbinin yeni binası 264 şagird yerlikdir. Məktəb 13 sinif otağı, 3 laboratoriya, 1 çağırışa qədərki hazırlıq kabinet, akt zalı, kitabxana, oxu zalı, informatika kabinet, idman zalı və əmək hazırlığı kabinetindən ibarətdir.

Daha sonra Əlfə Məmmədov adına Salmanbəyli kənd tam orta məktəbinin açılış mərasimi keçirilib.

Əlfə Məmmədov adına Salmanbəyli kənd tam orta məktəb 432 şagird yerlikdir. Məktəbdə 17 sinif otağı, 3 laboratoriya, 3 fənn kabinet, 1 çağırışa qədərki hazırlıq kabinet, akt zalı, kitabxana, oxu zalı, informatika kabinet, idman zalı, yeməcxana, texniki otaq, kompüter və linqafon otağı, həmçinin məktəbhazırlıq qrupu üçün otaq yerləşir.

Açılış mərasimlərindən sonra tədbir iştirakçıları yeni tədris ocaqlarında yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Şamaxı şəhərində vətəndaşlar qəbul ediləcək

Şamaxı və Qobustan rayon sakinlərinin nəzərinə!

Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov 20 sentyabr 2019-cu il tarixində saat 11:00-da Şamaxı şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində 2019-cu ilin sentyabr ayında şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, Şamaxı və Qobustan rayon sakinlərini qəbul edəcək. Qəbulda Şamaxı və Qobustan rayonlarında müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlər də iştirak edə bilərlər.

Qəbula gəlmək istəyən vətəndaşlar 12-18 sentyabr (saat 18:00-dək) 2019-cu il tarixlərində Təhsil Nazirliyinin Telefon Məlumat Mərkəzinin 146-1 nömrəli telefonuna ("Qaynar xətt" xidməti) zəng etməklə və ya nazirliyin rəsmi saytı-nın "Vətəndaşların qəbulu" bölməsinə daxil olmaqla (<http://edu.gov.az/contacts/request>) elektron qeydiyyatdan keçə bilərlər.

Qeydiyyatdan keçmiş vətəndaşlardan xahiş olunur ki, qəbula gələrkən aidiyyəti məsələləri dolğun ifadə edən ərizə ilə müraciət etsinlər.

Ağdaşda məktəb açılışı

Sentyabrın 12-də Ağdaş şəhər Nizami Gəncəvi adına 2 nömrəli tam orta məktəb binasının əsaslı təmirdən sonra açılış mərasimi keçirilib.

Açılış mərasimində Təhsil nazirinin müavini İdris İsayev, Ağdaş Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Tofiq İbrahimov, Ağdaş Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Hürriyyə Əliyeva, məktəbin pedaqoji kollektivi, şagird və valideynlər iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən Təhsil nazirinin müavini İdris İsayev "Bilik günü" və məktəbin açılış münasibəti ilə müəllim, şagird və valideynləri təbrik edərək onlara yeni dərslərdə uğurlar arzulayıb. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin və Birinci xanım Mehriban Əliyevanın təhsilə göstərdiyi xüsusi diqqət və qayğıdan danışıq nazir müavini son 10 ildə Azərbaycanda 3 mindən çox yeni məktəb binasının tikildiyini, həmçinin əsaslı təmir olunduğunu vurğulayıb.

Təhsilə göstərilən qayğının ölkəmizin gələcək inkişafının təminatı olduğunu vurğulayan İdris İsayev bu sahədə qazanılan uğurlardan da söz açıb və yeni tədris ilində qarşıda duran vəzifələri diqqətə çatdırıb.

624 şagird yerlik məktəb müasir tələblər səviyyəsində

Tədbirdə iştirak edən Ağdaş Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Tofiq İbrahimov öz növbəsində məktəbin müəllim və şagird kollektivini təbrik edib, eləcə də son illərdə rayonda təhsil sahəsində əldə edilən nailiyyətlərdən danışdı.

Açılış mərasimindən sonra tədbir iştirakçıları yeni tədris ocağında yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Qeyd edək ki, 624 şagird yerlik məktəb 26 otaq, 2 laboratoriya, 1 çağırışa qədərki hazırlıq kabinet, akt zalı, kitabxana, informatika kabinet və idman zalından ibarətdir.

Siması dəyişən Azərbaycan məktəbləri

Təhsil infrastrukturunu müasirləşdirilir, keyfiyyət göstəricilərinin artırılmasına imkan yaradılır

əsaslı, 253 məktəbin cari təmiri, 24 rayonda isə 3520 şagird yerlik 50 modul tipli məktəbin istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

Şagirdlərin təlim şəraiti yaxşılaşdırılıb

Ruhiyə DAŞSALAHLI

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Qazax rayonunun Kosalar kəndində 3 korpusdan ibarət 1176 şagirdin təhsil ala biləcəyi İsmayıl Şıxlı adına tam orta məktəb sökülüb yenidən tikilib. Məktəbin tikintisi sadəcə təhsil müəssisəsinin şagird və müəllimlərini yox, kəndin cavanından tutmuş qocasına kimi hamını sevindirir. 75 yaşlı kənd sakinini Yaqub Mirzəliyev bildirir ki, abad kəndə müasir məktəb tam yerinə düşüb: "Uşaqlarımızın müasir məktəbdə təhsil alacağını bilmək çox gözəl hissidir. İndiyə qədər bir məktəb sancıdan nığaranlığımız vardı, artıq onu da tikirlər. Məktəbdə gedən işləri yaxından izlədim. Adam qürur hissi keçirir. Məktəbin möhkəmliyi üçün necə iş getdiyini gördüm. Nəvələrimi, onların gələcəyini düşünüb çox sevinirəm".

Kosalardakı məktəb Qazaxda müasirləşən yeganə məktəb deyil. 1 və 3 nömrəli şəhər məktəblərində də təmir gedir. Sərhəd kəndi olan Qaymaqlıda isə yeni məktəbin tikintisinə başlanılıb.

Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb

Bir rayonda bu qədər yeni məktəbin tikilib istifadəyə verilməsi təsadüfi deyil. Azərbaycanda məktəblər yenilənir. 2005-ci ildən start götürən "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" proqramı artıq çoxdandır ki, ölkəmizdə ümumtəhsil müəssisələrinin müasirləşməsi prosesinin şüarına çevrilib. Bu şüar altında da-

mı dəlmə-deşik, tavanı yırtıq, divarları uçmuş, döşəməsi çürük məktəblər bir-bir siyahıdan çıxır, yerini bir neçə qatlı, bir neçə korpuslu məktəblərə, işıqlı, döşəməsi dözümlü, tavanı sağlam sinif otaqlarına verir.

Özü də, sadəcə Qazaxda yox. Uzun illərdir təmir edilməyən, hətta məktəbi olmayan kəndlərdə təhsil müəssisələri tikilir və ya quraşdırılır. Nəticə isə ondan ibarətdir ki, Tovuzun, Lənkəranın, Masallının, Yardımlının, Qaxın kəndlərində uşaqlar bu tədris ilindən başlayaraq yeni, təmirli siniflərdə dərslər keçəcəklər. Məsələn, Tovuz rayonunun Köhnəqala kəndindəki məktəb binası təmir olunur, Alakol kəndində isə yeni məktəb binası istifadəyə hazırdır.

Qax rayonunun Tasmalı və Əlibəyli kəndlərində yeni tədris binaları inşa olunur. Hər iki məktəb binasının 2019-2020-ci tədris ilində istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulub.

Masallının Bala Təklə, Gəyəcəli, Şıxlar kəndlərində, yaxud Ağstafanın Yaradulla, Zəlimxan, Poylu qəsəbə, Köçəşgər 2 nömrəli, Həsənsu, Qırılı, Xılıla, Köçvəli, Qarahəsənli kəndlərində məktəb binaları yenilənir.

Bölgələrdə 293 modul tipli məktəb

Ölkə Prezidentinin təşəbbüsü ilə ilk dəfə olaraq ucqar kəndlərdə az şagird kontingenti olan qəzalı məktəblərin yeni binalarla əvəz edilməsi çərçivəsində modul tipli məktəb təcrübəsi tətbiq edilib. Bu təşəbbüs ölkəmizdə çox maraqla qarşılanıb. Azməsrəfli olması ilə yana-

şı, qısa müddət ərzində istənilən relyefdə quraşdırılması, asan daşınması, sinif otaqlarının sayının şagirdlərin sayına uyğun olaraq rahatlıqla azaldılıb-artırılması modul tipli məktəblərə böyük maraq oyandırdı. 2017-ci ildə 40 rayonda 6 min şagird yerlik 106, 2018-ci ildə isə 43 regionda 8120 şagird yerlik 137 modul tipli məktəb quraşdırılıb. Bununla da az kompleksli və qəzalı vəziyyətdə olan kənd məktəblərinin problemi həll edilib. Bu il də 24 rayonda 3520 şagird yerlik 50 modul tipli məktəbin istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulub. Bu minvalla Ağstafanın Yaradulla kənd sakinləri kimi Tovuz rayonunun 7 kəndində, Lənkəran rayonunun 4 kəndində şagirdlər modul tipli məktəblərin üstünlüyünü görəcək, həyatlarında hiss edəcəklər.

Məsələn, Yaradulla kənd məktəbinin müəllimi Xatirə Əşgərova, Masallı rayon Bala Təklə kənd məktəbinin müəllimi Taliyyə Məmmədova müəllimlik fəaliyyətlərini müasir, hər cür şəraiti olan məktəblərdə davam etdirəcəklərinə görə çox sevinirlər. Kəndlərdə yeni məktəblərin quraşdırılmasına müəllim kimi bütün imkanlarını nümayiş etdirmək şansını baxırlar.

Tovuz rayon sakinini İlham Abbasov isə bir valideyn kimi fikirlərini belə ifadə edir: "Kəndimizdə hər cür şəraiti olan məktəb artıq uşaqlarımızın istifadəsinə hazırdır. Biz belə məktəblərə gedə bilmədiyimiz üçün təəssüflənsək də, övladlarımızın hər cür şəraiti olan məktəblərdə təhsil almaq üçün bir şansın olmasına sevinirik. Buna hər valideyn sevinir. Yeni dərslərin ilin başlanmasını, sadəcə uşaqlarımız yox, əl valideynlər də həvəslə gözləyirik".

İnfrastrukturun yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən işlər çərçivəsində qaçqın və köçkünlər də unudulmur. Füzuli rayonunda məcburi köçkün ailələri üçün istifadəyə verilən məktəb də bunun təsdiqidir.

Bir sözlə, məktəb hər kəs üçün əlçatandır. Artıq məktəblərin keyfiyyəti, müasir tələblərə cavab verməsi, keyfiyyətli təhsilə nail olunması istiqamətində addımlar atılır.

Nəçə məktəb istifadəyə hazırdır?

Təbii ki, paytaxt bu prosesdən kənar qala bilməz. Azərbaycanın baş şəhərində əsas hədəflərdən biri keyfiyyətli təhsilin mümkün və köçkünlər də unudulmur. Füzuli rayonunda məcburi köçkün ailələri üçün istifadəyə verilən məktəb də bunun təsdiqidir.

Əmi Məmmədov adına 101 nömrəli tam orta məktəbin 1937-ci ildən fəaliyyət göstərən və təmirsiz olan ikinci korpusu tam təmir olunaraq 985 nəfər şagirdin ixtiyarına verilib.

Ümumiyyətlə, yeni tədris ilinin əvvəlində Təhsil Nazirliyi tərəfindən təmir-tikinti işləri yekunlaşdırılmış 43 məktəb binası şagirdlərin istifadəsinə verəcək. Bunlardan 20-si yeni tikilib, 8-i əsaslı təmir olunub, 15-i isə modul tipli məktəbdir.

2019-cu ildə ümumilikdə respublika üzrə 25 yeni məktəb binasının tikintisi, 9 məktəbin

Məktəbimizə yeni müəllim gəlib!

60 minə yaxın namizədin arasından rekord balla seçilən gənc müəllimlər

Ruhiyyə DAŞSALAHLI

Məktəb həmin məktəbdir, müəllimi yenidir. Gələcək hər yeni müəllim isə yeni nəfəsdir. Elə bir nəfəs ki, məktəbin ruhunu, rəngini, simasını dəyişir. Dəyişə bilirlər, çünki onlar seçilənlərdir. Hər biri müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqənin 4 mərhələsindən uğurla keçib “namizədlikdən müəllimlikə yüksələnlərdir.”

Xatırlayırınsızsa, bu il müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqə iyulun 2-8-də aparılan elektron sənəd qəbulu ilə başladı. 50697 namizəd qeydiyyatdan keçərək bu yarışa qatılmaq istəyini bildirsə də, ilk süzğəcdən keçən 46839 namizəd imtahanlarda iştirak

hüququ qazandı. Müəllim olmaq istəyən hər namizədi həyəcanlandıran o gün çatan da iddialıların sıraları bir az da seyrəldi və müəllim adı uğrunda mübarizəyə 39 min 163 namizəd qoşuldu. İyulun 16-da başlayan imtahanlar 31-də başa çatdı. 17 gün davam edən imtahanların nəticələrinə görə, namizədlərin sırası seyrəldi. Növbəti mərhələdə Təhsil Nazirliyinin elan etdiyi 7300 vakant yer uğrunda mübarizə aparılanların sırasında cəmi 3737 nəfər vardı. Bu mərhələdən də uğurla çıxanlardan biri isə o oldu, Aida Sadiqova. O, iyunun 22-də keçirilən kimya fənni üzrə imtahanlarda 60 bal toplayaraq maksimum nəticə göstərdi. İndi isə 16 nömrəli Texniki-Humanitar Liseyin müəllimidir.

İki körpəyə rəğmən müəllimlik

vaxtım qalmırdı. Ancaq gecələr məşğul ola bilirdim. Bu da mənə kifayət etdi”.

Dərslər başlamadan S.Məmmədova “müəllim”liyə başlayıb. Müəllim olmaq istəyənlərin yol göstərəninə çevrilib: “Düşünürəm ki, hər hansı kursa getməyə, xüsusi hazırlığa ehtiyac yoxdur. Məndən soruşurlar ki, yüksək nəticəni necə əldə etdim. Bunun sirri yoxdur. Dərsliklər ən yaxşı hazırlıq vəsaitləridir. Sadəcə ən xırda məqamlara belə diqqət yetirmək lazımdır. İmtahanda salınan suallar məhz bu qənaətə gəlməyimə səbəb oldu. Hamı deyirdi ki, suallar asandır. Ancaq suallar asan görünürdü, əslində asan deyildi. Məhz buna görə də yaxşı yazdığımı düşünüb aşağı nəticə göstərənələr oldu. Nəticədə imtahan suallarını asan bilib, kompüterin onların ballarını azaltmışam iddia belə etdilər. Halbuki sualı asan hesab edib düşünmədən cavab yazmışdılar. Əslində, cavab başqa idi. Odu ki, növbəti illərdə imtahan verəcək şəxslərə məsləhət görürəm ki, nə soruşduğuna diqqət etsinlər. Hazırlaşanda isə mövzunu incəliklərinə qədər öyrənmək lazımdır”.

Bir yanlış, bir doğru seçim...

Sumqayıtda doğulub, böyüyüb, məktəbdə gedib. Onu bu peşəyə həvəslandıran müəllimini bu şəhərdə tanıyıb. İndi özü də Sumqayıtda dərs keçəcək: “2005-ci ildə tələbə olmağımdım. Balım az deyildi. 400-dən yuxarı bal toplamışdım. Ancaq seçimim yanlış idi. Keçid balı yuxarı olan yerlər seçmişdim. Ona görə də müsabiqədən kənar qaldım. 2006-cı ildə səhvimi düzəltdim. Daha yüksək balla, ən önəmli, doğru seçim edərək Azərbaycan dili və ədəbiyyat ixtisası üzrə Azərbaycan Müəllimlər İnstitutuna qəbul olundum”.

2010-cu ildə ali məktəbi fərqlənmə diplomu ilə bitirsə də, əldə etdiyi nəzəri bilikləri tətbiq etməkdən qismət olmayıb. Çünki qismətinə ailə qurmaq yazılıb. “Yazıya pozu yoxdur”, - deyib qismətinin arxasınca gedib. O da gənc Süsəni Goranboy rayonuna aparıb çıxarıb. Bu müddət ərzində Goranboy rayonunun Aşağı Ağcakənd qəsəbəsində yaşayan ailə illər sonra gələcəyi ilə bağlı hələdici qərarlar verib: “Həyat yoldaşım hərbiçidir. Sərhəd bölgəsində xidmətdə olduğu üçün iş barədə düşünə bilmədim. Sonra uşaqlar doğuldu. Yaxınlarımız yanımızda olmadığından onları etibar etməyimiz adam tapmadım və uşaqlar böyüyünə qədər iş barədə düşünə bilmədim”.

İş barədə düşünməyə başlayanda seçiminə xüsusi diqqət yetirib. Tələbə olmaq üçün etdiyi yanlış seçim onun özünün bir ilini itirməsinə səbəb olmuş-

dusa, yanlış iş yeri seçimi başqalarının işini itirməsinə səbəb ola bilərdi: “Mövcud olan vakansiyalar yaşadığım yerdən uzaq idi. Gedib-gəlməyim problem yaradacaqdı. Aşağı Ağcakənddən uzaqda olan məktəbə getməkdənsə, Sumqayıtdakı vakansiyaları seçmək əlverişli idi. Yoldaşımın da təqaüd yaşayaxımlaşdığından, Goranboyda uzun müddət qalmayacaqdı. Ona görə də Sumqayıtda olan vakansiyaları dəyərləndirdim. Məndən çox soruşurlar, niyə Bakını seçmədiyimlə maraqlanırlar. Ancaq işləməyəcəyim yeri seçmək istəmədim. Başqasının işləyə biləcəyi yeri tutub sonradan işləməmək doğru olmaz. Goranboyda uzaqda yerləşən məktəbə gedə bilməyəcəkdim. Bakıya da gedib-gəlmək çətin olacaqdı. Ona görə də seçim edərək hər şeyi ölçüb-biçdim, düzgün qərar verməyə çalışdım”.

Öz müəllimi kimi müəllim olacaq

Artıq qərarını verib. İndi qalıb sinfə girib dərs demək. Görəsən, Süsən necə müəllim olacaq? İndiyədək heç sinfə girməyən yeni müəllimin xəyalındakı müəllim obrazı necədir?

Dediynə görə, müəllim olmağa müəllimini sevib qərar verib. Müəllimi kimi müəllimlik edəcək: “Oğluma necə müəllim axtarırsansa, necə müəllimin dərs deməyini istəyirəmsə, özüm də elə müəllim olmağa çalışacağam”.

O, artıq işləyən müəllimdir. Tezliklə ən çox etibar olunan müəllimlərdən də sayılacaq. Çünki ölkədə nəticələrinə ən çox etibar olunan müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqənin seçdiklərindən: “Artıq neçə ildir ki, müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqənin iştirakçısıyam. İlk mərhələsindən son mərhələsinə qədər bütün prosesin elektron qaydada həyata keçirilməsi müsabiqənin nəticələrinə güvəni artırır. Elə buna görə də ölkəmizdə məktəbdə də, müəllimə də münasibət dəyişir. Müəllimə inanır, güvənirlər”.

S.Məmmədova deyir ki, bu yay Təhsil Nazirliyinin 3 ən uğurlu elektron xidmətinin istifadəçisi olub: “Müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqədən başqa, şagird yerdəyişməsi və məktəbhəzirlər qruplarına qəbulun həyata keçirildiyi elektron xidmətlərdən də istifadə etdim. III sinifdə oxuyan oğlumu yaşayış yerimi dəyişməyimlə əlaqədar olaraq Goranboy rayonu Aşağı Ağcakənd qəsəbəsində fəaliyyət göstərən Xocalı şəhər 4 nömrəli orta məktəbindən Sumqayıt şəhər 28 nömrəli tam orta məktəbinə uğurla, heç bir problem yaşamadan dəyişirdim. İkinci oğlumun isə 5 yaş var. Bu il məktəbhəzirlər təlimlərinə başlayacaq. Ona da elektron qaydada məktəb və sinif seçdik. 28 nömrəli məktəb təhsil aldığı təhsil müəssisəsidir. İndi uşaqlarım da orda oxuyacaqlar. Məktəbhəzirlər təlimlərinə cəlb edilən oğlumun müəllimini də oxuduğum illərdən tanıyıram və sevirəm”.

“Başqa müəllimlərin dərslərindən çıxartdığım nəticələr sayəsində yüksək bal toplaya bildim”

Aida Sadiqova Suraxanı rayonundakı 141 nömrəli tam orta məktəbi bitirəndən sonra Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) tələbəsi olub. Tələbə biletini qürurla daşıyıb. Əvvəlcə universitetdə qalmaq, taleyini universitetlə bağlamaq istəyib. BDU-da kimya müəllimliyini üzrə bakalavr, kolloid kimya ixtisası üzrə magistraturanı bitirib: “2013-cü ildə bakalavrı bitirib, təhsilimi magistratura pilləsində davam etdirəndə niyyətim bu idi. Universitetdə qalmaq istəyirdim. Bir neçə dəfə BDU-ya müraciət etsəm də, müraciətlərim cavabsız qaldı. Bundan sonra, MİQ müsabiqəsində iştirak etmək qərarına gəldim”.

Müsahibim deyir ki, birinci dəfə MİQ müsabiqəsində 2015-ci ildə iştirak edərək, 54 bal toplayıb: “Vakansiya seçimi mərhələsinin nəticələrinə uyğun olaraq, Qala qəsəbəsində yerləşən 185 nömrəli məktəbə təyinat alsam da, imtina etməli oldum. Çünki həmin vaxt magistraturada təhsilimi davam etdirirdim və məktəbin yolu uzaq olduğu üçün orada işləməyimin imkansız olduğunu düşündüm”.

Elə həmin ərəfədə təcrübə qazanmaq üçün ikinci şans yaranıb və onu dəyərləndirib. Nəticədə ilk iş təcrübəsi “Kaspi” liseyində olub: ““Kaspi” liseyinin elan etdiyi təcrübə proqramında imtahan verib iştirak hüququ qazandım. Orada 1 il təcrübəçi, ikinci il köməkçi müəllim, üçüncü il isə müəllim kimi fəaliyyət göstərdim. Liseyin müəllimi E.İbadova təhkim olunmuşdum. Onun dərslərində iştirak etdim, metodikasını öyrəndim, onun rəhbərliyi altında müəllimlik etdim, bilmədiklərimi öyrəndim”.

Müsabiqədə ikinci dəfə 2017-ci ildə iştirak edib, bu dəfə 55 bal toplayıb: “Yenə Qala qəsəbəsində yerləşən Kəlbəcər rayonu, 19 nömrəli tam orta məktəbdə işləmək imkanı qazandım. Ancaq bu dəfə imtina etmədim. Çünki artıq magistratura təhsilimi tamamlamışdım. Daha sonra həmin balla yerdəyişmə müsabiqəsində iştirak edib, Laçın rayon, Pircahan kənd məktəbində işə başladım. Bu, mənə paralel olaraq hazırlıq kurslarında və Xəzər Universitetinin “Dünya” məktəbində fəaliyyət göstərmək imkanı qazandırdı”.

A.Sadiqova MİQ müsabiqəsində uğur qazanmağında təcrübə prosesində rəhbər müəllimlərin rolunu xüsusi qeyd edib: ““Kaspi” liseyində dərslərində iştirak etdiyim E.İbadova və mənə yol göstərən müəllimlərlə minnətdaram. Çünki başqa müəllimlərin dərslərində oturmaq, onlardan bilmə-

diklərini öyrənirsən. Həmin dərslərdən çıxartdığım nəticələr sayəsində bu il yüksək bal toplaya bildim”.

Yüksək bal toplamağının səbəblərindən biri də imtahan suallarının onun üçün çox asan olması olub: “Budəfəki imtahanda ixtisas sualları olduca asan idi. Kurikulumda çətinlik, iki variant arasında qaldığım suallar olsa da, sonda düzgün cavabları tapıb maksimum nəticəni əldə edə bildim”.

Bir şey də var ki, ən yüksək nəticə əldə etməyə özündən çox ailsini inanıb. Bu da ona istiqamət verən müəllimlərlə yanaşı, ailəsinin də həyatındakı əhəmiyyətini artırır: “Müsabiqədə maksimum nəticə göstərməyimdə ailəmin böyük rolu var. Onlar mütəmadi olaraq 60 bal toplamağımı dəyərək mənə də buna inandırdılar. İnanmışam üçün də qazandım”.

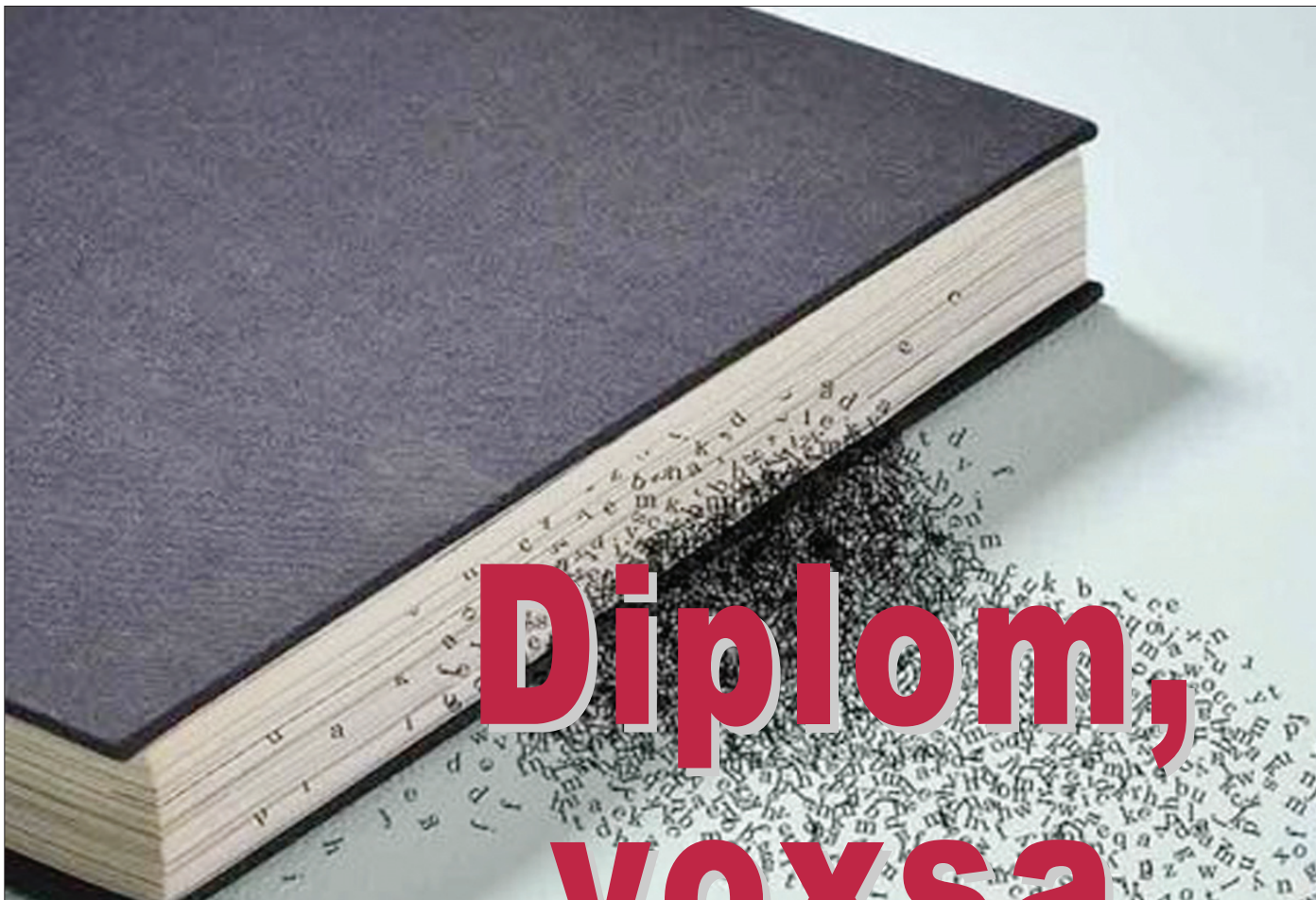
“Məncə, ixtisası üzrə biliyi olan hər kəs, öz üzərində çalışaraq, istədiyi nəticəni göstərə bilər”, - deyən Aida müəllim hesab edir ki, hər şey insanın özündən asılıdır.

Lisey müəllimi 5 il sonra...

Gördüyünüz kimi, gərgin, fasiləsiz iş öz nəticəsini verir. A.Sadiqova bir tərəfdən nəzəri biliklərini artırır, digər tərəfdən təcrübə toplayıb ki, Azərbaycan ümumtəhsil məktəblərindən birinin müəllimi olsun. Özü də şagirdlərinin nəticələrinə ilə öyünə bilən bir müəllimi: “Dövlət ümumtəhsil məktəbində də, özəl təhsil müəssisəsində də, hazırlıq kurslarında da dərs dedim. Şagirdlərimin mövzunu necə mənimsədiyimin bir müəllim üçün nə qədər önəmli olduğunu öyrəndim”.

A.Sadiqova şagirdlərinin nəticəsi zəif olanda “Görəsən, harda səhv etdim?”, - deyər özüne sual verib və cavabını tapıb: “Bu qənaətə gəldim ki, bütün mövzuları uşaqların hamısı eyni səviyyədə qavramır. Başqa bir tərəfdən, nəticənin yaxşı olması üçün ikitərəfli məsuliyyət olmalıdır. Məsuliyyəti, sadəcə müəllimin hiss etməsi ilə yüksək nəticə əldə etmək olmaz”.

Maraqlıdır, 4-5 il içərisində öz üzərində çalışaraq ən yüksək bal toplamağa nail olan A.Sadiqova yolunu yenidən miq.edu.az saytıdan salıb direktorluğa da iddia etmək barədə düşündürmü: “Müəllimlərin işə qəbul və karyera pilləsində yüksəlişinin müsabiqə yolu ilə təmin edilməsi, məncə, zəruridir. Bu, təhsildə obyektivlik və şəffaflığa səbəb olur. Universiteti yeni bitirən tələbənin imtahan vasitəsilə iş tapması, yüksək nəticə qazanarsa, yaxşı işlə təmin olunacağını bilməsi, hətta müsabiqə yolu ilə vəzifəyə təyin olunacağına əmin olması insanı stimullaşdırır. Oxumağa, oxuyaraq həyatını qazanmağa həvəsləndirir. Ancaq mən direktor yox, başqa bir ölkənin müəllimi olmağın xəyalını qururam. Bu xəyalımı gerçəkləşdirməyən də bir yolu olduğunu bilərəm. Bu yolda dövlətimin mənə dəstək olacağına inanıram. Finlandiya və Yaponiya təhsil sistemi mənim üçün çox maraqlıdır. Ancaq dünya təhsilinə yaxşı nəticələri ilə töhfələr verən istənilən ölkədə bir neçə il işləmək istərdim”.

Diplom, yoxsa intellekt?

← Əvvəli səh.1

Rüstəm QARAXANLI

İşəgötürmə xidmətləri üzrə ixtisaslaşmış “Glassdoor” saytı işçinin qarşısına diplom tələbi qoymayan 15 şirkətin adını dərc edib. Bu şirkətlər üçün potensial işçinin nəinki hansı ali məktəbi necə bitirməsi, ümumiyyətlə, ali savadının olub-olmamasının heç bir əhəmiyyəti yoxdur.

ABS-da fəaliyyətdə olan və eyni xidmətləri göstərən “Quartz” saytının yaydığı siyahıya dünyanın texniki nəhənglərinin adları daxildir. Məsələn, “Google”, “Apple”, IBM kimi nəhənglərə işçinin diplomunu lazım deyil. Gəlsin, görək nəyi bacarır. Ancaq burada belə bir sual meydana çıxır: diplom tələb etməyən şirkətlər yalnız texnologiya sahədə ixtisaslaşanlardır? Yəni tutaq ki, gəncin informasiya texnologiyalarını hədsiz marağı var və o, heç bir ali təhsil görmədən təcrübə hesabına yaxşı mütəxəssisə çevrilib. IBM bu şəxsi işə götürdü. Bəs, fərqli spesifikasiyalı şirkətlərdə necə? “Quartz”ın məlumatına görə, transmilli şirkət “Starbucks” və audit sahəsində dünya liderlərindən biri olan “Ernst&Young” da işçilərdən diplom tələb etmir. Əlbəttə,

İşəgötürmə prosesində namizədin şəxsiyyəti, emosional intellekti, empatiyası daha vacib elementlərə çevrilir

da qazanılmış bacarıqlar diplomdan çox-çox önəmlidir.

“Pole Emploi” dövlət agentliyinin Fransada həyata keçirdiyi araşdırmanın nəticələrindən məlum olub ki, oxşar təzahürlər bu ölkədə də müşahidə olunur. 2018-ci ilin göstəricilərinə əsasən, Fransada fəaliyyət göstərən işəgötürənlərin 59%-i işçinin işə alınması prosesində təhsil səviyyəsinin o qədər də önəmli olmadığı qənaətinə gəlir. On plana “soft skills”, başqa sözlə, “davranış bacarıqları” çıxır. İşəgötürənlərin 60%-i üçün həmin bu “davranış bacarıqları” texniki bilik və savaddan daha önəmlidir. Söhbət bilirsiniz hansı bacarıqlardan gedir? Şirkət və ya təşkilata tez uyğunlaşmaq və müstəqillikdən, qərar qəbul edə bilmə bacarığından. “Morgan Philips” kadr agentliyinin təsisçisi və sahibi Şarl-Henri Dyümon “Le Figaro” qəzetinə müsahibəsində deyir: “İşəgötürmə prosesində namizədin şəxsiyyəti, onun emosional intellekti, empatiyası daha vacib elementlərə çevrilir”. Özü də bu yanaşmanı, misal üçün, mühəndislərə də aid etmək olar. Halbuki onlar həmkarları ilə o qədər də ünsiyyətdə olmur. Dyümon diplom barədə bunları deyir: “Empatiyası olan proqramçı qızıl işçidir. Ancaq onu da deməliyəm ki, savadlı və yüksək ixtisaslı əməkdaş da eynilə qiymətləndirilməlidir”.

Təhsil sosial bərabərsizlik göstəricisi kimi

İri korporasiyalar və işəgötürənlər potensial işçidən diplom tələb etməməkdə olsalar, dünyada baş verənlər isə əksini göstərir. Fikir verin: “The Economist” qəzetinin yazdığına görə, gənclərin ali təhsilə yatırımlarının rentabelliği olduqca yüksəkdir. Ali təhsilin mövcudluğu işçinin gəlirlərinin digərlərinə nisbətən ciddi şəkildə artımı deməkdir. Afrika ölkələrində ali sa-

vadlı işçi diplomuna olmayan işçidən təqribən 20% çox qazanır. Skandinaviya ölkələrində bu göstərici 9%-dir. Nəzərə almaq lazımdır ki, burada əhəlinin 40%-i ali təhsillidir. Yəni, bir sıra işəgötürənlər və işə düzəldənlər üçün diplomun olub-olmamasının qeyri-vacibliyi kimi, onların əks qütbləki həmkarlarının diametral dərəcədə fərqli qənaətdə olduqlarını da qeyd etməliyik. Rekruterlər və işəgötürənlərin bir hissəsi hesab edirlər ki, diplomun işlə təminat prosesində çox böyük çəkisi var. Hətta o səviyyədə ki, potensial işçinin hansı ixtisas üzrə hansı ali məktəbi bitirməsinin əhəmiyyəti o qədər də nəzərə alınmır. Əsas odur ki, diplom var!

“Diplom vacib deyil” deyənlər belə bir arqument gətirirlər ki, namizəddən ali təhsil tələb etməklə rekruterlər həm özlərinə, həm də potensial işçiyə zərər vururlar. Özlərinin müştəri bazası məhdudlaşır, insanların işə işləmək hüququ. İnnovasiyalar və əmək bazarının təkamülü şəraitində ənənəvi olaraq universitetlərlə assosiasiya olunan diplomun hazırkı realılıqların tələblərinə cavab verib-verməməsi mübahisəli məsələdir.

Bir sıra metaanalitik araşdırmaların nəticələri göstərir ki, intellektin yoxlanılması testləri insanın iş potensialını daha aydın formada nümayiş etdirir. Yəni, eğer biz ali təhsilli və yüksək intellektli iki namizədi götürürüksə, gözəlməliyi ki, işdə ikinci daha yaxşı nəticələr verəcək. Düzdür, birinci ali məktəbdə çox yaxşı oxuyub, əziyyət çəkib, yüksək qiymətlər alıb. Ancaq intellekt testləri yeni informasiyanı öz etmə, düşünmək və məntiqi qərar qəbul etmək sahəsindəki mənzərəni daha aydın göstərir.

Daha bir mühüm məqama diqqət yetirək. Bir sıra ekspertlər bu qənaətdədirlər ki, ali təhsil müəyyən mənada sinfi əhəmiyyət kəsb edir. Yəni, kimin pulu çoxdursa, övladı daha səviyyəli ali məktəbdə oxuyur. Nəticədə o, ali təhsilini bitirərək ata-babalarının mövqeyini tutur, onların işini davam etdirir. Onların fikrincə, bu, sosial mobilliyi azaldır və bərabərsizliyi gücləndirir. Məsələn, ABS-da yüksək gəlirli ailələr uşaqlarını heç vaxt ali məktəblərdə oxutmurlar. Bu da onların həyat yoluna təsirsiz ötürülmə və nəticədə imkansızları qeyri-bərabər vəziyyətə salır.

(Ardı var)

BDU Ural Federal Universiteti ilə əməkdaşlıq edəcək

Bakı Dövlət Universiteti (BDU) ilə Rusiyanın birinci prezidenti B.Yeltsin adına Ural Federal Universiteti (UFU) arasında əməkdaşlıq memorandumu imzalanıb.

BDU-nun rektoru Elçin Babayev və UFU-nun rektoru Viktor Kokşarovun imzaladığı memorandumda peqadoji və elmi işçilərin, tələbə, magistr və doktorantların mübadiləsi, BDU tələbələrini UFU-nun doktorantura proqramlarına qəbul ediməsi, müəllimlərin ixtisaslarının artırılmasına qarşılıqlı yardım, qabaqcıl inkişaf metodları sahəsində təcrübə mübadiləsi, UFU-nun Azərbaycanşünaslıq Mərkəzi ilə əməkdaşlıq, ikitərəfli birgə elmi simpozium, seminar və konfransların təşkili, qarşılıqlı maraq doğuran proqram və layihələrdə birgə iştirak nəzərdə tutulur.

Rektor E.Babayev Rusiya Federasiya-

sının bir çox universitetləri və tədqiqat mərkəzləri ilə əməkdaşlıq əlaqələrində bəhs edib. BDU-nun elm, təhsil sahəsində böyük potensialının olduğunu vurğulayan rektor imzalanan memorandumun hər iki tərəfə böyük fayda verəcəyinə inamını ifadə edib.

E.Babayev rektor Viktor Kokşarovun təmsilində UFU nümayəndə heyətini BDU-nun noyabr ayında keçiriləcək 100 illik yubileyinə dəvət edib.

BDU-nun Şərqi aparıcı ali təhsil müəssisəsi olduğunu, universitetlər arasında əlaqələrin parlaq sabahına inandığını bildiren rektor Viktor Kokşarov imzalanan memorandumun ikitərəfli əməkdaşlığa təkan olacağına əminliyini bildirib. O, təbiət, humanitar elmlər və iqtisadiyyat üzrə ixtisasların olduğu UFU alimlərinin BDU-nun elmi jurnallarına maraq göstərdiyini vurğulayıb.

ADPU Rusiyanın pedaqoji universiteti ilə əlaqələrini genişləndirir

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində (ADPU) Rusiya Dövlət Professional-Pedaqoji Universitetinin (RDPPU) rektoru, pedaqoji elmlər doktoru, professor Yevgeni Doroşkin ilə görüş keçirilib.

ADPU-nun rektoru, professor Cəfər Cəfərov bildirib ki, yaranma tarixi baxımından Pedaqoji Universitet ölkəmizin ikinci qədim ali təhsil ocağı, struktur, professor-müəllim və tələbə heyəti baxımından isə üçüncü ən böyük universitetdir. ADPU-nun 8 fakültəsi, 32 kafedrası var. Universitetdə 18 minə yaxın tələbə təhsil alır. ADPU-nun bölgələrdə 5 filialı var. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci ADPU-nun nəzdində fəaliyyət göstərir. Rektor vurğulayıb ki, ADPU-nun fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri beynəlxalq əlaqələrin genişləndirilməsidir.

RDPPU-nun rektoru, professor Yevgeni Doroşkin də, öz növbəsində, bu ali

təhsil müəssisəsinin yaranma tarixi, keçdiyi inkişaf yolu, strukturu, tədris və elmi-tədqiqat fəaliyyəti, elmi nəşrləri haqqında ətraflı məlumat verib. Qeyd edib ki, universitetin tərkibində 5 institut, 1 kollec, doktorantura və aspirantura şöbələri, 4 filial var. Universitetdə müxtəlif sahələr üzrə hazırlanan mütəxəssislərin peşə hazırlığı ilə yanaşı, psixoloji hazırlığına da xüsusi diqqət yetirilir.

Sonra ADPU və RDPPU arasında əməkdaşlıq haqqında anlaşma memorandumu imzalanıb. Memorandumda ADPU və RDPPU arasında humanitar elmlər sahəsində əlaqələrin inkişaf etdirilməsi, birgə tədqiqat layihələrinin həyata keçirilməsi, hər iki tərəf üçün maraq kəsb edən birgə elmi konfransların, simpozium və seminarların təşkili, akademik mobilliyin inkişafı, o cümlədən professor-müəllim, aspirant və tələbə mübadiləsi, yay və qış dil məktəblərinin təşkili, informasiya, elmi nəşrlərin və tədris-metodik ədəbiyyatın mübadiləsi öz əksini tapıb.

UNEC mentorluq fəaliyyətində xarici təcrübəni öyrənir

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC) əməkdaşları xarici universitetlərin mentorluq fəaliyyətinin təşkili təcrübəsini öyrənmək məqsədilə Türkiyə universitetlərinə ezam olunub.

Türkiyənin Ankara şəhərində yerləşən Hacı Bayram Vəli Universitetinə ezam olunan UNEC-in mentorları səfərdən öncə rektor, professor Ədalət Mura-

dovla görüşüblər.

Rektor tələbələr üçün daha keyfiyyətli akademik məsləhət xidmətinin təşkili məqsədilə yaradılan mentorluq xidmətinin əhəmiyyətini vurğulayaraq, mentorların peşəkarlıq səviyyələrinin davamlı olaraq artırılmasının vacibliyini bildirib. Bu istiqamətdə xarici universitetlərin təcrübəsinin öyrənilməsinin faydalı olacağını diqqətə çatdırıb.

MDU tələbələri İspaniyada təhsil alacaqlar

Mingəçevir Dövlət Universitetinin (MDU) rektoru Şahin Bayramov Avropa Komissiyasının “Erasmus+” proqramı çərçivəsində İspaniya Krallığının Vallodolid Universitetində təhsil almaq hüququ qazanmış tələbələrə görüşüb.

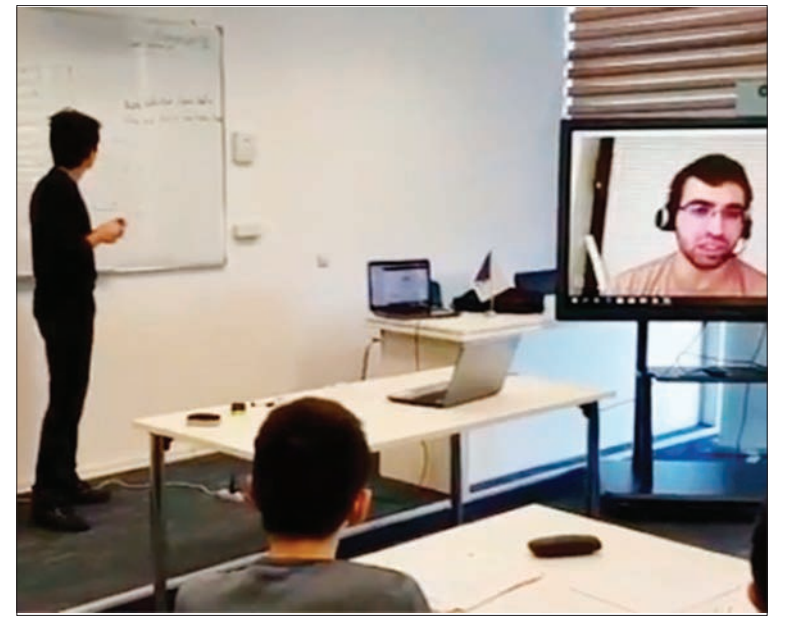
Sürətlə dəyişən və qlobal xarakter alan əmək bazarı üçün yüksək ixtisaslı kadr hazırlığında beynəlxalq tələbə və müəllim mübadiləsinin xüsusi önəm daşdığını vurğulayan Ş.Bayramov MDU-da qabaqcıl xarici universitetlərlə əməkdaşlığın inkişafına xüsusi diqqət yetirildiyini və bununla bağlı konkret addımların atıldığını bildirib.

Ş.Bayramov 2019/2020-ci tədris ilinin payız semestrində İspaniyada akademik mübadilədə iştirak edəcək Aytac Əliyevanı və Əmrah Qasimovu təbrik edib, Avropada alacaqları təhsilin onların gələcək karyera inkişafında mühüm rol oynayacağına əmin-

liyini bildirib. Eyni zamanda, rektor “Erasmus+” proqramı çərçivəsində təqdim olunan imkanlardan maksimum faydalanmalarını tövsiyə edib. O, xaricdə təhsil müddətində akademik nailiyyətlər əldə etməklə yanaşı, ölkəmizi layiqincə təmsil etməyin vacibliyini və Azərbaycan həqiqətlərini Avropadakı tələbələrə çatdırmağın əhəmiyyətini qeyd edib.

Mübadilədə iştirak edəcək tələbələr arzu və isteklərini dinləyən rektor onlara uğurlar arzulayıb, İspaniyada təhsil aldıqları müddətdə MDU ilə sıx əlaqə saxlamalarının önəmini bildirib, həmin dövrdə onlara universitet tərəfindən zəruri təşkilati dəstəyin göstəriləcəyini qeyd edib.

Görüşdən məmnun qalan tələbələr Avropada təhsil almaq üçün yaradılan şəraitə görə təşəkkürlərini bildirib və Vallodolid Universitetində yüksək akademik göstəricilər əldə etməklə MDU-nu layiqincə təmsil edəcəklərinə söz veriblər.

Beynəlxalq olimpiadalar - şagirdlərimizin uğur yolu

← Əvvəlki səh.1

Oruc MUSTAFAYEV

Yeni ideya və təşəbbüslər

Bu sahədə yeni ideya və təşəbbüslərin həyata keçirilməsi ilə bağlı "İstedadlı uşaq və gənclərin inkişafı üzrə Dövlət Proqramı" hazırlanıb və Nazirlər Kabinetinə təqdim edilib. Son 5 ildə məhz istedadlı uşaqların istər respublika fənn, istərsə beynəlxalq olimpiadalarda qazandıqları uğurların məntiqi nəticəsi kimi "Təhsil haqqında" Qanuna mühüm dəyişikliklər edilib. Dəyişikliklərə əsasən, beynəlxalq olimpiada qaliblərinin istənilən ixtisas üzrə, respublika fənn olimpiadaları qaliblərinin müvafiq ixtisas üzrə müsabiqədənkənar ali məktəblərə qəbulu təsbit edilib. Nazirlər Kabineti "Beynəlxalq və respublika fənn olimpiadalarının, beynəlxalq müsabiqələrin və yarışların siyahısı və onların qaliblərinin ali təhsil müəssisələrinə müsabiqədənkənar qəbulu Qaydası"nı təsdiq edib. 2018-2019-cu tədris ilindən başlayaraq respublika fənn olimpiadaları qaliblərinin ölkə ali təhsil müəssisələrinin müvafiq ixtisasları üzrə, beynəlxalq olimpiada qaliblərinin isə istənilən ixtisas üzrə müsabiqədənkənar qəbulu mümkün olub. Bu qərarlar şagirdlərimizin olimpiadalar daha yüksək səviyyədə hazırlığını stimullaşdıracaq mühüm qərardır. Beynəlxalq olimpiada qalibi olan məktəblilərimizin dünyanın nüfuzlu universitetlərinə dəvət alması da bunu sübut edir. Beynəlxalq olimpiada qaliblərinin Azərbaycanın istənilən ali təhsil müəssisəsinə müsabiqədənkənar qəbulu gələcəkdə beynəlxalq olimpiada hərəkətinə yüzlərlə şagirdin qatılmasına səbəb olacaq. Beynəlxalq olimpiada qaliblərinin istənilən ixtisas üzrə, respublika fənn olimpiadaları qaliblərinin isə müvafiq fənlər üzrə müsabiqədənkənar ödənişsiz əsasda ali təhsil müəssisələrinə qəbul imkanı əldə etməsi olimpiadalar sahəsində islahatların əsas göstəricisidir.

Beynəlxalq olimpiadalar hazırlıq mərkəzlərində

Bu sahədə görülən işlərin sistemliliyini və əhatə dairəsinin genişləndirilməsi məqsədilə, eləcə də məktəblilərimizin beynəlxalq fənn olimpiadalarında daha uğurlu çıxışlarını təmin etmək, olimpiadalar olara marağın artmasına adekvat cavab olaraq Təhsil Nazirliyinin müvafiq ömrinə əsasən, Bakı şəhəri Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü və Kimya, biologiya təmayüllü Respublika liseyləri, eləcə də Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri

Olimpiada hərəkəti regionlarımızı da əhatə edəcək

təmayüllü gimnaziyaların nəzdində Beynəlxalq olimpiadalar hazırlıq mərkəzləri yaradılıb. Şagirdlərimizin beynəlxalq olimpiadalaradakı zəfər yolu hazırlıq mərkəzlərindən keçir. Artıq 4-cü ildir fəaliyyət göstərən həmin mərkəzlərə Azərbaycanın müxtəlif bölgələrindən və paytaxt məktəblərindən 300-dən çox şagird cəlb edilib. Bu mərkəzlərin yaradılmasında əsas məqsəd aşağı sinif şagirdləri arasından istedadlı şagirdlərin aşkar edilməsi, şagirdlərdə fənlərin dərinəndə öyrənilməsinə marağın artırılması, istedadlı və hazırlığı ilə seçilən şagirdlərin öz bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələrinə şəraitin yaradılması, beynəlxalq fənn olimpiadalarında iştirak edəcək namizəd şagirdlərin müəyyən edilməsi olub. Beynəlxalq olimpiadalar hazırlıq mərkəzlərində şagirdlərlə fizika, riyaziyyat, kimya, biologiya və informatika fənləri olmaqla, ümumilikdə 5 fənn üzrə hazırlıq aparılır. Beynəlxalq olimpiadalar gedəcək şagirdləri imtahanla məhz istedadlı uşaqların arasından seçirlər.

Təhsil nazirinin müvafiq əmrinə əsasən, ölkə üzrə istedadlı şagirdlərlə işin genişləndirilməsi məqsədi ilə pilot layihə kimi, 15 rayonun 48 məktəbində 60 xüsusi sinif yaradılıb. Bu siniflərin yaradılmasında əsas məqsəd istedadlı şagirdlərlə məqsədyönlü işlər görməkdən ibarətdir.

İstedadlı şagird üçün istedadlı müəllim

Bu sahədə yeni ideya və təşəbbüslərin dəstəklənməsi məqsədilə ötən ilin dekabrın 15-də Təhsil İnstitutunun təşkilatçılığı ilə "İstedadlı şagird üçün istedadlı müəllim" müsabiqəsi keçirilib. Müsabiqədə Bakı şəhəri və ölkəmizin bütün bölgələri əhatə olunmaqla 1500-dən çox müəllim iştirak edib.

Riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya və informatika üzrə keçirilən müsabiqənin məqsədi ümumi təhsil müəssisələrində çalışan müəllimlərin istedadlı şagirdlərlə bağlı fəaliyyətlərə daha yaxından cəlb edilməsi, həmin şagirdlərlə işləyəcək pedaqoji kollektivin müəyyənləşdirilməsi, müəllimlərin müxtəlif layihələrdə iştirakı gerçəkləşdirilməklə, pedaqoji və akademik bacarıqlarının inkişafının təmin edilməsidir. Olimpiadalar hazırlıq mərkəzlərində keyfiyyətli təhsil təmin etmək məqsədi ilə bir çox ali təhsil müəssisələri, özəl sektorla əməkdaşlıq əlaqələri qurulub. Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialı, Bakı Mühən-

dislik Universiteti, AMEA-nın ayrı-ayrı institutları ilə maraqlı layihələr həyata keçirilir, milli və əcnəbi mütəxəssislər mərkəzlərə dəvət edilir, bununla da şagirdlərin onlardan faydalanmasına imkan yaradılır.

Bütün bu tədbirlər şagirdlərimizin ölkəmizin olimpiada hərəkətində uğurlu çıxışının təmin olunması məqsədi daşıyır.

Qazanılan uğurlar

Son illərdə təhsil sahəsində qazanılan uğurlar arasında məhz istedadlı uşaqların istər ümumrespublika miqyasında keçirilən fənn olimpiadalarında, istərsə də beynəlxalq olimpiadalarda qazandıqları uğurlar xüsusi yer tutur. 2014-cü ildən başlayaraq istedadlı uşaqların aşkara çıxarılması üçün bir sıra sistemli işlər görülmüş, nəticədə şagirdlərimizin beynəlxalq olimpiadalarda nəticələri ildən-ilə yaxşılaşıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycan məktəbliləri hər il aşağıdakı Beynəlxalq fənn olimpiadalarında iştirak edirlər:

1. *Beynəlxalq riyaziyyat olimpiadası (IMO)*;
2. *Beynəlxalq Balkan riyaziyyat olimpiadası (yuxarı yaş qrupu) (BMO)*;
3. *Avropa qızlar riyaziyyat olimpiadası (EGMO)*;
4. *Beynəlxalq fizika olimpiadası (IPHO)*;
5. *Avropa fizika olimpiadası (EUPHO)*;

6. *Asiya fizika olimpiadası (APHO)*;
7. *Beynəlxalq kimya olimpiadası (IChO)*;
8. *Beynəlxalq Mendeleyev kimya olimpiadası*;
9. *Beynəlxalq biologiya olimpiadası (IBO)*;
10. *Beynəlxalq informatika olimpiadası (IOI)*.

Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının (IOI) Azərbaycanda keçirilməsini də ötən tədris ilinin uğurlarından saymaq olar. Dünya-

lu işlərin nəticəsidir ki, məktəblilərimizin dünyanın mötəbər bilik yarışlarında uğurlu çıxışları davam edir.

Təhsil İnstitutunun statistik məlumatlarına əsasən, Azərbaycan məktəbliləri 2013-2019-cu illər ərzində müxtəlif beynəlxalq olimpiadalarda, ümumilikdə 174 medal qazanıb.

2017-2018-ci tədris ilində şagirdlərimiz beynəlxalq fənn olimpiadalarında 1 qızıl, 8 gümüş və 20 bürünc medal olmaqla, ümumilikdə

yiş etdirməyin yollarından biri də beynəlxalq olimpiadalar iştirak və orada uğurlu nəticələr əldə etməkdir. Azərbaycan məktəblilərinin beynəlxalq olimpiadalarda uğurlu çıxışlarının təmin edilməsi məqsədi ilə son illər həyata keçirilən tədbirlər göz önündədir. Respublika fənn olimpiadalarının təşkili və keçirilməsində köklü dəyişikliklərin həyata keçirilməsi, beynəlxalq fənn olimpiadalarına hazırlıq mərkəzlərinin yaradılması və sistemli işin həyata keçirilməsi nəticəsində şagirdlərin fənn olimpiada və müsabiqələrinə marağı xeyli artıb və bunun məntiqi nəticəsi olaraq son illərdə əldə olunan nailiyyətlərə müsbət təsirini göstərib. Bütün bunlar nəzərə alınaraq Təhsil Nazirliyi tərəfindən regionlarda da bu işin əhatə dairəsinin genişləndirilməsinə qərar verilib. Belə ki, 2019-2020-ci tədris ilində Gəncə, Şirvan, Şəki və Qubada lisey siniflərinin təşkil olunması nəzərdə tutulub. Gəncə şəhəri və Quba rayonunda Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü Respublika liseyinin, Şirvan və Şəki şəhərlərində isə Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki Kimya-biologiya təmayüllü Respublika liseyinin sinifləri yaradılacaq. Lisey siniflərinin yaradılmasında əsas məqsəd bölgələrdə istedadlı uşaq və gənclərin potensial imkanlarının aşkarlanması, inkişaf etdirilməsi və onların səmərəli təhsil almaları üçün lazımı şəraitin yaradılmasıdır. Lisey siniflərinə şagird qəbulu, əsasən 6, 7, 8 və 9-cu siniflər üzrə, qəbul imtahanları isə riyaziyyat və Azərbaycan dili üzrə fənn tapşırıqları, eləcə də məntiq suallarından ibarət olmaqla test üsulu ilə aparılacaq.

Lisey siniflərində tədris prosesini həyata keçirəcək pedaqoji heyət Təhsil Nazirliyinin komissiyası tərəfindən təmayül istiqamətlərindən asılı olaraq müvafiq şəhər və rayonlarda işləyən təcrübəli, eyni zamanda diaqnostik qiymətləndirmə nəticəsi yüksək olan müəllimlər arasından seçiləcək. Lisey siniflərində təhsil dövlət hesabına həyata keçiriləcək.

Beləliklə də qeyd etmək olar ki, Təhsil Nazirliyi tərəfindən şagirdlərimizin olimpiada hərəkətində iştirakının stimullaşdırılması, istedadlı şagirdlərin dünya bilik yarışlarında fəal iştirakının təmin olunması, bu sahəyə marağın artırılması istiqamətində aparılan məqsədyönlü, davamlı tədbirlər qarşından gələn tədris ilində də şagirdlərimizin beynəlxalq olimpiadalarda daha uğurlu iştirak etməsinə zəmin yaradacaq.

Azərbaycan məktəbliləri 2013-2019-cu illər ərzində müxtəlif beynəlxalq olimpiadalarda, ümumilikdə 174 medal qazanıb.
2017-2018-ci tədris ilində şagirdlərimiz beynəlxalq fənn olimpiadalarında 1 qızıl, 8 gümüş və 20 bürünc medal olmaqla, ümumilikdə 29 medal və 7 həvəsləndirici sertifikatla layiq görülmüblər.
2018-2019-cu tədris ilində dünyanın müxtəlif ölkələrində keçirilən beynəlxalq fənn olimpiadalarında Azərbaycan məktəbliləri öz bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirərək 37 medal əldə ediblər.

nın 80-dən artıq ölkəsindən olan şagirdlərin beynəlxalq yarışına ev sahibliyi etməklə Azərbaycan dünya olimpiada ənənələrinə ən yüksək səviyyədə sadiq qaldığını bütün dünyaya sübut etmiş oldu.

Medalların statistikasını

Təhsil Nazirliyi tərəfindən ölkəmizdə istedadlı uşaqların aşkara çıxarılması, onların bacarıq və qabiliyyətlərinin stimullaşdırılması istiqamətində aparılan məqsədyön-

29 medal və 7 həvəsləndirici sertifikatla layiq görülmüblər.

2018-2019-cu tədris ilində dünyanın müxtəlif ölkələrində keçirilən beynəlxalq fənn olimpiadalarında Azərbaycan məktəbliləri öz bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirərək 37 medal əldə ediblər. Bunlar sadəcə medalların sayını ifadə edən statistik rəqəmlər deyil. Eyni zamanda, bu, Azərbaycan təhsilinin dünya ölkələri arasında rəqabət qabiliyyətinə, şagirdlərimizin elmi və intellektual potensialından xəbər verir.

2019-cu ilin olimpiada uğurlarından danışıqda Azərbaycanın Beynəlxalq Riyaziyyat Olimpiadasında 104 ölkə arasında 48-ci yeri tutması xüsusilə qeyd olunmalıdır. Bakı məktəblisi, 7-ci sinif şagirdi Fidan Qarayeva 8-ci Avropa Qızlar Riyaziyyat Olimpiadasında bürünc medal əldə edərək həmin olimpiadanın tarixində ən gənc qalib olub. 36-cı Balkan Riyaziyyat Olimpiadasında məktəblilərimiz ümumilikdə 5 medal əldə edib, bu nəticə həmin olimpiadanın tarixində Azərbaycan məktəblilərinin göstərdiyi ən yaxşı nəticə olub.

Beləliklə də şagirdlərimiz fizika, biologiya, kimya və riyaziyyat fənləri üzrə iştirak etdikləri bütün elmi yarışlarda uğur qazanaraq Azərbaycan təhsilini, xalqımızın intellektual səviyyəsini layiqincə təmsil ediblər.

Yeni lisey siniflərinin yaradılması

Azərbaycan təhsilinin keyfiyyətinin beynəlxalq arenada nüma-

Məktəblilərimiz Beynəlxalq Meqapolis Olimpiadasında 5 medal qazanıblar

Moskva şəhərində növbəti dünya səviyyəli Beynəlxalq Meqapolis Olimpiadası keçirilib. Olimpiadada ölkəmizi təmsil edən məktəblilər uğurla iştirak ediblər. İnformatika fənni üzrə Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü liseyin şagirdləri Abutalıb Namazov gümüş, Murad Eynizadə bürünc medala layiq görülmüblər.

Riyaziyyat fənni üzrə Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü liseyin şagirdi Murad Ağazadə gümüş, kimya fənni üzrə Türkiyə Dəyanət Vəqfi Bakı Türk Liseyinin şagirdləri Xanım Yaqublu və Aydan Nağızadə gümüş medal qazanıblar.

Beləliklə, məktəblilərimiz 4 gümüş və 1 bürünc medal qazanaraq komanda hesabında III yerə layiq görülmüblər.

Aytac Ziyadxanlı

İsmayilli rayonu R.Ocaqov adına Buynuz kənd tam orta məktəbinin Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi

"Ən böyük məqsədim gələcək nəsle töhfə verməkdir".

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏHSİL NAZİRLİYİ

Bərdədə ali məktəblərə daxil olanların sayı artır

Bu il Bərdə rayonunun orta ümumtəhsil məktəblərini bitirən 1145 məzundan 561-i ali, 184-ü orta ixtisas məktəblərinə qəbul olub. Qəbul imtahanlarında məzunlardan 115-i 500-dən, 34-ü isə 600-dən çox bal toplayıb.

Təhsil şöbəindən bildirilib ki, respublikanın hər yerində olduğu kimi, Bərdə rayonunda da təhsilin inkişafı istiqamətində mühüm işlər görülür. Təhsilə göstərilən xüsusi diqqət və qayğının nəticəsidir ki, rayon üzrə ali məktəblərə daxil olanların sayı ildən-ilə artır. Builki imtahanlarda ən yüksək nəticə göstərən şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbin məzununu Təhmin Muradov 695,6 bal toplayaraq Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülaliçə işi ixtisasına qəbul olub. Rayonun ümumtəhsil məktəbləri arasında ən yüksək nəticəni isə akademik Zərifə Əliyeva adına məktəb-lisey göstərib. Bu təhsil ocağını bitirən 108 məzundan 105 nəfəri imtahanlarda iştirak etmək üçün sənəd verib və onlardan 81-i tələbə adını qazanıb.

Onu da qeyd edək ki, rayonun ümumtəhsil məktəblərini bitirən məzunlardan 3-ü qızıl, 2-si isə gümüş medala layiq görülüb.

Tələbələrle görüş

Naftalan şəhərində 2018-2019-cu tədris ilində ali məktəblərə qəbul olunmuş tələbələrle görüş keçirilib.

Təhsil şöbəindən bildirilib ki, tədbir iştirakçıları əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri düzərək xatirəsini ehtiramla yad ediblər. Sonra Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının səlahiyyətlərini icra edən Arzu Məmmədov çıxış edərək ali məktəblərə qəbul olunmuş tələbələri, onların valideynlərini, müəllimlərini təbrik edib və gənclərə tələbəlik həyatında müvəffəqiyyət arzulayıb.

Şəhər təhsil şöbəsinin müdiri Rəna Dəmirova 2018-2019-cu tədris ilində görülən işlərə dair hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. Bildirib ki, 2018-2019-cu tədris ilinin məzunlarından 44-ü ali məktəblərə qəbul imtahanında iştirak etmək üçün sənəd verib, onlardan 26-si tələbə adını qazanıb. Ali məktəblərə qəbul olunanların 3-ü 500-dən, 6-si 400-dən yuxarı bal toplayıb.

"Tarix fənnini şagirdlərimə sevdirdiyim üçün xoşbəxtəm"

Şükufə Muradova: "Onların sevgisini qazanmaq mənim bir müəllim kimi ən böyük uğurumdur"

Müəllim cəmiyyətdə aparıcı qüvvə kimi həmişə yüksək nüfuz malik olub. Təsadüfi deyildir ki, tarixi şəxsiyyət, ulu öndər Heydər Əliyev müəllim adını uca tutaraq bu peşənin məsuliyyətini dərinləndirən dərək edən, üzərinə düşən missiyanı şərəflə yerinə yetirən insanlara xüsusi məhəbbətini belə ifadə edib: "Mən yer üzündə müəllimdən yüksək ad tanımıram". Bu dəfəki müsahibim də səmərəli pedaqoji fəaliyyəti ilə bu müqəddəs adın şərəfini qoruyan Qax şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbin tarix müəllimi Şükufə Muradovadır. O, keçirdiyi həyat yoluna nəzər salaraq bioqrafiyasından qısa məlumatla söhbətə başladı:

-1973-78-ci illərdə Bakı Dövlət Universitetinin tarix fakültəsində təhsil almışam və fərqlənmə diplomu ilə bu tədris ocağını bitirmişəm. Pedaqoji fəaliyyətimə Qax rayonunun Qum kəndində başlamışam. Sonrakı illərdə Qax Peşə Liseyində, kollecdə işləmişəm. Nəhayət, 1991-ci ildən isə Tofiq İsmayilov adına 5 nömrəli tam orta məktəbdə pedaqoji fəaliyyətimi davam etdirirəm.

Pedaqoji fəaliyyətimi müəllimlik işinin şərafi, məsuliyyəti, çətin və yaradıcı xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq qurmağa çalışıram.

- *Ötən dərs ilini işlədiyiniz təhsil müəssisəsi üçün uğurlu hesab edirsiniz?*

- Qax şəhər 5 nömrəli tam orta məktəb rayonda sayılıb-seçilən təhsil müəssisələrindəndir. Məktəbin müəllim və şagirdləri uğurlu nəticələrə ilə daima rayon təhsilinə öz töhfəsini verib. Təkcə 2018-2019-cu tədris ilinə nəzər salsaq, IX-XI sinif şagirdlərinin elmi potensialının inkişaf etdirilməsi məqsədilə keçirilən "Sabahın alimləri" müsabiqəsində rayonumuz 3 layihə ilə təmsil olunub ki, onlardan biri şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdləri Orxan Məmmədov və Bənövşə Məhərrəmovanın təqdim etdiyi (elmi rəhbəri: məktəbin fizika müəllimi Sevil Arixova) layihə idi. Həmin layihə ikinci yerə layiq görülərək müsabiqənin gümüş medalını qazanıb. 2018-2019-cu tədris ilində keçirilmiş fənn olimpiadalarının respublika mərhələsinin final turunda rayonumuzu 3 nəfər

şagird təmsil edib. Şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbin şagirdi Günay Qaraxova Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənni üzrə III yerə layiq görülüb.

Həmçinin Təhsil nazirinin müvafiq əmri ilə keçirilən "Təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə III qrant müsabiqəsi"ndə Svetlana Mahmudova (şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbin psixoloqu) "Fərqləndirilmə üstünlüyü müddət" layihəsi ilə qalib olub. Ümumi təhsildə xüsusi nailiyyətlərinə görə rayonun 2 XI sinif məzununu qızıl, ikisi isə gümüş medala layiq görülüb. Onlardan üçü bizim məktəbin payına düşür. Belə ki, Günay Qaraxova qızıl, Bənövşə Məhərrəmov və Orxan Məmmədov gümüş medalla təltif edilib.

- *Öz uğurlarınız barədə, yaqin ki, deyələcək sözlünüz çoxdur...*

- Pedaqoji fəaliyyətim dövründə uğurlarım çox olub, məktəb, təhsil şöbəsi və rayon icra hakimiyyəti rəhbərliyi, Azərbaycan Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqının Qax komitəsi tərəfindən dəfələrlə təltif edilmişəm. 2014-cü ildə "Müasir dərslər ənənəvi dərslərin vəhdətinə necə nail olu-ram" mövzusunda məruzə ilə rayonda keçirilən "İlin ən yaxşı məruzəçisi" müsabiqəsində I yerə layiq görülmüşəm. Məktəbdə təşkil olunan tarix kabinetinin rəhbərliyi ilə "Azərbaycan abidələri" adlı guşə yaratmışam və bu kabinet "Ən yaxşı fənn kabinetini" müsabiqəsində dəfələrlə birinci yerə layiq görülüb. 2018-ci ildə "Zəngi" liseyi İnnovativ İdarə Mə-

Gəncədə ötən dərs ilinin yekunları müzakirə olunub

Gəncədə 2018-2019-cu tədris ilinin yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan konfrans keçirilib. Təhsil idarəsindən bildirilib ki, konfrans Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Daha sonra 2018-2019-cu tədris ilinin pedaqoji fəaliyyətini əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov ali məktəblərə yüksək bal toplayaraq qəbul olan məzunları təbrik edib, onlara uğurlar arzulayıb. O, çıxışında bildirib ki, təhsil cəmiyyətin inkişafını təmin edən əsas sahədir. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva təhsil sahəsinə xüsusi diqqət yetirirlər. Heydər Əliyev Fondunun xətti ilə icra olunan layihə və proqramlar çərçivəsində ölkədə yeni məktəb binaları tikilir, məktəbəqədər müəssisələr təmir olunaraq

müasir avadanlıqlarla təchiz edilir. Bütün bunlar şagirdlərin yüksək səviyyədə təhsil almaları, elmin sirlərinə daha dərinləndirən yiyələnmələri üçün hərtərəfli imkanlar açır. Gəncə təhsilində qazanılan nailiyyətlər də göstərilən bu diqqət və qayğının nəticəsidir.

Gəncə Şəhər Təhsil İdarəsinin müdiri Zakir Hüseynov 2018-2019-cu tədris ilində görülən işlərə dair hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. Bildirilib ki, Gəncə Şəhər Təhsil İdarəsinin tabeliyində 44 tam orta, 1 ümumi orta və 1 xüsusi məktəb fəaliyyət göstərir. 2018-2019-cu tədris ilinin məzunlarından 2033 nəfəri ali məktəblərə sənəd təqdim edib ki, onların da 58,63 faizi ali məktəblərə qəbul olunub. Ali məktəblərə qəbul olanların 248 nəfəri 500-dən, 79 nəfəri 600-dən, 11 nəfər isə 650-dən yuxarı bal toplayıb.

Tədbirdə tələbə adını qazananlar və onların valideynləri də çıxış ediblər.

Metodik bölmə iclasları

Qax şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbdə ənənəvi sentyabr konfransının metodik bölmə iclasları keçirilib. Gürcü bölməsi üzrə iclaslar Qaxingiloy kənd tam orta məktəbində təşkil olunub.

Metodik bölmə iclaslarında kurikulumların və qiymətləndirmə növlərinin tətbiqi, fənlərin tədrisi metodikası, psixoloji xidmətin təşkili ilə bağlı yeniliklər

müzakirə olunub, Təhsil Nazirliyinin müvafiq əmrindən irəli gələn vəzifələrə bağlı tövsiyələr və tapşırıqlar verilib.

Yeni dərs ilində ilk dərslərin ibtidai siniflərdə "İdman və sağlamlıq", V-IX siniflərdə "Müaliçə - mənəvi zənginliyə aparan yol", X-XI siniflərdə "Azərbaycan inkişaf yollarında" mövzularına həsr oluna-acağı ilə bağlı tövsiyələr verilib.

zım məktəbdəndir. Həmin şagirdlərlə biz il ərzində müəyyən layihələr üzərində işləmişik. Eyni zamanda, o şagirdlərdə məsuliyyətə gətirmək, mühakimə yürütmək, özünü sərbəst ifadə etmək qabiliyyətlərinin formalaşması üçün çalışmışıq. Məsələn, tarixdə hər hansı bir mövzunun tədrisində mənim şagirdlərlə belə bir sual verirdim: "Əgər həmin dövrün tədqiqatçısıyla rastlaşsaydınız ona hansı sualları verərdiniz? Şagirdlər çox dolğun və maraqlı suallar verirdilər. Bu, onların mövzuya bağlı biliklərinin nə qədər ətraflı və dərin olduğunu nümayiş etdirirdi."

- *Şagirdlərlə münasibəti necə qurursunuz?*

- İlk növbədə, müəllim özü şagirdi sevməlidir, burda yaxşı və ya pis oxuyan, dərslərə hazırlıqsız gələn, intizamsız şagird faktorunu olmalıdır. Bir də pis uşaq yoxdur. Hər bir uşağda yaxşı xüsusiyyətlər var ki, yaxşı müəllim onları daha çox önə çəkə bilər, nəinki çatışmazlıqları... Belə olanda şagird özündə olan mənfi xüsusiyyətləri ört-basdır etməyə çalışır və bu, get-gedə adət halını alır. Bundan başqa, müəllim öz fənnini də sevməli, hətta peşəsinin vurğunu olmalıdır. Mən öz fənnimin vurğuyam. Şagirdlərimin sevgisini qazanmaq mənim bir müəllim kimi ən böyük uğurumdur. Şagirdlərimdən çoxu tarix müəllimi kimi fəaliyyət göstərir - Ramilə Həbilova (Tasmalı kənd tam orta məktəbi), İlkin Rəziyev (Qum kənd tam orta məktəbi), Yalçın Laçınov (Qapıçay kənd ümumi orta məktəbi), Zərrin Mehri (şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbi). Tarix fənnini şagirdlərimə sevdirdiyim üçün çox xoşbəxtəm.

- *Gənc müəllimlərə tövsiyəiniz?*

- Dünyada nəcib peşələr çoxdur. Fəqət, bu peşələrin fəvqində dayanan müqəddəs bir peşə də var. Bu, müəllimlikdir. Bu sənəti sevərək işləsələr, sənət onları ucaldacaq. Sevmədiyin heç bir peşədə uğur qazana bilməzsən, xüsusilə də müəllimlikdə. Şagirdlərimizi sevərək öyrətsinlər, onlara öz sənət sərləri kimi baxsınlar və qiymət versinlər.

Günay MAHMUDOVA,
Qax Rayon Təhsil Şöbəsinin
ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə məsul şəxsi

Səhifəni hazırladı: Şakir CƏFƏROV

Yüksək ballı internat məzunları

Tələbə adını qazanan gəncləri tanıyaq

Murad Əliyev

Aytac İsrayılova

Ziya Əliyev

Mehriban Şirəliyeva

Raqif Teymurov

← Əvvəli səh.1

Oruc MUSTAFAYEV

Bu il ali məktəblərə qəbul imtahanlarında 670.8 bal toplayaraq Bakı Ali Neft Məktəbinə qəbul olub. Orta məktəbi müvəffəqiyyətlə oxumuşam. Gimnaziyada ilk müəllimim Kəmalə Məcidova olub. O, mənə elmə marağ oyadıb. Hər zaman yüksək nəticələrimə görə tərifnamələr almışam. XI sinfi fərqlənmə attestatı ilə bitirdim. Arzum qəbul imtahanlarında yüksək bal toplamaq idi. Şükürlər olsun ki, istədiyim nailiyyəti əldə etdim. Bu nailiyyətim üçün başda direktorumuz Şəhla Hacıbalayeva olmaqla mənə dərs deyən bütün müəllimlərimə təşəkkür edirəm. Direktorumuz Şəhla xanımdan hər zaman ana qayğısı və diqqət görmüşəm. Ali təhsilimi Bakı Ali Neft Məktəbində davam etdirəcəyəm. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya öz dərin minnətdarlığımı bildirirəm ki, bizim təhsil almağımız, savadlı olmağımız üçün gözəl şərait yaradıblar.

"Bu gimnaziyada uşaqlara çox gözəl təhsil verirlər"

Aytac İsrayılova, Ağdaş rayonu M.Şeyxzadə adına internat tipli Texniki, Humanitar və Təbiət fənlər təmayüllü gimnaziyasının məzunudur: - 2002-ci il martın 12-də anadan olub. VII sinfə qədər təhsilini doğma kəndlərindəki məktəbdə alıb. Daha sonra Ağdaş rayonu M.Şeyxzadə adına internat tipli Texniki, Humanitar və Təbiət fənlər təmayüllü gimnaziyasına daxil olub və XI sinfi bu gimnaziyada bitirib. Bu il ali məktəblərə keçirilən qəbul imtahanlarında 637.4 bal toplayaraq Azərbaycan Dillər Universitetinin "Tərcümə" (Azərbaycan-İngilis dili) ixtisasına qəbul olunub.

Anası Nəcibə Mikayılova qəzətimizə açılmasında Aytacın oxuduğu təhsil ocağını yüksək qiymətləndirir:

- Bu gimnaziyada uşaqlara çox gözəl təhsil verirlər. Təhsil müəssisəsinin direktoru Şəhla xanımın

uşaqların təhsilində əməyi böyükdür. Aytacı ali məktəbə gimnaziyaya müəllimləri hazırladı. Müəllimlərinin biliyini, əməksevərliyini yüksək qiymətləndirirəm. Allah hamısını razı olsun. Dövlətimə çox minnətdaram ki, uşaqların yüksək bilik almaları üçün bu cür şərait yaradıb, onları tam təmin edib. Orada o qədər gözəl müəllimlər var ki. Burada təkcə bilik deyil, həm də gözəl tərbiyə verirlər. Fərsətdən istifadə edib uşaqlara yaratdığı imkan və şəraitə görə Prezident cənab İlham Əliyevə dərin təşəkkürlerimi çatdırmaq istəyirəm. Aytac hələ VI sinifdə oxuyarkən öz seçimini edib. O, məhz İngilis dili tərcüməçiliyi ixtisasına qəbul olunmaq istəyirdi.

"Müəllimlər övladına isti nəfəs verdilər"

Ziya Əliyev, Şəki şəhər inteqrasiya təlimli internat tipli gimnaziyasının məzunudur: - 2002-ci il 17 dekabr tarixində Şəkiddə anadan olub. Ali məktəblərə qəbul imtahanlarında 608 bal toplayaraq Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti-

nin "İnformasiya texnologiyaları" ixtisasına qəbul olunub.

Ziya hələ uşaq vaxtlarından kompüter elmlərinə marağ göstərmişdir. Buna görə də informasiya texnologiyaları fənnini seçib. Ziyanın anası ilə söhbət zamanı öyrənirik ki, ailənin digər övladı da ali məktəbə yüksək balla qəbul olub və IV kursa keçib.

- Ziya xarakterinə görə sakit, tərbiyəli bir uşaqdır, kitab öləndən düşmür. Ailəmizdə problemlər olmadığına görə Ziyanın internat məktəbə qoyduq. Məktəbin direktoru Nurlana xanım mənə dedi ki, buranın müəllimləri heç də digər məktəblərin müəllimlərindən geri qalmır. O, 2011-ci ildən internat məktəb direktor təyin edildikdən sonra ali məktəblərə qəbul olanların sayı artıb.

Ziya qəbul imtahanında 595 bal topladı. Biz apelyasiya şikayəti verdikdən sonra cavablar yenidən hesablandı və Ziyanın topladığı bal 608 oldu.

Mən fərsətdən istifadə edərkən, ölkə başçısı cənab İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban

Əliyevaya internat məktəblərinə bu qədər diqqət ayırdıqları üçün minnətdarlığımı bildirirəm. Ziya internat məktəbdə heç bir çətinlik çəkməyib. Mən fəxr edirəm ki, Azərbaycanda belə bir internat məktəb var. Bütün müəllimlər mənim övladım istədiyi nəfəs verdilər, yüksək balla ali məktəbə qəbul olmağında dəstək oldular.

"Müəllimlərimin üzərindəki əməyini sözlə anlatmaq çətinidir"

Mehriban Şirəliyeva, Ağdaş rayonu M.Şeyxzadə adına internat tipli Texniki, Humanitar və Təbiət fənlər təmayüllü gimnaziyasının məzunudur: - 2001-ci il dekabrın 24-də Ağdaş rayonunda anadan olub. Atasını vaxtsız itirdiyindən anasının himayəsində böyüyüb. Bu il ali məktəblərə qəbul imtahanında 613 bal toplayaraq Azərbaycan Dillər Universitetinin "İngilis dili" müəllimliyi ixtisasına qəbul olub.

- Universitetə qəbul olmaq hələ kiçik yaşlarımdan ən böyük arzum

idi. Ali məktəbə hazırlaşmağında ən böyük dəstəkçim anam olub. Universitetə qəbul olmağında bizə hərtərəfli bilik verən gimnaziyamızın və müəllimlərimizin rolu danılmazdır. Gimnaziya mənim universitetə qəbul olmağımıza çox böyük dəstək oldu. Oradakı müəllim kollektivi qəbul olduğum ixtisasa məni həvələndirdi. Onların söyləri nəticəsində və özümün iradəm sayəsində bu uğuru əldə etdim. Fikirləşirəm ki, necə şanslı insanam ki, o cür müəllimlərim olub. Müəllimlərimin üzərindəki əməyini sözlə anlatmaq çətinidir.

"Hədəflərə doğru inamla irəliləmək lazımdır"

Raqif Teymurov, K.Ağayev adına Biləsuvar şəhər internat tipli texniki fənlər təmayüllü liseyin məzunudur: - 2002-ci il fevralın 2-də Biləsuvar şəhərində anadan olub. 2008-ci ildə internat tipli texniki fənlər təmayüllü məktəbin I sinfinə qəbul olunub. 2018-2019-cu tədris ilində ali məktəblərə keçirilən qəbul imtahanlarında rayon üzrə ən yüksək - 625.9 bal toplayaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının "Kompüter" elmləri ixtisasına üzrə tələbə adını qazanıb.

- Məndə oxumaq həvəsi məktəbə getdiyim ilk gündən yaranıb. Bunun səbəbi atamın müəllimimə dedi ki, "Oğlum mənim üçün deyil, cəmiyyətə yararlı bir insan kimi böyüyüdü" sözləri oldu. O vaxtdan da mən qarşıma məqsəd qoydum ki, oxumalı, təhsil almalıyam. Mən çalışdım, əziyyət çəkdim və istədiyimə nail oldum. Yüksək nəticələrlə ali məktəbə qəbul olmağında internat məktəbin kollektivi, xüsusən müəllimlərim İlkin Rüstəmov və Mehman Əliyevin böyük əməyi olub. Onlar bizə təhsilimizdə, dərin biliklər almağımızda dəstək olublar. Bizim sinfin ali məktəblərə hazırlanmış bütün şagirdləri universitetlərə daxil olublar. Sonda tələbə olmaq istəyən həmyaşdlarımıza da tövsiyəm odur ki, cəmiyyətdə yer tutmaq üçün məqsədlə, səbrli olmaq, çətinliklərə sinə gormək, hədəflərə doğru inamla irəliləmək lazımdır.

Müəllimlərin STEM tədrisi bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi

Məqsəd STEM tərbiyəsinin inkişaf etdirməkdir

Həbibə EL DAROVA, Şamaxı şəhər 10 nömrəli tam orta məktəbin direktoru

Rəhbərlik etdiyim Şamaxı şəhər 10 nömrəli tam orta məktəb rayonun gözəl ənənələri və təhsildəki uğurları ilə fərqlənən məktəblərimizdir. Məktəb 2005-2006-cı tədris ilindən fəaliyyət göstərir. Fəaliyyətdə başladığı gündən bu günədək məktəbin pedaqoji kollektivi öz işinin öhdəsindən şərəflə gəlmiş, ağıllı, istedadlı və vətənpərvər gənclər yetirmişdir. Müxtəlif müsabiqə və layihələrdə iştirak edən məktəbimiz 2018-2019-cu tədris ilində Təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə III qrant müsabiqəsində "Müəllimlərin STEM tədrisi bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi: təlimlər və metodikaların hazırlanması" adlı layihə ilə iştirak edərək uğur qazanmışdır. Layihə 6 ay müddətində (1 oktyabr 2019 - 1 aprel 2020) həyata keçiriləcəkdir.

Layihənin məqsəd və vəzifələri

Layihənin əsas məqsədi orta məktəb müəllimlərinin STEM tədrisi bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə sistemli təlimlərin təşkili, STEM metodikalarının hazırlanması və pilot tətbiqidir.

- Layihədə 5 vəzifə qarşıya qoyulmuşdur.
- 1) Dərs proqramlarını STEM kurikulumu ilə müqayisəli analiz etmək.
 - 2) Müəllimlərlə sistemli STEM təlimlərinin keçirilməsi.
 - 3) Müəllimlər tərəfindən metodikaların hazırlanmasını təmin etmək.
 - 4) Tərtib olunmuş dərs vəsaitlərinin məktəbdə tətbiqi.

Müəllimlərin və STEM müəssisəsindən dəvət olunmuş peşəkar mütəxəssislərin birgə iştirakı ilə məktəb kurikulumları (xüsusilə təbiət, informatika, texnologiya, riyaziyyat) mövcud beynəlxalq kurikulumu ilə müqayisəli analiz olunacaq. Analizin nəticələri əsasında hansı dərslər zamanı hansı praktik STEM proqramlarını tətbiq etmək olar sualına cavab tapılacaqdır. STEM Təhsil Mərkəzi mütəxəssisləri 20 məktəb müəlliminə 2 həftə praktik STEM dərsləri metodikası üzrə təlim keçəcəklər. Daha sonra işə həmin müəllimlər müqayisəli analiz, kurikulumların tərtibi və tətbiqi etaplarında iştirak edəcəklər.

Müqayisəli analizin nəticələri və tövsiyələri əsasında 30 layihə əsaslı məşğələlərdən (hər biri 90 dəqiqə) ibarət olan, 60 akademik saatda tətbiq oluna biləcək kurikulumlar hazırlanacaq. Kurikulumlar 5-6 müxtəlif mühəndislik sahəsini əhatə edəcək: robototexnika, proqramlaşdırma, inşaat, me-

xanika, aerokosmos və sənaye.

STEM kurikulumları hazırlandıqdan sonra şagirdlər üzərində "məktəbdən sonra dərs" şəklində pilot tətbiqi keçiriləcəkdir. Kurikulumların tətbiqindən qabaq və sonra şagirdlərin bilik və bacarıqları 5 elmi-texniki və 5 idarəetmə meyarı üzrə ölçüləcəkdir.

Görüləcək işlərimiz

Oktyabr ayının 1-də layihənin təqdimatı olacaq. Qruplara ayrılan müəllimlərlə praktik məşğələlər keçiriləcək. Layihə ilə maraqlanan müəllimlərin sayı 60-dan çox olarsa seçim etmək üçün meyarlar təyin olunacaqdır. Gənc müəllimlərə və xüsusilə xarici dil bilən, müasir informasiya resurslarından istifadə edə biləcək müəllimlərə üstünlük veriləcəkdir. Layihənin əsas məqsədi müəllimlərdə STEM tərbiyəsinin inkişaf etdirməkdir. Hər bir STEM dərsi 6 hissədən ibarət olacaq: sual, beyin fırtınası, dizayn, inşa et, test et və təkmilləşdir. Hər hissədə komanda üzvünün iş yükü müəyyən olunacaq. Kurikulumun pilot tətbiqi 10 nömrəli məktəbin və Şamaxı rayonunun digər məktəblərinin şagirdləri üzərində keçiriləcəkdir.

Kurikulumun tətbiqi STEM metodologiyası standartları üzrə keçiriləcək dərslər 1,5 saatdan ibarət olacaq. Hər bir dərstdə bir mühəndislik layihəsi tamamlanacaq. Hər dərstdə maksimum 16 şagird iştirak edə bilər. Hər 8 şagirdə bir müəllim düşməlidir və şagirdlər ən azı 2 nəfərdən ibarət komandalara şəkildə dərstdə iştirak edəcəkdir. Tətbiq zamanı müəllimlərin bilik və bacarıqları qiymətləndiriləcəkdir.

Gözlənilən nəticələr

STEM metodologiyası ilə məktəb proqramının müqayisəli analizi keçiriləcəkdir. İlk olaraq mövcud məktəb kurikulumlarında çatmayan STEM elementləri təyin olunacaq. Müəllimlərin STEM tətbiqi tərbiyəsinin və bacarıqlarının inkişaf etdirmək, sonra işə yoxlamaq üçün onlara prototip layihələrin tərtib olunması tapşırıqları veriləcək.

Hər biri 1,5 saat olmaqla 30 layihə əsaslı (60 akademik saatlıq) STEM dərsləri hazırlanacaq.

Qurulacaq əməkdaşlıq

Layihə zamanı STEM Təhsil Mərkəzi, Şamaxı rayonu 10 nömrəli məktəb və Şamaxı rayonunun digər məktəbləri və valideynlər ilə əməkdaşlıq qurulacaqdır.

Müəllimlərin STEM sənədlərinin inkişafı davamlı olaraq müvafiq meyarlar üzrə monitorinq ediləcək.

STEM kurikulumlarının tətbiqi zamanı şagirdlərin STEM sahələrinə marağının artması, gələcək ixtisas seçimlərində fikirlərinin formalaşmasında inkişafın olub-olmaması haqqında valideynlər ilə mütəmadi görüşlər keçiriləcəkdir. Şagirdlərdə hansı dəyişikliklərin hiss olunduğu öyrəniləcəkdir.

Layihənin monitorinqi və davamlılığı

Layihənin monitorinqi üçün Əsas Performans Meyarları (KPLs) müəyyən oluna-

Qalib layihə

caq. Müqayisəli analizdə 5 əsas elementin təyin olunması, 30 praktik STEM kurikulumlarının hazırlanması, 10 nömrəli məktəbdə 20 STEM metodikasını mənimsəyən müəllimlərin hazırlanması, 40 şagird üzərində STEM kurikulumunun tətbiqi layihənin icra planının əsas hədəfləridir.

STEM kurikulumlarının tətbiqi nəticəsində şagirdlərin texniki və idarəetmə bacarıqlarının, müəllimlərin bilik və bacarıqlarının artması, 30 layihənin akademik və təhlükəsizlik cəhətdən təsdiq olunması da layihənin əsas hədəfləri sırasındadır.

Layihə zamanı əməkdaşlıqların qurulması və valideynlərin STEM məşğələlərinin önəmi haqqında məlumatlandırmaq yarımcı meyarlar olaraq monitorinq olunacaqdır.

Layihənin qiymətləndirilməsi və hesabatlılığı

STEM təlimlərinin müəllimlərin müxtəlif qabiliyyətlərinə necə təsir göstərdiyi ölçüləcəkdir: texniki bilgilər, terminlərin praktik izahı, praktik iş qabiliyyəti, kreativ qərarlar, kritik problem həlli qabiliyyəti, məntiqi tərbiyə, ünsiyyət təşviq, qrup halında işə təşviq və şagirdlərin kommunikasiyaya təşviq etmək qabiliyyəti. Layihənin qiymətləndirilməsi üçün istifadə olunan hər bir meyar, hədəf və nəticə olaraq faiz nisbətində qiymətləndiriləcəkdir.

Layihə dövründə aylıq, üç aylıq və yekun hesabatlar hazırlanacaqdır. Hesabatlarda görülmüş işlər haqqında məlumat verilməli və monitorinq meyarlarının nəticələri analiz olunacaqdır.

İnanırıq ki, layihəmizi uğurla həyata keçirəcəyik. STEM təhsil köhnə tədris üsullarına, təhsildə formal yanaşmalara son qoyacaq. Nəticədə həm müəllimlər, həm də şagirdlər inkişaf edəcək, həyatın müxtəlif sahələrində daha böyük uğurlar qazanacaqlar.

Təhsil işçilərinin respublika konfransının plenar sessiyalarında

Oruc MUSTAFAYEV

Sentyabrın 11-də təhsil işçilərinin respublika konfransının plenar iclasından sonra panel sessiyalarla davam edib.

Təhsil Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini Fərzəli Qədirov qeyd edib ki, ilk panel sessiya təhsil məzmunu və qiymətləndirmə məsələlərinə həsr olunub. Onun sözlərinə görə, təhsilin uğuru məzmun və qiymətləndirmədən asılıdır. Çünki təhsilin səviyyəsi barədə etibarlı məlumatlar hər zaman, xüsusən təhsili idarə edənlərə, məktəb rəhbərlərinə çox vacibdir. Qiymətləndirmə bizə məktəbin düzgün qərarlar qəbul etməsində, inkişaf proqramlarının hazırlanmasında, gələcək strategiyaların müəyyənləşdirilməsində,

eləcə də yaranmış problemlərin aradan qaldırılmasında çox vacib, etibarlı nəticələr verir.

Daha sonra birinci panel sessiyada Təhsil İnstitutunun direktoru Emin Əmrullayev "Təhsilin məzmunu, milli və beynəlxalq qiymətləndirmə tədqiqatları", Dövlət İmtahan Mərkəzinin şöbə müdiri Natiq Əliyev "Qiymətləndirmədə büraxılış imtahanlarının yeni modeli: ilkin nəticələrin təhlili", Təhsil Nazirliyinin Təhsil Sisteminin İnformasiyalaşdırılması İdarəsinin rəisi Vüsal Xanlarov "Rəqəmsal sistemlər və sərəməli idarəetmə" mövzularında təqdimat ediblər.

Panel sessiyanın Təhsil İşçilərinin Peşəkar İnkişafı İnstitutunun direktoru Vəfa Yaqublunun sədrliyi keçən ikinci hissəsində Təhsil İnstitutunun İstedadlı Uşaqlarla İş Şöbəsinin müdiri Fuad Qarayev

"İstedadlı uşaqlarla işin təşkili", Təhsil İnstitutunun əməkdaşı İqrar Nəzərov "STEAM milli kurikulumun tərkib hissəsi kimi" və Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin eksperti Zaur Əliyev "Ümumi təhsil məktəblərində peşə yönümlü təmayüllərin tətbiqi" mövzularında təqdimatlar ediblər.

V.Yaqublu çıxışlara başlamazdan əvvəl müəllimlərin konfransda səsləndirilən fikirləri, təşəbbüsləri öz əməli fəaliyyətlərində nəzərə almağı, diskussiyalarda fəal iştirak etməyə dəvət edərək onları "Uğurlu məktəb üçün nə etməli" sualı ətrafında düşünməyə çağırıb.

Təqdimatlarda istedadlı uşaqlarla işin mahiyyəti, istedadlı uşaqların üzə çıxarılması yolları, istedadlı uşaqların əlamətləri, ölkəmizdə ilk dəfə olaraq Təhsil Nazirliyinin təşəbbüsü ilə sentyabrın 2-

dən başlayan müəllimlər üçün STEAM yanaşma, məktəb məzmunlarının əmək bazarına hazırlanma-

si, bu sahədə mövcud yanaşmalar barədə geniş məlumatlar verilib.

Panel sessiyalar müəllimlərin

fəal iştirakı ilə keçib, təhsil işçilərinin müvafiq sualları cavablandırılıb.

Builki konfranslarda yeniliyə imza atıldı

Nizaməddin Babanlı,
Qazax Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri

- Bu gün biz regionlarda başa çatmış sentyabr konfranslarının yekunu olaraq Bakı şəhər-

rində Təhsil Nazirliyi tərəfindən keçirilən təhsil işçilərinin ümumrespublika konfransında iştirak etdik. Konfrans barədə təəssüratlarımız olduqca zəngindir.

Konfrans bizə nə verdi? Əvvəla, builki konfranslarda yeniliyə imza atıldı, bu da regionlarda sentyabr konfranslarının birgə keçirilməsi oldu. Doğrudan da bir neçə rayonun təhsil işçilərinin bir yerə yığılaraq təcrübə mübadiləsi aparması, illik işlərə yekun vurmağı, bir-biri ilə diskussiyalara girməsi - bütün bunlar təhsilin inkişafına xidmət edən, eləcə də cənab Prezidentin imzaladığı "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nda nəzərdə tutulmuş vəzifələri yerinə yetirmək sahəsində çox böyük addımlardır. Eyni zamanda, Təhsil nazirinin "Ümumi təhsil sahəsində 2018-2019-cu dərəcəsinin prioritet fəaliyyəti

istiqamətləri barədə" əmri də yeni tədris ilində gələcək fəaliyyətimizin əsas istiqamətlərinin müəyyən edilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Konfrans bu baxımdan biz təhsil işçilərinə çox şey verdi. Bu gün burada təhsil sahəsində fərqlənən məktəblərin direktorları da iştirak etdi. Konfrans gedişində də bizim fəal müzakirələrimiz oldu. Konfransda səsləndirilən fikirləri, məruzələrin çıxışlarını diqqətlə izlədik. Təhsilin inkişafı ilə bağlı yeni təşəbbüsləri region təhsil işçiləri olaraq öz aramızda müzakirə etdik. Biz elə buradaca belə bir qərara gəldik: rayona gedən kimi bütün məktəb direktorlarının genişləndirilmiş şura iclasını çağırmaq və burada məruzələrdə söylənməmiş fikirlərə ciddi riayət olunmasını onlara tövsiyə etmək. Bundan əlavə, tədris ilində vaxtaşırı olaraq monitorinqlər keçirməyi və bu konfransın tələblərinin yerinə yetirilməsinə nəzarət etməyi qərarlaşdırdıq.

Psixoloji xidmətin genişləndirilməsi vacib istiqamətdir

Hikmət Əlizadə,
Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın üzvü, Təhsil Şurası İctimai Birliyinin sədri

- Bugünkü konfransda səsləndirilən çıxışları çox diqqətlə dinlədim. Ötən tədris ili təhsil sahəsinə bir çox yeniliklər gətirmişdi. Əslinə qalsa, təhsil işçilərinin bugünkü konfransı Təhsil Nazirliyinin il ərzində gördüyü işlərə bir baxışdır, qiymətləndir-

mədir. Görülmüş işlər təhlil edildi, uğurlar sadalandı, nöqsanlar açıldı və gələcək fəaliyyət üçün yeni strategiyaların istiqamətlərinə dair təqdimat dinləndi. Mən konfransın işini çox uğurlu sayıram. Təhsil naziri Ceyhun Bayramovun çıxışında təhsil ictimaiyyəti üçün mühüm maraq və əhəmiyyət kəsb edən bir çox məsələlərə toxunuldu. Çıxışlarda məktəb psixoloqları, "Məktəblinin dostu" layihələri, təmayül siniflər, peşə təhsili ilə bağlı qiymətli fikirlər səsləndi.

Ötən il "Təhsil haqqında" Qanunda mühüm dəyişikliklər edilmişdir. Qanunda məktəb psixoloqu, ümumiyyətlə, psixoloji xidmət haqqında xüsusi maddə də yer alıb. Bu, psixoloji xidmətin genişləndirilməsi üçün çox dəyərli istiqamətdir. Hesab edirəm ki, məktəblərdə psixoloji xidmətin təkmilləşdirilməsi təhsil işçilərinin qarşısında duran mühüm vəzifələrdən biri kimi qiymətləndirilməlidir. Psixoloji xidmətin imkanları çox genişdir, bu xidmətin sərəməli təşkili şagirdlərin inkişafı üçün böyük imkanların reallaşmasına yol açır. "Məktəblinin dostu" layihəsi də çox önəmlidir. Məktəbdə şagirdlərin həyat və fəaliyyətinin daha düzgün təşkil olunmasında mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Təhsil sahəsində mühüm hadisələrdən biri isə ötən həftə baş verdi. Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şura yaradıldı. Mən də bu şuranın üzvü seçildim. Məlumdur ki, bir neçə ay əvvəl Təhsil naziri Ceyhun Bayramov İctimai Şuranın yaradılması barədə müvafiq əmr imzalamışdı. Müsəbiqə elan olundu və ötən həftə çox şəffaf və obyektiv bir seçki həyata keçirildi. Hesab edirəm ki, İctimai Şura Təhsil Nazirliyinin qərarlarının ictimaiyyətə və ictimaiyyətin təkliflərinin nazirliyə çatdırılması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyacaq.

Təmayül siniflər məktəbimizdə uğurla tətbiq edildi

Rəhilə Baxşıyeva,
Bakıdakı 149 nömrəli tam orta məktəbin direktoru

- Bu gün Təhsil Nazirliyinin keçirdiyi təhsil işçilərinin ümumrespublika konfransında hamı-

mız birmənalı şəkildə böyük ruh yüksəkliyi ilə iştirak etdik. Demək olar ki, konfrans ölkənin bütün regionlarından olan müəllimləri, məktəb idarəedicilərini bir araya gətirib. Konfransda Təhsil naziri Ceyhun Bayramov çıxış etdi. O, çıxışında tədris ilində görülən işlər, olimpiada qaliblərindən, təhsilimizin uğurlarından, hədəflərimizdən geniş şəkildə məlumat verdi. Biz təhsil işçiləri də məlumatlanaraq ruh yüksəkliyi ilə yeni tədris ilimizə başlayacağıq.

Konfransda, əlbəttə, bizim məktəbdə təmayül siniflərinin tətbiq olunmasından geniş məlumat verildi. Çox xoşbəxtəm ki, rəhbərlik etdiyim 149 nömrəli tam orta məktəbdə artıq bir neçə ildir ki, təmayül siniflərdə tədrisin tətbiqi uğurla davam etdirilir. Bunun nəticəsidir ki, başa vurduğumuz tədris ilində şagirdlərimizin 150 nəfəri XI sinfi uğurla bitirib. Onlardan

10 nəfər 600-dən yuxarı bal toplayaraq müxtəlif ali məktəblərə daxil olub. Düşünürəm ki, bu sistem uğurla davam edəcək və qarşıda hələ daha yüksək uğurlara imza atacağıq. Bundan əlavə, qeyd edildiyi kimi, artıq 6-7-ci və 8-ci siniflərdə də tətbiq olunan təmayül siniflər bizim məktəbdə də ötən ildən uğurla tətbiq olundu. Və həmin siniflər bu il imtahanlar, müxtəlif monitorinqlər nəticəsində keyfiyyətin yüksəlməsi barədə artıq dəqiq məlumatlar əldə etməyə sövq edir. Düşünürəm ki, bugünkü konfransdan əldə etdiyimiz məlumatlar bizi daha da ruhlandıracaq və yeni tədris ilində fəaliyyətimizi bu istiqamətdə davam etdirəcəyik. Konfransda qarşıda olan hədəflər bir daha vurğulandı, o hədəflərə çatmaq üçün əlimizdən gələni əsirgəməyəcəyik. Hesab edirəm ki, yeni tədris ilində daha uğurlu olacaq.

Müddətli müqavilə ilə işə qəbul üzrə elektron yerləşdirmənin nəticələri məlum olub

2019-2020-ci tədris ili üçün Təhsil Nazirliyi sistemində daxil olan ümumi təhsil müəssisələrinə müddətli müqavilə əsasında müəllimlərin işə qəbulu üzrə elektron yerləşdirmənin nəticələri açıqlanıb. Bu barədə məlumat namizədlərin şəxsi səhifələrinə göndərilib.

Müddətli müqavilə ilə müəllimlərin işə qəbulu üzrə elektron yerləşdirmə zamanı 2040 namizəd uğur qazanıb.

Müəllim adını qazanmış şəxslər sentyabr ayının 14-dək zəruri sənədləri (şəxsiyyəti təsdiq edən sənəd, ali və ya orta ixtisas təhsili haqqında sənəd və ona əlavənin surəti, əmək kitabçasının əsli (olduğu təqdirdə), 4 ədəd fotosəkil, sağlamlıq haqqında arayış, kadrlar uçotunun şəxsi vəzifəsi, şəxsi səhifəsində verilən işə qəbulun nəticəsinə dair çıxarış) aidiyyəti yerli təhsil idarəetmə orqanına təqdim etməlidirlər.

Lisey siniflərinə imtahanlar keçirilib

Gəncə, Şirvan, Şəki və Qubada yeni açılacaq lisey siniflərinə qəbul imtahanları keçirilib.

Qəbul imtahanları riyaziyyat və Azərbaycan dili üzrə fənn tapşırıqları, eləcə də məntiq suallarından ibarət olmaqla test üsulu ilə təşkil edilib.

İmtahanlarda Gəncə şəhəri üzrə 423, Şirvan şəhəri üzrə 180, Şəki şəhəri üzrə 197 və Quba rayonu üzrə 358 nəfər olmaqla ümumilikdə 1158 şagird iştirak edib.

Nəticələr yaxın günlərdə elan ediləcək.

Qeyd edək ki, son iki ildə Təhsil Nazirliyi tərəfindən keçirilən fənn müsabiqələrində yüksək nəticə göstərmiş (50-dən yuxarı bal toplayan) şagirdlər 7, 8 və 9-cu siniflərə müsabiqəsiz qəbul ediləcəklər.

2019/2020-ci tədris ili üçün Gəncə şəhəri və Quba rayonunda Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü Respublika liseyinin, Şirvan və Şəki şəhərlərində isə Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki Kimya-biologiya təmayüllü Respublika liseyinin sinifləri təşkil ediləcək.

Lisey siniflərində tədris prosesini həyata keçirəcək pedaqoji heyət Təhsil Nazirliyinin komissiyası tərəfindən təmayül istiqamətlərindən asılı olaraq müvafiq şəhər və rayonlarda işləyən təcrübəli, eyni zamanda diaqnostik qiymətləndirmə nəticəsi yüksək olan müəllimlər arasından seçiləcək.

Lisey siniflərinin yaradılmasında əsas məqsəd bölgələrdə istedadlı uşaq və gənclərin potensial imkanlarının aşkarlanması, inkişaf etdirilməsi və onla-

rın sərəməli təhsil alması üçün lazımı şəraitin yaradılmasıdır.

Lisey siniflərində təhsil dövlət hesabına həyata keçiriləcək.

Dərslərdə nəzəriyyə və təcrübə balansının qorunması vacib şərtidir

Fənnin həyatla sıx əlaqəsini diqqət mərkəzində saxlayıram

Şükufə ƏHMƏDOVA,
Naxçıvan MR Babək rayon Vayxır kənd orta məktəbinin kimya-biologiya müəllimi

Ailəməzdə müəllim-pedaqoq peşəsi ənənəvi xarakter daşıyır. Gözümü açandan şagirdlərdə davranış, valideynlərlə ünsiyyət haqda atam, respublikanın Əməkdar müəllimi, Azərbaycanın Qabaqcıl Maarif Xadimi Qəşəm Məmmədovdan eşitdiyim və beynimdə həkk olunan fikirlər mənim ilk pedaqoji-metodiki dərslərim olub.

Evdə beşinci övlad olmuşam və məndən böyük bacı-qardaşlarım müxtəlif ixtisaslar üzrə müəllimlik peşəsini seçiblər (Onlardan ikisi hal-hazırda elmlər doktoru, professor, biri Türkiyə Respublikasında lisey direktorudur). Mən də orta məktəbi bitirdikdə heç tərəddüd etmədən uşaqlıqdan sevdiyim və fəaliyyət göstərmək istədiyim müqəddəs müəllimlik peşəsini seçdim.

1986-cı ildən Vayxır kənd orta məktəbində kimya-biologiya müəllimi kimi fəaliyyətə başladığımdan sonra mənimsədiyim bilik və təcrübənin tətbiqinə başladım, kreativ yollarla üstünlük verdim. Məqsədimə yavaş-yavaş nail oldum. Məktəbin məzunları içərisində ən

yüksək bal, olimpiada göstəriciləri, ixtisas seçiminə çoxluq mənim tədris etdiyim fənn üzrə istiqamət aldı.

Vayxır kənd orta məktəb məzunları içərisində 600 bal limitini ilk keçmək də məhz kimya-biologiya fənlərinə üstünlük verilən ixtisaslarda özünü göstərdi. Məzunlarımızdan bu göstəricini ilk olaraq 1998-ci ildə Xəyal Əliyeva ATU-nun müalicə işi ixtisasına qəbul olunarkən əldə etmişdir. Xəyalədən başlanan bu nailiyyət davamlı olmuşdur; yüksək balda birincilik və ixtisas üstünlüyü hər zaman kimya-biologiya fənnində özünü göstərmişdir. Son nailiyyətimiz də ürəkaçandır. Builki məzunlardan Xəyal Seyidov 645 balla ATU-nun müalicə işi ixtisasına qəbul olmuşdur. Xəyal, eyni zamanda orta məktəbi qızıl medalla bitirmiş, kimya üzrə keçirilən olimpiadalarda Naxçıvan MR üzrə I-ci, respublika üzrə ikinci yeri tutmuşdur.

Şagirdlərimin bir çoxu kimya-biologiya üzrə müəllimlik peşəsinə yiyələnməyə üstünlük vermişdir. 10-dan yuxarı məzun öz gələcəyini bu peşəyə bağlamışdır.

Məzunlar içərisində elmi tədqiqatlarla məşğul olanlar da var. Onlardan Mahnur Cəfəri AMEA-nın Naxçıvan bölməsində kimya mütəxəssisi kimi elmi araşdırmalarla məşğuldur, kimya üzrə fəlsəfə doktoru və ciddi elmi əsərlər müəllifidir. Gülgün Əhmədova

ARDNŞ-də neftin analizi üzrə mütəxəssis, fəlsəfə doktoru, dosentdir.

Tədris etdiyim fənlərə bu qədər sevgi və maraq yaranmasının əsas səbəbi ilk növbədə oradan başlayır ki, mən özüm ixtisasımı və peşəmi çox sevirəm, onun enerjisini hiss edirəm. Çox sevdiyim bir fənni, həm də çox sevdiyim millətimizin, doğma Azərbaycanımızın gələcəyi olan gənc nəsələ öyrətməkdən, bu sahədə layiqli, bacarıqlı nəsil yetişdirməkdən məmnunluq yaşayıram.

İlk dərsləri fənnin çətinliyini yox, maraqlılığını, həyatı əhəmiyyətini aşılamaq üçün şagirdlərin məişətdən, təbiətdən mənimsədikləri təcrübə və müşahidələri üzərində qururam. Sadəcə mürəkkəb, məlumdan naməlumla doğru sirlə və maraqlı bir yolun yolculuğuna çıxırıq, o yolda yaxşı bələdçi olmağa çalışırıq. Məlumatın mənimsənilməsinə şagirdlərin psixoloji vəziyyəti ilə uzlaşdırıram. Onları yormamağa və qorxutmamağa çalışıram.

Dərslərdə nəzəriyyə və təcrübə balansının qorunması vacib şərtidir. Nəzəri məlumatları əsaslandırarkən ilk təcrübələri laboratoriyada kimyəvi məhsullar yox, şagirdlərin gündəlik ünsiyyətdə olduğu əşyalar üzərində qururam; alma, kartof, yod, dəmir parçası, limon, qızılqul, həşəratlar, yağlar və s. bizim ilk təcrübə materiallarımız və əyani vəsaitlərimiz olur. Bunlar üzərində aparılan təcrübədə baş verən də-

yişmələr uşaqların heyrət və təəccübünə səbəb olmaqla bərabər, fənnin sirlərinə marağı və onu anlamaq, mənimsəmək istəyini qatbaqat artırır.

Şagirdlərimiz kənd yerində yaşıdıqları və təbiətlə sıx ünsiyyətdə olduqları üçün müəyyən bilik və təcrübəyə malikdirlər; onların həmin bilik və müşahidələrini elmi sahəyə yönləndirirəm, fənnin həyatla sıx əlaqəsini hər an diqqət mərkəzində saxlayıram. Biologiyada onların öz bədən orqanlarını tanımaları və onların qayğısına qalmaq, qoruma üsullarını da fənnin imkanları səviyyəsində şagirdlərə öyrədirəm. Bununla şagirdlərin əqli nəticəyə gəlmə, qərarvermə qabiliyyətlərini gücləndirməyin, yarıdıcılığı stimullaşdırmağın da qeydinə qalıram. Bütün bunlara nail olmaq üçün pedaqogikanın, eləcə də fənnin müasir metodlarından geniş istifadə edirəm. Tədrisdə daha çox A.Osborn metoduna (beyin həmləsi) müraciət edirəm.

Azərbaycan dövlətinin, eləcə də Naxçıvan MR-in rəhbərliyinin diqqət və qayğısı nəticəsində məktəbimiz informasiya texnologiyaları vasitələri ilə də tam təchiz olunub. Bu isə bizə imkan verir ki, dərslərin həyatla əlaqələndirilməsi, tədris etdiyimiz fənn sahəsində yüksək nailiyyətlər və onları əldə etmiş mütəxəssislər haqda, yerli gəldikdə slaydlar nümayiş etdirək. Bu da fənnə maraq oyatmaqda öz

effektiv təsirini göstərir.

Fənlərə maraq yaratmağın bir yolu da təkə şagirdlərin yox, həm də onların vasitəsilə valideynlərin marağının kimya-biologiyaya artırılmasıdır. Dərslərin həyat təcrübəsi ilə daimi əlaqələndirilməsi, bəzi sadə təcrübələrin evdə aparılması tapşırılması həm bu sahədə valideynlərin maariflənməsinə xidmət edir, həm də fənnin əhəmiyyətinə onların da marağı və inamını artırır. Tez-tez belə hallar olur ki, valideynlər mənimlə əlaqə saxlayıb, bitki və heyvanlara qulluq, öz sağlamlıqlarının qorunması və s. haqda fənnimizin imkan verdiyi dərəcədə suallar soruşurlar.

Tədris etdiyim fənlərin həyatla əlaqələndirilməsinə aid elmi məqalələr yazıb, yerli gəldikcə respublika mətbuatında çap etdirirəm. Bununla da şagirdlərin müəllimə olan inamını gücləndirirəm.

Artıq məktəbimizdə fənlərimizin tədrisini təkbəşinə yerinə yetirirəm. Mənimlə eyni sınıfa universitet məzununu şagirdlərim də var. Bir fənn birləşməsi rəhbəri kimi də şagirdlərimdən öz bilik və təcrübəmi əsirgəmirəm.

Əldə etdiyim nailiyyətlər Naxçıvan MR Təhsil Nazirliyinin, təhsil şöbəsinin, məktəb rəhbərliyinin diqqət mərkəzində olmuş və təşəkkürnamə, fərlənmələrlə qiymətləndirilmişəm. Naxçıvan MR Təhsil Nazirliyinin dəfərlə Fəxr Fərmanı ilə təltif olunmuşam.

Əməkdaşlıq hədəflərə hesablanarsa...

Valideyn-müəllim əməkdaşlığında hər iki tərəf daha çox maraqlıdır

Tərhan PAŞAYEV,
Yardımlı şəhər V.Məmmədov adına 2 nömrəli tam orta məktəbin müəllimi

Təlim-tədris keyfiyyətinin yüksəldilməsi və daimi olması, eləcə də şagird performansını və motivasiyasını artırmaq və onların mədəni-psixoloji inkişafından söhbət gedirsə, ailənin (valideynlərin) prosesə daxil edilməsi, müəllim-valideyn əlaqələrinin möhkəm və mütəmadi xarakter alması prioritet məsələ olmalıdır.

Digər bir tərəfdən, dəyişməkdə olan təhsil sistemi, sosial-iqtisadi inkişaf və başqa faktorlar valideynlərin məktəbdən və pedaqoji kollektivdən gözləntilərinin böyüməsinə səbəb olmuşdur.

Valideyn-müəllim əməkdaşlığında əvvəlki dövrlərə nisbətən hər iki tərəf artıq daha çox maraqlıdır.

Hər şeydən əvvəl qeyd etməliyəm ki, kifayət qədər əlverişli təlim mühiti təşkil etsək belə təhsilçilərin evdə - ailə içində keçirdiyi zaman məktəbdəkindən daha uzundur və bu hal diqqətdən kənar saxlanıla bilməz.

Elə bu səbəbdən də müəllimin sinifdə istifadə etdiyi yanaşma və üslubu, şagirdə aşılamağa çalışdığı dəyərlər və həyata baxış tərzi valideynlər tərəfindən dəstəklənmə-

dikdə, hətta ailənin görüşləri ilə toqquşduqda fərdlərə müsbət mədəni keyfiyyətlərin qazandırılmasından danışmaq absurd olacaqdır.

Pedaqoq-valideyn münasibətlərinin pozitiv istiqamətdə və daimi formada olduğunu hiss edən şagirdin özünü diqqət mərkəzində və dəyərli hiss etməsi ilə onda özünə inam və məsuliyyət hissinin möhkəmlənməsi təbii. Bu hal

həm də şagirdlərin öz müəllimlərinə güvənə biləcəyinə inanmasına səbəb olmaqdadır.

İlk olaraq vurğulamaq lazımdır ki, müəllim-valideyn görüşləri (istər valideyn iclası, istərsə də ikili və ya üçlü görüşlər) təkə problemi situasiyalar zamanı təşkil edilməməlidir. Fərdlərin təlimdəki müsbət irəliləyişləri izlənərək ailələrin bu barədə mütəmadi məlumatlar əldə etməsinə çalışmalıdır.

Təhsilçilərdə müşahidə olunan neqativ davranışların, tədris prosesindəki geriləmə hallarının aradan qaldırılması məqsədilə keçirəcəyimiz görüşlərdə diqqət etməli olduğumuz bəzi nüansları isə aşağıda qeyd edirik.

a) Unutmamalıyıq ki, tənqiddə tolerant yanaşmayan valideynlərlə qarşılaşmağımız tez-tez rast gəlinir. Bəzi valideynlər övladlarını öz parçası olaraq qəbul etdiyindən onlar haqda söylənilən iradları özlərinə aid etməkdədirlər.

Digər tərəfdən də şagirdin sinifdə, eləcə də məktəb daxilindəki

davranışları evdəki ilə üst-üstə düşməyə və bu hal da ailələrin iradları qəbul etməməsinin səbəblərindən ola bilər.

Bunun nəticəsi olaraq müəllimin uşağı tanıya bilməməkdə təqsirləndirməsi hallarına tez-tez rast gəlinməkdədir.

b) Görüşməyə şagirdin nöqsanlı hərəkətlərini sadalamaqla başlamaq doğru bir üslub deyil. Əvvəlcə şagird xarakterindəki müsbət tərəflər vurğulanmalı, valideynlər tənqidi fikirlərə dözümlü göstərə biləcək psixoloji vəziyyətə gətirilməlidir.

c) Ailələri müəllimlərlə əks qütblərdə yox, məhz eyni cəbhədə və eyni hədəf üçün sizinlə birlikdə hərəkət etməli olduqlarına inandırmaq məsələnin həllində xüsusi rol oynamaqdadır.

d) Bir çox təhsilçilərdə ailələrin çox yüksək gözləntisi səbəbilə onları heç bir halda məmnun edə bilməyəcəyi düşüncəsi formalaşır və ruh düşkünlüyü

əmələ gəlir.

Əməkdaşlıq hədəflərinin müəyyənləşdirilməsini və onun şagirdin öyrənmə xüsusiyyətlərinə, potensialına adekvat olaraq seçilməsi məsələlərini də əhatə etməlidir.

e) Problemlərdən çox məsələnin həllinə fokuslanmalı, valideynlərin anlamaqda çətinlik çəkə biləcəyi pedaqoji terminlərdən minimum istifadə edilməlidir. İşlədiyiniz üslub əməkdaşlığa dəvət hissi verməlidir.

"Bizə nə məsləhət görürdünüz, bu davranışın səbəbini tapmaqda çətinlik çəkirik" və s. kimi ifadələrin seçilməsi, görüş zamanı qeydlər almaq peşəkar bir davranış olacaqdır.

f) Daha əvvəldə də bəhs etdiyimiz şagirdlərin biri-birilə müqayisəsi burada da öz məni təsirini hiss etdirə biləcəyindən valideynlərə başqa bir şagirdi yaxşı nümunə olaraq göstərməməlidir.

g) Şagirdlərin tədrisdəki zəif nəti-

cələri və nöqsanlı davranışlarının səbəb yox, nəticə (ailə münasibətləri, səhhiyyə, maddi durumu və s.) olduğu gerçəyi unudulmamalı, görüşmələr şagird barədə daha çox məlumat sahibi olmağa, onu daha da yaxından tanımağa istiqamətlənməlidir.

h) Ünsiyyət zamanı problemi ümumiləşdirmək yerinə, konkret faktlardan (məsələn: "dərslərdə intizamsızlıq edir" əvəzinə "həftənin günü dərslərdəedib") istifadə edilməsi valideyndə müəllimin və məktəbin övladı üzərində yaxın nəzarətinin olduğu təsirini yaradacaq və məsələnin həllində daha yaxından iştirak etməyə sövq edəcəkdir.

Ən son məqsədin problemləri uşaqların yerinə həll etməyə çalışmaq deyil, onların bu problemlərin öhdəsindən gəlməyinə yardımçı olmaq, onları həyata hazırlamaq olduğunu yaddan çıxarmamalıyıq.

İngilis dilini öyrənənlər üçün dərs nümunələri

LearnEnglish

Pies

By Ian Betteridge

Activity 1.1

Before you read, decide which word (1–4) goes with which meaning (a–d).

1. award	a. a long journey, especially by ship
2. filling	b. a prize in a competition
3. savoury	c. not sweet in taste
4. voyage	d. the part of food that is on the inside, for example in a sandwich

Activity 1.2

Now, use the words from Activity 1.1 in sentences 1–4.

- I like snacks best, such as crisps. I really don't like chocolate or cakes.
- Joseph is a sailor. He went on his first when he was just 19.
- My birthday cake had a jam and cream
- At school, Laila won a(n) for the best science project.

Great British pies

Britain isn't famous for its tasty food. But why? We have some really excellent food – pies. And British people, especially from the north of England, are very proud of them!

A

A pie can be almost anything – meat, fish, vegetables or fruit – wrapped in a cover called a pie crust, which is made of flour and butter. Pies are often savoury and **they can be eaten as a main course or a snack**, or they can be sweet and served as dessert with cream or ice cream. While **pies are usually eaten hot**, they are also really tasty cold in a packed lunch or as part of a picnic.

B

It is believed that we started to eat pies in the twelfth century. **The first pies were always made from meat** and the cover was actually just a way of keeping the meat inside fresh on long voyages at sea. This cover was thrown away and only the meat was eaten.

C

Nowadays, we eat the whole pie and it is possible to find a variety of pies on the menu in every British pub. Some of the most popular fillings are steak, pork or chicken. Fruit pies, especially apple, are also a regular family dessert in British homes. At Christmas time we eat lots of sweet 'mince pies' made with dried fruit.

D

Pies are so popular that there is British Pie Week every year in March which includes the British Pie Award for the best pie in the country. In addition, **the World Pie Eating Championship has been held in Wigan each year since 1992**, when people from around the world try to eat pies in the quickest time possible.

So, you see – British people love pies. If you haven't tried one yet, what are you waiting for?

Activity 2

The text has four parts, A to D. What is the best heading for each part? (A 'heading' is a group of words that tell you what each part is about.)

1. Pies today		3. What is a pie?	
2. Competitions and prizes		4. The history of pies	

Activity 3

Match the type of pie (1–4) with its main ingredient (a–d).

1. Today's pies	a. apples
2. Pies in the 12th century	b. dried fruit
3. A popular dessert pie	c. almost anything
4. Christmas mince pies	d. meat

Activity 4.1

Look at sentences 1–4 below from the article. Are the verbs active or passive?

- They (pies) can be eaten as a main course or a snack.
- Pies are usually eaten hot.
- The first pies were always made from meat.
- The World Pie Eating Championship has been held in Wigan each year since 1992.

We use the passive in English when the person doing the action is unknown, unimportant in the situation or obvious. In Example 2 above, it doesn't matter **who** eats the pies. The important thing in this sentence is the **pies**.

Activity 4.2

Use the following words to make another passive sentence. Remember, the order of passive sentences is always:

subject + be + past participle (3rd form of the verb) + any other information

eaten / thousands of pies / at next week's pie festival / will be

Activity 4.3

Match sentences 1–4 in Activity 4.1 and the sentence in Activity 4.2 with a–e.

a. present simple	
b. past simple	
c. present perfect	
d. future simple	
e. modal verb + infinitive	

Activity 4.4

Complete sentences 1–5 using the passive.

Example:

Thousands of mince pies (bake) every Christmas.

Thousands of mince pies **are baked** every Christmas.

- My last birthday cake (make) from chocolate and cream.
- Millions of sandwiches (sell) every day in Britain.
- Coffee (drink) hot or cold.
- I think some new types of pies (create) for next year's competition.
- In Jack's house, fish and chips (eat) every Saturday for years.

Activity 5

What are the most popular dishes in your country? Are there any national food weeks or awards?

Answers

Activity 1.1

1. b; 2. d; 3. c; 4. a

Activity 1.2

1. savoury; 2. voyage; 3. filling; 4. award

Activity 4.1

1. C; 2. D; 3. A; 4. B

Activity 4.2

1. c; 2. d; 3. a; 4. b

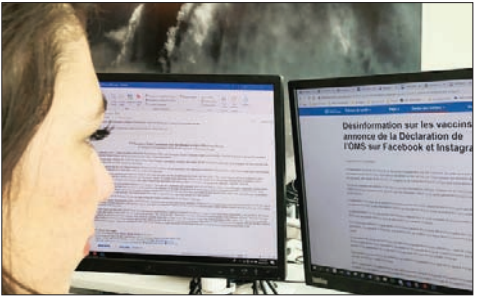
Activity 4.3

person/people doing the action is either unimportant or clear from the situation.

Thousands of pies will be eaten at next week's pie festival.

Activity 4.3
a. 2; b. 4; c. 3; d. 1; e. 1
Activity 4.4
1. was made; 2. are sold; 3. can be drunk / is drunk; 4. will be created; 5. have been eaten

Sosial şəbəkələr peyvəndlər barədə düzgün məlumatlar yaymağa kömək edəcək

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) “Facebook” rəhbərliyinin vaxsınlar haqqında doğru məlumatın yayılması üçün köməyin göstərilməsi ilə bağlı qərarını müsbət qarşılayıb. Bu platformanın və “Instagram” şəbəkəsinin istifadəçiləri immunitet zəifləməsi və onun nəticələri ilə bağlı ən vacib faktları özündə birləşdirən ÜST səhifələrinə istiqamətləndiriləcəklər.

www.news.un.org saytının verdiyi məlumata əsasən, ÜST və “Facebook” nümayəndələri bir neçə ay danışıqlar apardıqdan sonra peyvəndlər haqqında milyonlarla insana düzgün məlumat çatdırmağa imkan verən mexanizmlər işləyib hazırlayıblar.

ÜST tərəfindən informasiyanın bir neçə dildə dərc edilməsi vaxsınlar barədə məlumatları dünyanın bütün bölgələrinə yaymağa imkan verəcək.

“Vaxsınların köməyi ilə qızılca, difteriya, hepatit, poliomielit, vəba, sarı qızdırma və qrip kimi bir çox təhlükəli xəstəliklərin qarşısını almaq olar. İri texnoloji şirkətlər istifadəçilər qarşısında məsuliyyət daşıyırlar və onlar insanları tərəfindən vaxsınlar haqqında düzgün məlumatın əldə edilməsinə kömək etməlidirlər”, - ÜST-ün baş direktoru Tedros Qebreyesusun bəyanatında deyilir.

ÜST-ün məlumatına görə, peyvəndlər hər il 3 milyon insanın həyatını xilas etməyə kömək edir. Bu gün sosial şəbəkələr vaxsınlar haqqında düzgün məlumatların yayılmasında çox vacib rol oynayır. Təşkilat nümayəndələri təəssüflə qeyd edir ki, sosial şəbəkələrdə tez-tez immunizasiya ilə bağlı təhrif edilmiş və yalan məlumatlar dərc olunur. Nəticədə valideynlər uşaqlarını peyvənd etməkdən imtina edirlər. Hər il dünyada təxminən 20 milyon uşaq peyvənd olunmur.

“Vaxsınlar və onların qarşısını alan xəstəliklər barədə yanlış informasiya xüsusilə internetdə çox tez yayılır. Bundan sonra valideynləri peyvəndin vacibliyinə inandırmaq çox çətin olur”, - BMT Uşaq Fondunun (UNICEF) rəhbəri Henrietta For bildirir.

NASA ekoloji xüsusiyyətləri ilə fərqlənən superkompüter hazırlayıb

ABŞ-ın Milli Aero-navtika və Kosmos İdarəsinin 2006-cı ilin fevral ayında qəbul edilmiş missiyası “Kosmik tədqiqat-larda və elmi kəşflərdə aparıcı rol oynamaq”dır. NASA-nın həyata keçirdiyi elmi tədqiqatlar əsasən Yer Müşahidə Sistemi vasitəsi ilə Yer planetini daha yaxşı tədqiq etmək, heliofizika və astrofizika elmlərini daha dərindən öyrənmək və avtomatlaşdırılmış sistemlər vasitəsilə Günəş sistemində daxil olan fəza cisimlərini kəşf etmək işlərini əhatə edir.

Lakin onun işi yalnız bizim qalaktikamızı öyrənməklə bitmir. Belə ki, NASA Hewlett Packard Enterprise şirkətiylə birlikdə “Aitken” superkompüterini hazırlayıb.

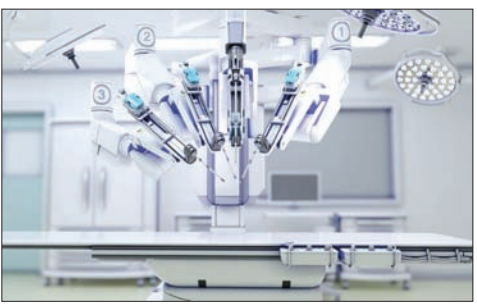
www.onauke.info saytının yaydığı məlumata görə, “Aitken”in hesablaşma gücü nəzəri cəhətdən 3,69 petaflopsa çata bilər. Bu qədər yüksək sürətli iş mexanizminə onun 46,080 nüvə və 1150 hesablaşma qovşaqları zəmin yaradır.

Onun modul konstruksiyası daha az enerji ilə işlədiyi üçün “Aitken” öz sinfinin ekoloji cəhətdən ən üstün superkompüterlərindən biri kimi qəbul edilir. Onun konsepsiyası 2016-cı ildə yaradılan “Electra”nın prototipindən götürülüb.

NASA-nın hesabatlarında deyilir ki, ötən il “Aitken” superkompüterinin qidalanma modullarının enerji effektivliyi 2 gigavatt/saat həcmində enerjiyə və 11,35 milyon litr suya qənaət etməyə imkan verib.

NASA mütəxəssislərinin fikrincə, sayı 1500 nəfərdən çox olan alim və mühəndis tədqiqat aparmaq məqsədilə bu superkompüterə giriş əldə edə bilməyəcək. “Aitken” onlara Günəşi daha detallı araşdırmağa və başqa bu kimi layihələri həyata keçirməyə kömək edəcək.

Robot-cərrah ilk distant ürək əməliyyatı həyata keçirib

Hindistanın Əhmədabadda yerləşən Ürək Tədqiqatları İnstitutunun həkimi Tejas Patel ondan 35 km məsafədə olan xəstənin ürəyindəki qan damarlarına stent quraşdırmaq üçün əməliyyat həyata keçirib. O, tarixdə ilk dəfə belə şərəitdə tətbiq edilən “CorPath GRX” robot-cərrahını idarə edib.

www.techcult.ru saytının məlumatına əsasən, əvvəlki testlərdə həkim-operator bilavasitə robota daha yaxın yerdə - qonşu otaqda olub. Hazırda idarəetmə pultuna əməliyyat zamanı vəziyyətin yoxlanılması məqsədilə bir neçə videokamera əlavə olunaraq yüksək sürətli internet vasitəsilə robota qoşulub. Təhlükəsizliyin təmin olunması üçün iki cərrah növbədə dayansa da, onların müdaxiləsinə ehtiyac qalmayıb.

Bu əməliyyat distant tibbi yardımın fəaliyyəti istiqamətində yeni üfqlər açır. Qeyd edək ki, NASA hələ 1999-cu ildə Beynəlxalq Kosmik Stansiya üçün tele-tibb sisteminin yaradılması barədə düşünüb. Amerika Xəstəxanaları Assosiasiyasının məlumatına görə, 2017-ci ildə ABŞ-da xəstəxanaların 76%-i artıq distant tibbin bu və ya digər formasını tətbiq edib. Hind həkimlərinin təcrübəsi göstərir ki, bu texnologiya başqa ölkələrdə də müvəffəqiyyətli tətbiq edilə bilər.

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti

aşağıdakı vakant vəzifəni tutmaq üçün müsabiqə **ELAN EDİR**

No	Kafedra	Vəzifə	Yer
1.	Təsviri sənət kafedrası	kafedra müdiri	1 yer

Müsabiqədə iştirak etmək istəyənlər sənədlərini Azərbaycan Respublikası Təhsil nazirinin 07.08.1996-cı il tarixli, 401 sayılı əmri ilə təsdiq edilmiş “Ali təhsil müəssisələrində professor-müəllim vəzifələrinin tutulması qaydaları haqqında” sənədin tələblərinə uyğun olan qəzetdə dərc olunduğu gündən 30 gün keçmədən rektorun adına yazılmış ərizə ilə birlikdə aşağıdakı ünvana göndərməli birlər:

**Bakı şəh., AZ 1065, İnşaatçılar 39
Tel: 599-00-54 (daxili-100)**

Müsabiqədə yüksək peşə-ixtisas hazırlığına, elmi ad və dərəcələrinə, lazımı elmi-pedaqoji, idarəetmə təcrübəsinə, yüksək mənəvi keyfiyyətlərə malik Azərbaycan Respublikası vətəndaşları, həmçinin müvafiq qanunvericiliyin tələbləri gözlənilməklə xarici ölkə vətəndaşları da iştirak edə bilərlər.

REKTORLUQ

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktorun müavini
Sarvan İbrahimov 538-21-55

Mühasibatlıq 539-67-74

Reklam və elanlar 539-20-77 (tel./faks)

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə 23 M, Mətbuat Evi, 5-ci mərtəbə

Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır və “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə gününə çıxır

Bank hesabımız
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı 5 saylı “Mətbuat şöbəsi”
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 013501000000002944
S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisensiya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 6476, Sifariş 3065

Məsul növbəçi: N.Rəhimov

Avropa çempionatının qalibi

Paytaxt məktəbli Avropa çempionatından qalibiyətlə qayıdıb.

Belə ki, Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin tabeliyindəki 183 nömrəli tam orta məktəbin X sinif şagirdi Əkbər Əsədov kikkboxinq idman növü üzrə Macarıstanda keçirilən Avropa çempionatında bütün rəqibləri üzərində qələbə qazanaraq I yerə layiq görüldü.

Gənclər və yeniyetmələr arasında kikkboxinq “WAKO” versiyası üzrə keçirilən Avropa

çempionatında Ə.Əsədov 48 kiloqram çəki dərəcəsinə mübarizə aparıb. Yarımfinal və final yarışlarında azərbaycanlı idmançı rəqibinə no-kautla qalib gələrək Avropa çempionu adını qazanıb. Qalib məktəbli qızıl medalla təltif olunub. İdmançının məşqçi-müəllimi Əməkdar məşqçi Hakim Hacıyevdir.

Qeyd edək ki, çempionatda 39 ölkədən 1991 idmançı mübarizə aparıb.

Etibarsız sayılır

Bakı şəhər 276 nömrəli tam orta məktəbi 2017-ci ildə bitirmiş Paşayev Murad Eldar oğluna verilmiş E-017989 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Quba rayon Yenikənd kənd tam orta məktəbini 2004-cü ildə bitirmiş Nəcəfov Niyazi İmran oğluna verilmiş B-078587 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti nəzdindəki Azərbaycan Maliyyə-İqtisad Kolleci tərəfindən 2017-ci ildə Hüseynov Süleyman Sayad oğluna verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Beynəlxalq Universiteti tərəfindən 2008-ci ildə İsgəndərli Aynur Faiq qızına verilmiş B-129401 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 2018-ci ildə Hüseynova Həcər İsmayıl qızına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Slavyan Universiteti tərəfindən 2018-ci ildə İsayeva Fəridə Musa qızına verilmiş tələbə bileti və qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 165 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Musayev Allahverdi Balağa oğluna verilmiş A-506396 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Astara Pedaqoji Kolleci tərəfindən 2017-ci ildə Miriyev Səyyar Ramazan oğluna verilmiş AA-100279 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Quba rayonu Vladimirovka kənd tam orta məktəbini 1995-ci ildə bitirmiş Cəfərova Arzu Nəzər qızına verilmiş AN-045496 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 252 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Vəliyev Elçin İlham oğluna verilmiş 404936 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti nəzdindəki Azərbaycan Maliyyə-İqtisad Kolleci tərəfindən 2017-ci ildə Qasimova Rəqsanə Elçin qızına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən 2007-ci ildə Hacıyev Məcid Akif oğluna verilmiş B-101034 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abşeron rayon Xırdalan qəsəbə 1 nömrəli tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş İsmaylova Rəşidə Zahir qızına verilmiş A-688587 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beyləqan rayonu Əlinəzərli kənd 2 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş İsmaylova Aksana Asif qızına verilmiş 046084 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yardımlı şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 2001-ci ildə bitirmiş Camalov Fəqan Vaqif oğluna verilmiş A-577043 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yevlax şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Quliyeva Günay Fizuli qızına verilmiş 105306 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Asiya Universiteti tərəfindən 2012-ci ildə Zərbəliyeva Tahirə Mahmud qızına verilmiş B-246151 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 70 nömrəli məktəb-liseyi 2009-cu ildə bitirmiş Məmmədov Samir Süleyman oğluna verilmiş B-485890 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti nəzdindəki Azərbaycan Maliyyə-İqtisad Kolleci tərəfindən 2018-ci ildə Abdullayeva Fidan Zaur qızına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 189 nömrəli tam orta məktəbi 1986-cı ildə bitirmiş Ələkbərova (Məmmədova) Leyla Məşkur qızına verilmiş 267770 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 96 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Abuzərova Elvina Oqtay qızına verilmiş B-043531 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 2008-ci ildə Mənsimova Çinarə Rasim qızına verilmiş B-108264 nömrəli bakalavr diplomuna əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xaçmaz şəhər akademik Zərifə Əliyeva adına 8 nömrəli məktəb-liseyi 2014-cü ildə bitirmiş Ağasıyev Ziya Rövşən oğluna verilmiş A-329125 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəki Pedaqoji Məktəbi (Şəki Regional Kolleci) tərəfindən 1988-ci ildə Hüseynova Lətifə Oktay qızına verilmiş KT-029880 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Balakən rayonu şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2015-ci ildə bitirmiş Namazov Mübariz Vaqif oğluna verilmiş A-595745 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Balakən rayon Meşəşəmbül kənd tam orta məktəbini 1994-cü ildə bitirmiş Ukrayeva Solmaz Kamil qızına verilmiş 42 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat əvəzi arayıb itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 179 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Hacıyev Kamal Elçin oğluna verilmiş A-398844 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

S.Hacıbəyov adına Sumqayıt Orta İxtisas Musiqi Məktəbi tərəfindən 1993-cü ildə Abdullayeva Yeganə Dəyanət qızına verilmiş PT-I-103579 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəmkir rayon Zəyəm qəsəbə 1 nömrəli tam orta məktəbi 1995-ci ildə bitirmiş Əliyev Elçin Oqtay oğluna verilmiş 073169 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göyçay şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbi 2014-cü ildə bitirmiş Hüseynov Seyran Taleh oğluna verilmiş A-332437 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 46 nömrəli tam orta məktəbi 1995-ci ildə bitirmiş Məmmədova Pərvin Xəyyam qızına verilmiş A-015887 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 193 nömrəli tam orta məktəbin nəzdindəki qiyabi qrupu 2004-cü ildə bitirmiş Rzayev Ələkbər Arzu oğluna verilmiş B-005047 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan İctimai-Siyasi Universiteti tərəfindən 2008-ci ildə Quliyev Cəfər Qəşəm oğluna verilmiş B-135998 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

132-134 nömrəli təhsil kompleksinin kollektivi kompleksin rus dili müəllimi Nairə İslamovaya atası

FƏTƏLİ İSLAMOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznü başsağlığı verir.

Müsabiqədənəknər tələbə olanlar

Onların uğur yolu olimpiadalarından başladı

Oruc MUSTAFAYEV

Son illər təhsil sahəsində aparılan məqsədyönlü islahatlar və onların mühüm keyfiyyət göstəriciləri, şagirdlərin istedad və bacarıqlarının erkən yaşlardan aşkar olunması, intellektual və yaradıcı potensialının stimullaşdırılması təhsilçilərin uğurlu gələcəyinin əsasını təmin edib. "Təhsil haqqında" Qanuna edilmiş müvafiq dəyişikliklər dünya və respublika fənn olimpiadalarının, beynəlxalq müsabiqələrin qaliblərinin ali təhsil müəssisələrinə müsabiqədənəknər qəbulunun aparılmasına imkan verib. Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarına uyğun olaraq artıq bu ildən dünya və respublika fənn olimpiadaları, beynəlxalq müsabiqə qaliblərinin ali məktəblərə qəbulu həyata keçirilib. Bu imkandan artıq bir çox

istedadlı Azərbaycan gənci faydalanıb.

Azərbaycan Respublikası Təhsil İnstitutunun İstedadlı uşaqlarla iş şöbəsinin müdiri, respublika və beynəlxalq olimpiadalar üzrə koordinator Fuad Qarayevin sözlərinə görə, olimpiada qalibləri ölkəmizin gələcək elmi potensialının əsasını təşkil edir. Beynəlxalq və respublika fənn olimpiadalarının qalibi olan şagirdlərin müsabiqədənəknər ali məktəblərə qəbul olunması bir neçə ildir ki, istər təhsil işçiləri, istərsə də ictimaiyyət arasında müzakirə mövzusu idi. Müzakirələrin geniş yayılmasına təkan verən amillərdən biri olimpiada qalibi olan şagirdlərin universitetə qəbul balının yüksək olması idi (600-dən çox). Bu, inkişaf etmiş ölkələrdə tətbiq edilmiş bir təcrübədir. Hüquqi sferada mövcud qanunvericiliyə edilən dəyişikliklərin tətbiqi ilk dəfə bu tədris ilində

həyata keçirildi və Dövlət İmtahan Mərkəzinin məlumatlarına əsasən, artıq bu imkandan yararlanan olimpiada qalibi olmuş məzunlar var. Bu imkanın yaradılması şagirdlərimizin olimpiadalarla fokuslanmasına təkan verəcəyi və nəticə etibarilə Respublika fənn olimpiadalarında iştirakçıların daha hazırlıqlı olacağı qənaətinə gətirib çıxarır. Bu isə, öz növbəsində, təşkilatçıların və müvafiq fənlər üzrə münəfiq heyətinin üzvlərinin qarşısında daha ciddi tapşırıqlar qoyur.

F. Qarayev bildirib ki, olimpiada qaliblərinə müsabiqədənəknər universitetlərə qəbul olma şansının verilməsi, həmçinin Respublika fənn olimpiadalarına olan ictimai etimadın təzahürüdür. Respublika fənn olimpiadalarının tapşırıqlarının qabaqcıl dünya ölkələri elmi yarışlarının səviyyəsinə çatdırılması və elə-

cə də təşkilatı olaraq inkişaf etdirilməsi məqsədi ilə hər il yeniliklər tətbiq edilməkdədir. Bu məqsədlə görülən işlərə sualların və ölçmə səviyyəsinin qorunması, həmçinin dünyada elmi inkişafın istiqamətinə uyğun tapşırıqların Respublika fənn olimpiadaları proqramına daxil edilməsidir. Yekun olaraq onu qeyd etmək yerinə düşərdi ki, olimpiadalarla olan marağın çoxalması özünü ildən-ildən artan iştirakçı sayında da büruzə verir. Olimpiada qaliblərinin ali məktəblərə müsabiqədənəknər qəbulu barədə qərarın iştirakçıların sayına da müsbət mənada təsirsiz ötürməyə ehtiyacı gözlənilir.

Müsabiqədənəknər ali məktəblərə qəbul olmuş bir neçə gəncə söhbətimizdə də bir daha əmin olduq ki, bu qərar onların həyatında mühüm dönüş yaradıb.

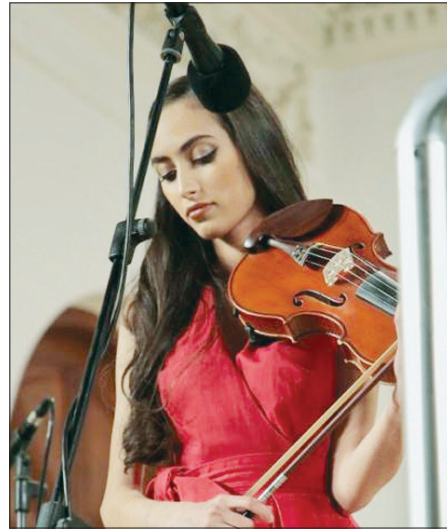
Anar Rzayev

Şəhla Sadıxova

Balaxanım Əhmədova

Canel Nəcəfli

Fərid Nağızadə

"Bu cür təhsil imkanları olimpiadaçı şagirdlər üçün böyük perspektivlər yaradır"

Anar Rzayev, Cənubi Koreyanın Qabaqcıl Elmlər və Texnologiyalar İnstitutunun (KAİST) tələbəsi: - 1996-cı il noyabrın 24-də Bakıda anadan olub. 7-ci sinifdən riyaziyyatla məşğul olub. VII sinifdə "I Məktəblilərarası Fənn Müsabiqəsində" gümüş medal aldıqdan sonra Respublika riyaziyyat olimpiada komandasına qəbul olunub. Son 4 il ərzində respublika və beynəlxalq riyaziyyat olimpiadalarında 1 qızıl, 3 gümüş və 5 bürünc medala layiq görülüb.

Hər bir olimpiadaçı kimi, mən də

öz biliklərimə və bacarıqlarıma uyğun nüfuzlu bir xarici universitetdə təhsil almağı arzulayırdım. Artıq məlumdur ki, bir çox xarici ölkələrdə tanınmış universitetlər fənn olimpiadalarının qaliblərinə böyük məbləğdə təqaüd imkanları verir. Son 2 il ərzində aparılmış araşdırmalara əsasən, Sinqapur, Çin, Yaponiyanın və Cənubi Koreyanın qabaqcıl universitetləri olimpiadaçı şagirdlərə böyük üstünlük verir. Bir çox hallarda olimpiadaçıları öz ixtisaslarında inqilabi kəşflər üzə çir-

xardıqından, innovativ və texnoloji institutlar bu şagirdlərə pulsuz təhsil imkanları yaradırlar. Bu səbəbdən, belə qərara gəldim ki, bakalavr təhsilimi dünya reytingində 41-ci yerdə olan Cənubi Koreyanın Qabaqcıl Elmlər və Texnologiyalar İnstitutunda (KAİST) davam etdirim. Pulsuz təqaüdə layiq görülməklə, təhsilimi riyaziyyat və kompüter elmləri üzrə davam etdirirəm.

Belə düşünürəm ki, bu cür təhsil imkanları olimpiadaçı şagirdlər üçün böyük perspektivlər yaradır. KAİST tələbəsi kimi, mən də inanıram ki, bu universitet mənə gələcək karyerəmdə bir dönüş nöqtəsinə çeviriləcək.

"İstedadlı gənclər üçün bu cür imkanın yaradılmasına görə Prezident İlham Əliyevə minnətdaram"

Canel Nəcəfli, Bakı Musiqi Akademiyasının tələbəsi: - 2002-ci il 24 mart tarixində Bakıda anadan olub. 2004-2007-ci illər ərzində Xalq artisti Oqtay Zülfiqarovun yaratdığı "Aysel" teatrının fəal üzvü kimi çıxış edib. 2008-ci ildə Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin I sinfinə (skripka ixtisası üzrə) daxil olub. III-V siniflərdə Xalq artisti Teymur Göyçayevin rəhbərlik etdiyi məktəbin "Tutti" kamera orkestrinin, VI sinifdən etibarən Azərbaycan Dövlət Gənclər Simfonik Orkestrinin üzvü olaraq I skripkaçılarnın konsertmeysteri olub. Əməkdar müəllim Fatimə İdyatulinanın sinfində təhsil alıb. İlk solo çıxışı 2014-cü ilin dekabr ayında Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Barokko festivalında dinlənilib. 2015-ci ildə Polşada keçirilən "Karavan Kulturi" Beynəlxalq müsabiqə-festivalda I yerə, 2016-cı ildə "Josef Micka" adına festival-müsabiqədə (Çexiya, Praqa) Fəxri diploma, 2016-cı ildə "Rodniki duşi" adlı Respublika müsabiqəsində (Bakı) I, 2016-cı ildə "Futures Stars" adlı Beynəlxalq müsabiqədə (Bakı) I, 2017-ci ildə "Testene Art Bakı" Beynəlxalq müsabiqədə (Bakı) I, 2018-ci ildə "Grumiaux" ("Bravo") Beynəlxalq müsabiqədə (Brüssel, Belçika) isə III yerlərə layiq görülüb.

"Grumiaux" Beynəlxalq müsabiqəsinin münəfiq heyətinin 4 üzvü mənə öz ölkəsinə oxumağa təklif və dəvət etdi. Mən də I il sonra həm bir ifaçı kimi, həm də müəllim kimi çox istedadlı skripkaçı olan Roman Fedçuk və Çexiya Konservatoriyasını seçdim. Bu ilin yanvar ayında qə-

bul imtahanında iştirak etdim və 25 baldan 25 bal yığdım, qəbulda iştirak edən 24 nəfərin içərisində ilk beşlikdə idim. Bu müsabiqə skripka ifaçıları üçün Azərbaycanda ali məktəbə müsabiqədənəknər daxil olmaq imkanı verir. Hazırda Çexiya Konservatoriyasının öyanı və Bakı Musiqi Akademiyasının qiyabı təhsili üzrə I kurs tələbəsiyəm. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illiyinə həsr olunmuş III Respublika müsabiqəsi də daxil olmaqla 5 Respublika və Beynəlxalq müsabiqələrin birinci yer qalibiyəm.

Ümid edirəm ki, dinləyici auditoriyam daha da artacaq və Azərbaycanın bayrağını təkcə Polşada, Belçikada, Çexiyada deyil, digər ölkələrdə də qaldıracağam. Bir arzum da vardır ki, skripkamın sədaları Şuşadan gəlsin! Bu, bütün Azərbaycanın və Azərbaycansevərlərin başlıca arzusudur.

Azərbaycanda istedadlı gənclər üçün bu cür imkanın yaradılmasına görə Prezident İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya minnətdarlığımı bildirirəm. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın, dövlətimizin diqqət və qayğısını hər zaman hiss edirik. Vətəndaş olaraq dövlətimiz, milli kimliyimiz adına bundan sonra da ləyaqətlə xidmət etmək məqsəd-məramımızdır.

Nazirlər Kabinetinin xüsusi qərarı ilə musiqiçilər üzrə isə bu il siyahıda adları verilən müsabiqə iştirakçılarına ali məktəbə müsabiqədənəknər qəbul olunmuş məzunlardan Azərbaycan üzrə təkcə mənəm.

"Bu, çox həyəcanlı və qürurverici bir hissdir"

Fərid Nağızadə, Dövlət İdarəçilik Akademiyasının tələbəsi: - 2003-cü ildə Bakı şəhərində anadan olmuşam. Bakıda doğulsam da, əslən Kəlbəcərliyəm. Ailədə iki qardaşım. Böyük qardaşım tələbədir. Atam hərbiçi olduğundan uşaqlıq illərim Azərbaycanın rayonlarında keçmişdir. Mən uşaqlıqdan riyaziyyat fənnini çox sevmişəm. Bu həvəsi mənə atam oyadıb. Bu illər ərzində əla qiymətlərlə oxumuşam. 2018-ci ildə Bakı Mühəndislik Universitetinin Bakı şəhəri üzrə fizika fənnindən keçirdiyi müsabiqədə I, 2019-cu ildə Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin Bakı məktəbləri arasında keçirdiyi riyaziyyat olimpiadasında II yerlərə, 2019-cu ildə Respublika riyaziyyat fənn olimpiadasında isə bürünc medala layiq görülmüşəm. Bu uğurlu nəticələrimə görə

Dövlət İdarəçilik Akademiyasının kompüter elmləri ixtisasına müsabiqədənəknər qəbul oldum. Bu, çox həyəcanlı və qürurverici bir hissdir. Buna görə ilk öncə dövlətimə, mənə dəstək olan valideynlərimə, müəllimlərimə, xüsusilə riyaziyyat müəllimim M.Eminəgaya, məzunu olduğum 283 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Tünzalə xanıma və sinif rəhbərim Mələhət müəllimə minnətdaram. Məncə, uğur qazanmaq üçün çox oxuyub-öyrənmək, zəhmət çəkmək lazımdır. Mənə görə zirvəyə gedən yolun açarı elmdən və öz üzərində dayanmadan çalışmaqdan keçir. Mən də istərdim ki, bu uğurlarımı dünya miqyasında artırmaqla dövlətimə, xalqımıza dəstək olum və işğal altında olan torpaqlarımızın azad olunması üçün əlimdən gələni edim.

"Valideynlərimin müəllim olması mənə bu şərəfli peşəyə maraq oyadıb"

Şəhla Sadıxova, Bakı Dövlət Universitetinin tələbəsi: - Masallı rayonunda anadan olub. Orta məktəbin VIII sinfindən respublika fənn olimpiadalarında uğurla iştirak edib. VIII sinif şagirdi kimi IX sinif şagirdləri səviyyəsində respublika fənn olimpiadasına qatılıb, Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənni üzrə 3-cü yeri qazanıb. Orta məktəbi qızıl medalla bitirib. Bu, məktəb tarixində bir ilkdir. O, 2018-2019-cu tədris ilində Masallı məzunlarından bu ada layiq görülən yeganə məzundur.

Hələ VIII sinifdə oxuyarkən müəllimlərimin istedadımı kəşf etmələri nəticəsində Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənni üzrə Respublika fənn olimpiadalarına qatılmışam. Rayon və zona turunda yüksək nəticə əldə etmişəm. IX və X si-

niflərdə oxuyarkən final mərhələsində iştirak edərək Təhsil naziri tərəfindən "İştirakçı" sertifikatı ilə təltif olunmuşam. Bu il isə Respublika fənn olimpiadalarında Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənni üzrə III yerə layiq görülərək Təhsil Nazirliyi tərəfindən bürünc medal və diplom ilə təltif olunmuşam. Təsəffüf deyil ki, mənim fənn olimpiadalarında əldə etdiyim uğurlardan sonra, son 3 ildə məktəb şagirdlərimizin olimpiadaya olan marağı daha da artıb və məktəbimiz rayonumuzun məktəbləri arasında zona turunda ən çox şagirdlə təmsil olunub. Olimpiada qalibi olmağımla yanaşı, Sığdaş kənd tam orta məktəbini əla qiymətlərlə bitirdiyim və buraxılış imtahanlarında yüksək nəticə əldə etdiyim üçün Təhsil Nazirliyi tərəfindən xüsusi nümu-

nəli attestat və "Qızıl medal" a layiq görülmüşəm.

Bu ildən etibarən Respublika fənn olimpiadalarının qaliblərinə verilən şansıdan istifadə edərkən müsabiqədənəknər Bakı Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsinə daxil olmuşam. İxtisasım Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimliyidir. Valideynlərimin müəllim olması hələ uşaq yaşlarımdan mənə bu şərəfli peşəyə maraq oyatmışdı. Belə bir imkanın yaradılması gənclərin fənn olimpiadalarına və bir çox beynəlxalq yarışlara marağını artırır. Gənclərin mükəmməl təhsil almaları üçün əlverişli şəraitin yaradılmasına görə ölkə başçısı cənab İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya, Təhsil Nazirliyinə təşəkkürümü bildirirəm! Bu uğurları qazanmağımda əməyi olan müəllimlərimə, hər zaman yanımda olub, doğru seçim etməkdə mənə dəstək olan valideynlərimə minnətdaram!

bu il ali məktəbə qəbul oldum. Düzdür, intensiv məşqlərə görə hazırlıq çox vaxt ayıra bilmirdim. İdman burada da mənə kömək etdi. Belə ki, ali məktəbin test imtahanlarına hazırlaşdığım ərzində Avropa üzrə aerobika üzrə ən güclüsü adını qazanmışam. Bu isə mənə akademiklərə müsabiqədənəknər qəbul olunmağım demək idi. Buna çox sevindim. Ali məktəbə qəbul olunmaqla daha bir arzum həyata keçdi. Mən bütün gənc idmançılara sona qədər mübarizə aparmağı, bütün çətinlikləri xarakter göstərərək aşmağı və hədəfə çatmağı arzu edirəm.

"Ali məktəbə qəbul olunmaqla daha bir arzum həyata keçdi"

Balaxanım Əhmədova, Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının tələbəsi: - 2001-ci ildə Borçalı mahalının Qaratəhlə kəndində anadan olub. 2005-ci ildə Nizami Rayon Uşaq-Gənclər İdman Məktəbinin gimnastika bölməsinə yazılıb. Daha sonra məşqlərini "Təhsil" Respublika İdman Mərkəzində davam etdirib. Bakıdakı I nömrəli idman liseyini bitirib. Aerobika gimnastikası üz-

rə 11-ci Avropa Çempionatının qızıl medalına layiq görülüb.

3 yaşından gimnastika ilə məşğulam. 5 yaşından etibarən isə bu idmanla professional olaraq məşğul oluram. Uzun illərdir ki, qarşıma qoyduğum hədəflərim vardı. Onlardan biri də Avropa çempionu olub Azərbaycanın bayrağını göylərə qaldırmaq idi. Şükürlər olsun ki, bu arzumun reallaşdırma bildim. Bununla paralel olaraq